

fotolik
CELJE
FOTOGRAFIJE
ZA POT
V EVROPO

NOVA DOBA

slovenska

LETO PO POPLAVI

**BOG TEPE
SAVINJČANE**

Cena 35 SLT

Slovenija, sreda 16. oktobra 1991

št. 41 – leto XXV

TRAGEDIJA:
**HELENO
NAŠLI
OBEŠENO**
STR. 16

ARMADA:
**VSA
NJIHOVA
LETALA**
STR. 10

ŠTATENBERG:
**POČIVAJ
V MIRU**
STR. 17

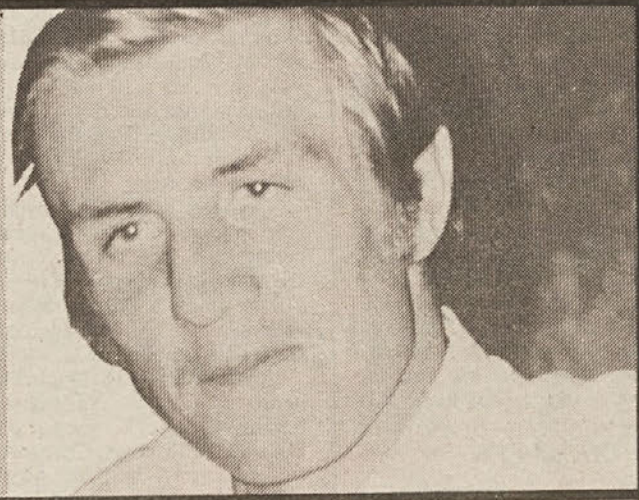
KOROŠKA:
**PRVI
NA VASI**
STR. 14

ELAN:
**AFERA
TONE V
POZABO**
STR. 15

PETERLETOVO TOPLO OTROŠTVO STR. 3

MLADI LOJZE

NASVET VARČEVALCEM: PRITISNITE NA DRŽAVO STR. 8

KAKO DO SVOJIH DEVIZ?

MARIBOR:

**ŠE V
OBLASTI
ARMADE**
STR. 15

GOSPODARSTVO:
**SMRT
BO
HITRA**
STR. 8

VELENJE:
**IZVRŠNIK
SI
POSTILJA**
STR. 12

ŠPORT:
**LULIK
NA
VRHU**
STR. 17

AUTO plus
TRGOVINA

Ugodno:
Olja CASTROL

Čuprijska 9, Celje, tel: (063) 24-025, 24-303
PRAVA TRGOVINA ZA VAŠ AVTO

TRGOVSKO PODJETJE **TEKO** CELJE

ONIA

oblačila za ženske
VELEBLAGOVNICA T
na oddelku ženske
konfekcije

SALON T

Trgovsko podjetje d.o.o.

SIAL

Dobojska 16 (Hudinja),
Celje
tel.:
tel: (063) 38-011
tel.-fax.: (063) 31-193

**UGODNO:
VILIČARJI
INDOS**

Delovni čas od 7.00
do 15.00
ob sobotah – zaprto

Se priporočamo!

HUDIČARIJE

Bo tolar razdelil armado?

Z uvedbo slovenskega tolarja oziroma njegovega začasnega nadomestka v obliki bonov se je zgodil majhen čudež. Pričakovati je bilo namreč, da bo rojstvo nove valute v neprimerni državi z na pol socialističnim gospodarstvom obremenjeno z velikim nezaupanjem tujine, ta valuta pa da bo hudo podcenjena, če bo sploh priznana.

Slovenska narodna banka je tolar prilepila na nemško marko v razmerju 32:1, toda še v času treh dni, ko je bilo v Sloveniji moč menjati dinar s tolarjem v razmerju 1:1, so v Italiji za en tolar dali 21 lir, za en dinar pa le 18 lir. Še bolj radikalne pa so avstrijske napovedi, kjer naj bi se šiling dobilo za pet tolarjev, za taisti šiling pa bi bilo treba odšteti kar 12 dinarjev.

Seveda je pri tem naš slovenski ponos lahko le relativen, kajti uradno Avstrijci za svojo valuto zahtevajo kakšnih deset odstotkov več, kot je slovenski uradni kurz: naš ponos je torej le v tem, da naši severni sosedje slovenski valuti zaupajo skoraj dva in pol krat bolj kot pa jugoslovanskemu dinarju.

Da se dinarju slabo godi, kaže tudi zagrebška Promotei menjalnica, kjer je marka poskočila na 70 din. Tudi iz Sarajeva poročajo o hudih nihanjih na črni borzi deviz, kjer je marka v treh dneh zrastle od 30 na 42 din. In navsezadnje je tu še ljubljanska črna devizna borza, kjer je bilo še v sredo treba za marko odšteti 39 tolarjev (oziroma 38 din), v petek pa le še 34 tolarjev.

Jasno je, da je ob tako ugodnem tolarjem rojstvu završalo po vsej Jugoslaviji, kajti očitno je, da imajo tako domači ljudje kot tujina v tolar mnogo večje zaupanje kot v dinar. Prav zaupanje pa je tisti element, ki denarju daje največjo stabilnost, oziroma vrednost. Različne valute imajo namreč različne podlage; včasih je bilo to zlato, potem nacionalno gospodarstvo. No, jugoslovanski dinar pa ima dandanes le še vojaško podlago, kar po domače pomeni, da za en dinar lahko dobiš le kroglo v čelo.

In prav zato se po slovenskem tolarju tudi druge republike, predvsem Hrvaška in Srbija, pripravljajo uvesti svojo valuto. Vse je namreč strah, da bi se v Jugoslaviji na mah pojavilo 18 milijard dinarjev, ki jih je slovenska banka odkupila s tolarji. To bi bil še slovenski vpad v jugoslovanski monetarni sistem, skratka nekaj podobnega, kot sta si že privoščili Srbija in Črna gora pred meseci. In če k temu pristejemo še nenadzorovano pospešeno tiskanje dinarjev za potrebe vojske, potem je dinarjeva slika obupna.

A prav v tem je hudič! Če Hrvaška in Srbija nameravata tiskati svoj denar, dvomimo, da bosta tudi pristali, da s tem svojim denarjem plačujeta nekaj tako neproduktivnega, kot je Jugoslovanska ljudska armada. V tem primeru bi JLA obvisela le na dinarju, ki bi ga podpirala Črna gora, Bosna in Hercegovina in Makedonija. In tako dokončno obubožena armada bi bila nad vse nevarna, kajti utegnila bi se obrniti proti vsem, ki je ne plačujejo, celo proti Srbiji. Seveda bi Srbija bila pripravljena prevzeti vso armadno opremo z ljudmi vred (kar se je dejansko že zgodilo), ampak le, če bi to požrešno pošast plačevala vsa Jugoslavija, torej s papirnatimi dinarji. Sicer pa bi prevzela le toliko armade, kolikor bi prenesel novi srbski dinar. Podobno je s Hrvaško. Zagotovo bi tudi Hrvaška prevzela svoj del armade, vendar le pod pogojem, da ima nad tem delom armade absolutno oblast. Ampak to spet ne bi bilo všeč Srbom, kajti to bi pomenilo hrvaško orožje in potem bi se prava vojna med Srbijo in Hrvaško šele začela.

Vsekakor pa kaže, da bi bila uvedba lastnih republiških valut za zdaj najprimernejši način, da si jugoslovanski narodi razdelijo kolikor toliko pravično vsaj skupno armadno premoženje, saj bi od armade vsak vzel toliko, kolikor bi potreboval oziroma kolikor bi lahko brez strahu za inflacijo obesil na svojo valuto. A če tale napoved velja, potem so v najboljši koži tisti vojaki, ki so še ostali v Sloveniji. Navsezadnje jim sploh ne bo treba iti nikamor, le v teritorialno armado Slovenije bodo morali prestopiti. Z vsemi tanki, topovi in puškami seveda, pa se jim bo relativno dobro godilo, in to toliko, kolikor bo tolar bolj kredibilen od hrvaške krune ali novega srbskega dinarja.

Bogo Sajovic

MED NAMI

Slovenec ali človek?

Verjetno si nikoli nismo mogli predstavljati, da bo v tako kratkem času prišlo do tako vratolomnih sprememb. Z revolucijo se je vzpostavila naša oblast in z revolucijo se poslavlja. A zadnja je v nekem smislu bolj fatalna, saj se je prvič po tridesetih letih zgodilo, da se jugoslovanski narodi tolčejo med seboj v bratomorni vojni. Vse skupaj zaradi koščka Zemlje, ki ji pravimo naša.

Zverinskost človeka, kisemu jotrudi potisnitiv sferene zavednega, je od tam udarila v čelni možganski predel in se kaže v najhujši varianti kanibalizma, v katerem se sicer ne uživa pripadnikov iste vrste, a se jim sesa dušo. Ki več nikoli ne bo zmogla prijeti za drugačno miselnost in bo okuževala naprej svoje potomce. Če po 45 letih nismo mogli in smeli pozabiti nemškega divjanja, kdaj bomo to, ki se vsede in zarine mnogo globlje. Sosed sosedu, kolega kolego in prijatelj prijatelja.

Vsega tega se morilska kovina ne spominja. Njej je vseeno v koga meri in koga ubija. Šele v rokah ljudi dobi svoj smisel in postane orožje za dosego nečesa, česar nismo znali drugače, s civilnimi sredstvi. A zanimivo je, da ravno njegova ultimativna moč razkriva šibkost subjekta, ki ga upravlja. Čim mogočnejša je njegova uničevalna sila, tem bolj neboljen je homo sapiens, ki se trka po prsni in vsem daleč naokoli kaže, da je izgubil kontrolo nad seboj.

Vojska naj bi do 18. oktobra zapustila Slovenijo. Karseda tiho in neopazno, si želimo. Na drugi strani pa od strelav istih ljudi umirajo ljudje nekaj deset kilometrov proč. Mi jih imenujemo Hrvati, Srbi, Bosanci, Hercegovci, Črnogorci, Makedonci, Albanci in še kako. Vendar so prvivrsti ljudje, bitja z nepovljivo genetsko strukturo, kijojenaravazmožnasproduciratileenkratsamkrat. Kakotoni jasno tistim, ki se opravičujejo z domovino? Braniti svojo domovino, se boriti in celo umreti zanjo. Je to resnično človekov primarni interes? Vsakršno drugačno nasilje imenujemo drugače, le ubijanje v imenu domovine ima skupno podstat časti.

Ubiti in umreti do bisvetniško avreolo, ki žariv narodu kot junaška. Res? Kakorkoliže, lahko tudi sprejmete takšno miselnost. A z njose boste popeljalisamo do prve postaje in jasno vam bopostalo, da ste na slepem tiru. Vračanje v začetni položaj pa vzame veliko časa in

prepozno se zavemo, da stojimo na mestu. Nanjem so same ruševine in trupla. Torej čemu? Zaradi ideologije, zaradi vere, zaradi države.

Nekako tako bilahko počasi začeli razmišljati v prvih dneh države, ki bi naj uresničila naše tisočletne sahe. Toda ne. Komaj se otresemo nove vojske, že si v nacionalni evforiji ustanavljamonovo, ki bonaša. Ampak naša bospetoliko, kolikor si bomomoralizanzotrati odust. V vsej zgodovini slovenskega naroda smo prišli celo do tega, da se na splošno zadovoljstvo militariziramo. In vse z izgovorom branjenja nečesa, kar smatramo za svoje.

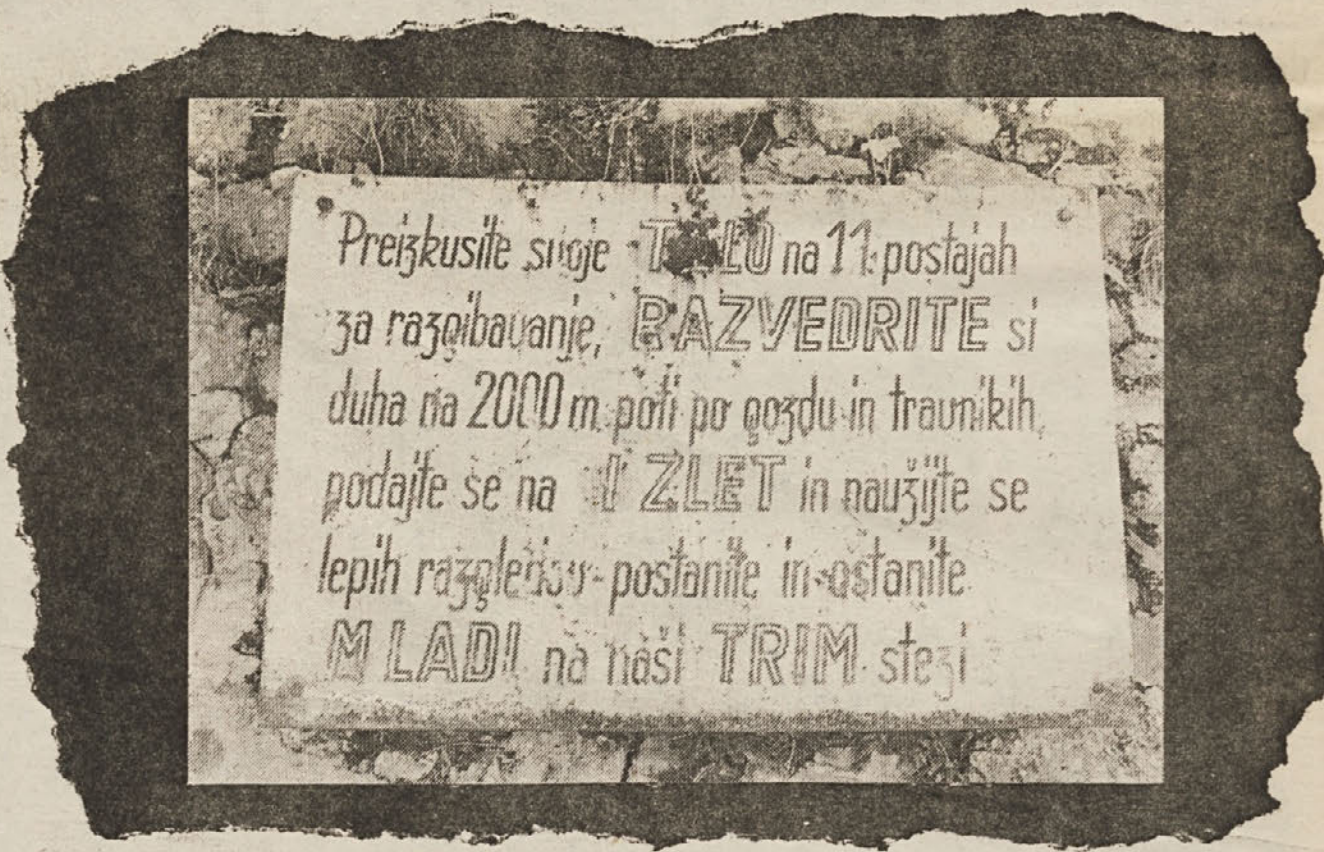
Vesčas nas prepričujejo, dasmo najprej Slovenci ali Hrvati ali Srbi in šele potem ljudje. Elementarna logika pa pravi drugače: najprej je potrebno biti človek in šele potem lahko stopiš na nacionalni steber. Tako torej si lahko Slovenec in nisi človek, kot si lahko človek in nisi Slovenec. Kaj je boljše?

Nacionalno usmerjene ideologije se odločajo za prvo varianto, drugo pa zanemarjajo. Prav zato njihova vladavina prinaša toliko groze, nečlovečnosti. Pri nas so še vedno v naraščanju ter se samovšečno bohotijonapodlagi imaginarnega, kiomogočavladajočimlaže manipuliranje. Iz take miselnosti in koncu koncev tudi politike se izrojevajospopadi, vojne, vkaterihse človeško zatiravnacionalizem in izginja v množici okrvavljenega brezizraznega mesa, ki služi samo še nadaljnji politični propagandi.

Slovenci imamo sedaj, ko nas en morilski stroj zapuša, idealno priložnost, dasečimprejodločimo, danastakšniobrazcinezanimajo. Razbohoten nacionalizem, ki je mogoče v procesu iskanja identitete v zadnjih letih še lahko bil opravičljiv, postaja na točki, ko ostajamo sami, nepomemben in celo škodljiv. Zato je nujen premik v glavah vseh, ki mislimo na tem ozemlju živeti in nam ni primarno, da bi se klali s kom ali celo poklali med seboj. Demilitarizacija je le prva izmed naših zahtev. Razen, čenismo pripravljeni vsi umreti zane kaj, čemur pravimo ozemlje. Kdo bo potem še živel nanjem? Slovencali človek? Raje branimo ljudi.

Peter Tomaž Dobrila

FOTOGRAFIJA TEDNA

NOVA DOBA

Glavni urednik: Janez Sever
Odgovorni urednik: Brane Piano
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Marjana Aršek (kronika), Jana Štrlekar (reportaža), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Braco Zavrnik (mediji), LucaS (fotografija)
Tehnični urednik: Janez Herle
Trženje: Nives Seničar, Ines Paradižnik, Sarita Črnac, Matevž Cene (prodaja), Suzana Rober (tajnica)
Izdaja Prese d.o.o., direktor: Janez Sever, namestnik Brane Piano, pomočnica direktorja Valerija Glavač, tiska Družbeno podjetje Delo - Tisk časopisov in revij, p.o. Naslov uredništva: Celje - knežje mesto, Aškerčeva 15, tel. (063) 27-606, 25-331, fax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 9a, tel. (066) 21-533, fax (66) 51-702, p. p. 311. Cena 35 SLT, mesečna naročnina 120 SLT. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu republiškega sekretariata za informiranje. Izhaja ob sredah. Rokopisov ne vračamo.

MIROROKS

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA
Zidanskojeva 27, Celje

To je trgovina z najcenejšim ženskim in moškim perilom, največjo izbiro body-ov, pižam, spalnih srajc, halj, svilenih nogavic in največjo izbiro uvoženih ženskih in moških kopalk

Pridite in se prepričajte!
IVALA ZA ZAUPANJE

Dne 14. oktobra 1991 je minilo leto dni, odkar smo svečano pokopali teharske žrtve. Grobišče še vedno, tudi v samostojni Sloveniji, skrunimo z odpadki. Doklej?

S STARŠI LOJZETA PETERLETA, NAŠEGA PREMIERJA

Peterletovo toplo otroštvo

»Včasih Lojze ni bil temnolas kot je danes, pa tudi brade ni imel. Takrat, ko si je začel puščati brado, sem mu jo hotela odrezati. Zaradi rdečkaste barve je bil tak kot lisica.« hudo-mušno pripoveduje Ivanka Peterle, mati predsednika slovenske vlade.

Mati Ivanka Peterle svoj delovni čas še vedno zapolnjuje s šivanjem po naročilu

Pri Peterletovih

Mokronog na Dolenjskem je poskrbel, da smo bili res mokrih nog, ko smo iskali starše Lojzeta Peterleta.

Njihova domačija v Mostu pri Mokronogu stoji na idiličnem hribčku sredi ravnine med dolenskim hribi ob Železnici in cesti. Hiša je med manjšimi v naselju, z gospodarskim poslopjem, čebelnjakom in je obdana z avtomobilsko ploščevino častitljive starosti.

Enainšestdesetletna Ivanka Peterle skupaj z možem še vedno šiva oblačila za stranke, kot je bila vajena vse življenje. Na klopi ob mizi ji dela družbo muca Mini, ki je edina izmed treh mačk prava hišna muca.

V dnevnem prostoru, ki je hkrati tudi delovni prostor, Ivanka zloži krojeno blago in pristavi za kavo. Medtem pa zamišljeno pripoveduje.

»Na Blečjem vrhu smo bili odrezani od sveta. Do trgovine smo imeli dve uri hoda.

Leta 1948 se nama je rodil prvorojenec Lojze. Imenovali smo ga po očetju. Rodila sem ga 29. junija. Vendar včasih ni bilo v navadi, da bi takoj prijaviteli rojstvo otroka. Mož je to prijavo naredil šele 5. julija. Na matičnem uradu so ga napačno razumeli in vpisali 5. julij kot rojstni datum. In tega Lojze še danes nosi.

Ker smo takrat rezali bolj tenak kos kruha, smo prosili

Spoznala sva, da se nam na tem odročnem kraju ne piše najlepše. Odločila sva se, da prodava imetje in se preselimo nekam v dolino, kjer bodo otroci živeli bližje šoli in kjer bomo tudi drugače povezani s svetom. Tako smo kupili to kmetijo z dvema hektarjema zemlje v Mlinu pri Mokronogu. Takrat je imel Lojze deset let.

Če bi ostali v Blečjem vrhu Lojze verjetno nikoli ne bi postal predsednik, meni mati Ivanka.

Cigare za očeta

V sobo stopita oče Lojze Peterle in mlajši sin Branko Peterle. Ob pozdravu kaj hitro spoznamo značilno govorico, kot bi govoril predsednik slovenske vlade. Najmlajši je po zunanosti modernizirana kopija slavnega brata. Branko pravi, da imata takšno govorico le on in Lojze, kje sta se je navzela pa ne ve.

Oče Lojze se vsede na svoje stalno mesto ob šivalnem stroju in ob kavici ponudi tudi cigare. S ponosom pove, da mu jih prinaša Lojze, nato pa postreže še s »potrgalko«, kakor pravijo moštu iz prvega grozdja.

Ivanka pa nadaljuje: »Enajst let za Lojzetovim rojstvom, že tukaj v Mlinu, se je rodil zadnji sin Branko. Mož je bil zaposlen

movke. Nekoč je eno pižmovko celo prinesel domov. Tudi kakšne hlače je strgal, pa sem jih kar hitro zašila.

Vsi so bili dobri učenci, najbolj pa Lojze in Nada. Učitelj mi je nekoč rekel, da bi Lojze lahko postal pisatelj, ker je lepo pisal. Od sosedov pa sem slišala, kako je govoril, da bo nekoč postal predsednik ali pa župnik.

Kasneje po gimnaziji, ki jo je uspešno opravil v Novem mestu, se je odločil med študijem novinarstva ali zgodovine in geografije.

Novinarstvo sem mu sama odsvetovala, ker se mi je to zdel nevaren poklic. Danes opravlja še nevarnejše delo. Odločil se je za zgodovino.

Že kot gimnazijec si je želel kupiti fotoaparata in kitaro, zato je med počitnicami šel na Gorjance merit prirastek lesa, da si je prislužil denar. Ker zaradi tega ni mogel obiskovati ur učenja kitaro v Sevnici, je namesto njega hodil na vaje brat Jože. Zvečer pa je potem moral Jože učiti Lojzeta igrati na kitaro.

S fotoaparatom, ki si ga je kupil, je slikal vse kar mu je prišlo pod oko, tudi kure in druge domače živali.

Nasploh pa je bil Lojze vedno poseben. V sebi je čutil neko moro, ki ga je tlačila. Ži-

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle, ko je imel tri leta

Ko sem izvedela, da se ukvarja s politiko, sem mu zmeraj rekla – politike pa nikar. Pa me ni poslušal.

Oče Lojze pa dodaja: »Včasih je bilo lažje biti predsednik, danes temu ni tako.«

Rojstno hišo so zažgali

Z očetom Lojzetom smo se odpravili na Blečji vrh, kjer je nekoč stala domačija Peterletovih. Če nam kraja ne bi pokazal sam nekdanji lastnik, ne bi prepoznali mesta, kjer je nekoč stala. Na pogorišču hiše, ki so jo zažgali lastniki ob selitvi, raste le samorasla češnja obdana z grmovjem. Le bogat grm pušpan pričča, da je bilo tukaj nekoč urejeno okolje.

V Jelševcu blizu Trebelnega smo srečali Janeza Grabnerja, Lojzetovega birmanskega botra in Kristino Grabner, Lojzetovo teto. Oba jih štejeta že krepko preko sedemdesetih, zato se bolj težko spomnita kako je bilo tistega birmanskega dne, ko je Lojze imel deset let. Tako kot pri krstu je bil Lojze

tudi pri birmi v cerkvi na Trebelnem.

Kristina Grabner pravi: »Lojze je že kot otrok stalno bral knjige. Takrat ko se je odločil, da bo postal politik, se mi je smilil. Zame ostane Lojze enak, pa če je predsednik ali ne.«

Na poti domov oče Lojze pripoveduje: »Zadnje čase redko prihaja domov, pa še takrat ima spremstvo s seboj. Enkrat pa mu je le uspelo, da je zadržal na seniku, kjer je včasih rad počival. Ko pride domov, običajno najprej pogleda v shrambo, če je kaj domače hrane v njej. Še posebej se razveseli kislega mleka in solate.«

Staršema se življenje, odkar je sin postal predsednik, ni veliko spremenilo. Še naprej ob pomoči najmlajšega sina gospodarita na zemlji. Zmoti jih le kakšen telefonski klic, ki pove kakšno pikro na račun njunega slavnega sina.

Jana Štrlekar
Foto Lucas

»Tukaj je nekoč stala naša hiša v kateri se je Lojze rodil,« pripoveduje oče

Domov jo je prinesel Lojze, tako kot že marsikatero najdeno žival.

»Včasih nismo živeli na tej ravnini ampak smo imeli leseno hiško na Blečjem vrhu pri Trebelnem. Tam so se nama rodili trije otroci, med njimi tudi Lojze. Ob lesenjači smo imeli še prostor za enega prašiča. Mož Lojze je kot krojač delal v dolini, medtem ko sem jaz na hektarju in pol zemlje pridelovala hrano in skrbela za otroke.« se spominja začetkov skupnega življenja.

Franca Peterleta, moževega strica, za krstnega botra. Tega je bil že vajen, saj je bil boter desetina otrok. Imel je mlin in je ob krstu vsakemu veliko pogačo dal.

Dobra tri leta za Lojzetom se nama je rodil Jože, nekaj let za tem pa še hči Nada.

Do podružnične šole na Jelševcu je Lojze tri leta pešal dobro uro v eno smer.

Z delom in pridnimi rokami nama je uspelo, da sva kupila dva majhna vinograde. Vendar so se žal slabe letine kar vrstile.

Oče, Lojze Peterle, ob šivanju skrbi tudi za sinove čebele

v Trebnjah, jaz sem pa še naprej skrbela za dom in šivala.

Otroci so imeli boljše pogoje za šolanje. Do šole v Mokronogu so imeli v »razhodnem« (suhem) vremenu pol ure hoda.

Lojze se je ob poti domov kaj rad zadrževal ob potoku. Lovil je zajce, jerebice in piž-

vel in mislil je v duhu krščanstva, zato se je nemalokrat čutil odrinjenega. Hodil je po svojih poteh in vedno nekaj raziskoval. Povedala sem mu, da to ni dobro, če želi postati profesor. Na staro vladno sicer ni bil jezen, vendar je čutil, da je nekaterim trn v peti.

Domačija staršev

Lojzeta Peterleta je prva izmed hiš v Mlinu, ko prečkaš železniško progo, zato nosi številko ena.

V hišo vodijo betonske stopnice do predprostora, kjer se sušijo zdravilne rože in zelišča. Skoz opek hodnik vodijo vrata naravnost v dnevni prostor. V kotu je velika miza s klopio. V prostoru sta dva šivalna stroja, levi šiviljski je materin, desni krojaški očetov.

Materin stroj je postavljen prav blizu majhne kuhinje, ki je s predelno steno ločena od dnevnega prostora. Tako lahko mati Ivanka kar izza stola ob šivalnem stroju popazi, da ne bi hrana prevrela.

V kuhinji je vsak prostorček napolnjen z drobnimi kuhinjskimi pripomočki, ki dajejo vtis preproste in skrbne gospodinje.

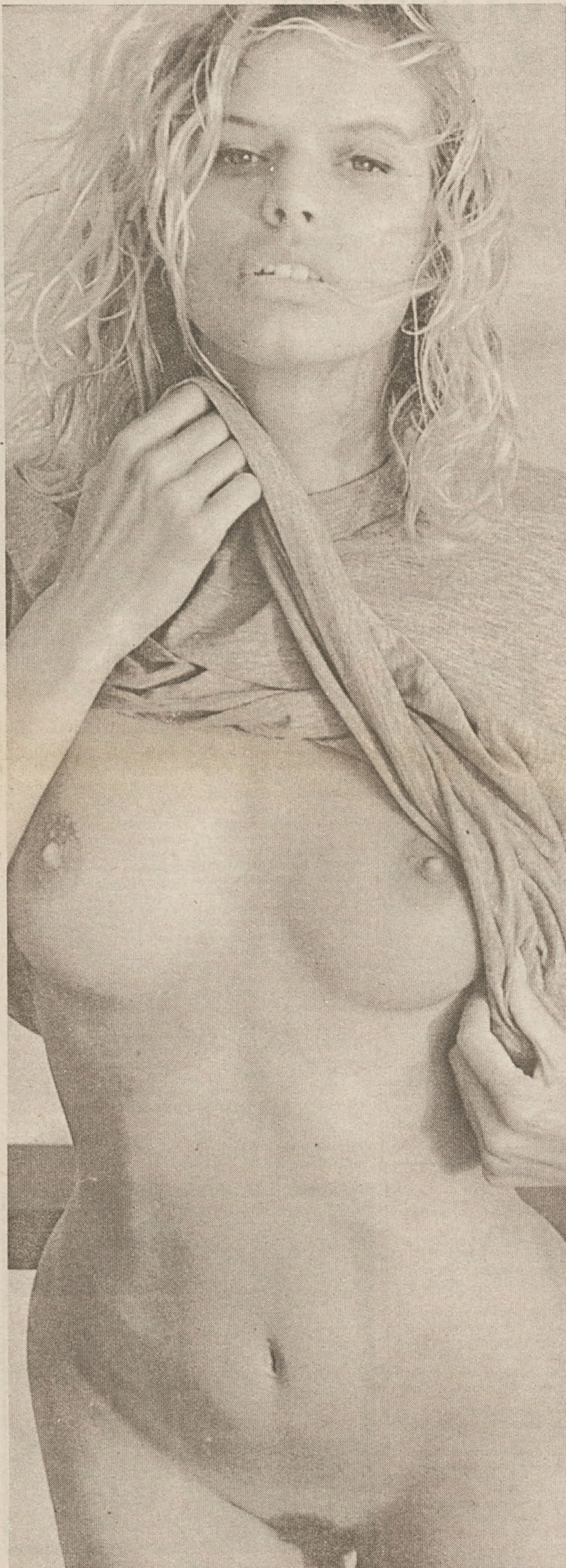
Stene v dnevnem prostoru krasi mnogo slik. Na desni je oljna slika Kristusa s križem, delo družinskega prijatelja samouka. Na levi je oljna slika neke stare domačije. Stene pa prav tako krasijo povečane fotografije sorodnikov, predvsem materinih.

Povsod pa je mnogo tekstila, tako tistega pripravljene za šivanje kot že izgotovljene, ki na obešalnikih čaka naročnike.

Dve izmed Lojzetovih fotografij, ki ju je posnel, kot gimnazijec

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

PISMA

Izgradnja cest v Sloveniji

Navezujemo se na izjavo predstavnika Ministrstva za promet g. Petra Marna, ki je bila objavljena v Delu 4. oktobra 1991 pod naslovom »Avtocesta Šentilj–Zagreb do leta 1995«. Slovenija bi naj zagotovila skupno 278 mio DEM iz proračuna v prihodnjih štirih letih, dela pa bi izvedlo mešano podjetje s sedežem v Zagrebu.

Po našem mnenju mora imeti pri izgradnji cestnega omrežja v Sloveniji prvo prioriteto izgradnja našega cestnega križa. Zato vztrajamo na prioriteti izgradnje avtoceste Lendava–Maribor–Celje–Ljubljana–Koper in Jesenice–Ljubljana–Bregana. V sklopu avtoceste Lendava–Maribor spada avtocestna povezava mejni prehod Šentilj–Pesnica–Maribor, ker pomeni navezavo na phyrnsko avtocesto in s tem še eno povezavo z Evropo. Izgradnja avtoceste Šentilj–Zagreb je za Slovenijo sekundarnega pomena, za njo ni opravičljivo vlaganje že tako premajhnih sredstev iz proračuna Slovenije v Višini 278 mio DEM. Ne nasprotujemo gradnji avtoceste Šentilj–Zagreb, če se uporabijo drugi tuji viri in se se za nadomestilo za izgubo teh zemljišč pridobi ustrezna odškodnina in zagotovi zaščita okolja. Tranzitna cesta Šentilj–Zagreb bi predstavljala veliko ekološko obremenitev in take tranzitne ceste razvite evropske države (primer Avstrija, Švica) omejujejo s preusmerjanjem prevozov na železnico. Ministrstvo za promet ob tej priložnosti obveščamo, da so kraji Lendava, Murska Sobota, Šentilj, Pesnica, Maribor, Celje še v republiki Sloveniji in da v njej nameravajo ostati.

Ministrstvo za promet naj vodi tako politiko izgradnje cest, da bodo imele prednost ceste, ki povezujejo, in ne pretežno tranzitne ceste, ki režejo Slovenijo na dele. Smotni razvoj cestne infrastrukture, katere hrbenica je cestni križ, bo pospešila skladen regionalni razvoj in gospodarsko integrirala sedaj odrinjene dele Slovenije.

SDU, Maribor

SDU ob stavnkah

Socialdemokratska unija Slovenije podpira stavkovne zahteve delavk in delavcev v zdravstvu in šolstvu. Ugotavljamo, da sedanja vlada ni samo zlomila slovenskega gospodarstva, temveč pospešeno uničuje tudi dejavnosti, ki omogočajo gospodarsko uspešnost in skrbijo za življenjsko kakovost. Stavka v zdravstvu in šolstvu simbolično opozarja, da sedanja vlada ni sposobna poskrbeti ne za telo ne za duha. Razen nekdanjih bogatinov in sedanjih spekulantov zdaj pri nas ni nikogar, ki ga sedanja vlada ne bi kruto prizadela v najbolj temeljnih potrebah. SDU bo še naprej na strani tistih, ki se preživljajo z delom. Še naprej si bomo prizadevali za usklajen razvoj in za snovno in duhovno blaginjo vsch ljudi, četudi nam sedanja oblast vsak dan dokazuje, da ji manjka osnovnega človeškega čuta, vemo, da so ljudje na Slovenskem zadosti pametni in zadosti zreli, da si bomo zagotovili uspešnejšo sedanost in boljše prihodnost.

RASTKO MOČNIK, predsednik SDU, Ljubljana

Čudež v Medžugorju

Veliko iskrenih romarjev se je v zadnjih letih napolnilo v Medžugorje. Pod vplivom vzdušja, ki je bilo tam ustvarjeno, so se mnogi očarani vračali domov. Malokdo se je vprašal, če se je tam zares zgodil kak čudež, ali pa, če ni bila vsa zadeva skrbno zrežirana.

Na taka vprašanja nam odgovori že nekaj dejstev, ki jih ro-

marji ne poznajo. Medžugorje leži v zahodni Hercegovini, na meji med katolištvom in pravoslavljem, v deželi, ki je bila nekoč pravoslavna in bogumilska, potem pa je bila z misijonsko dejavnostjo frančiškanov pokatoličanjena. Tako je tam nastal zagrižen konvertitski duh, nekakšno janičarstvo katolištva in hrvaškega nacionalizma. Prav blizu Medžugorja je frančiškanski samostan v Lišnici, ki je bil med vojno središče ustaštva. Tu v teh predelih so se rekrutirali njegovi najbolj kruti pripadniki. Tu je bilo središče medvojnih zločinov, predvsem poboja srbskega prebivalstva. Medžugorje je dobesedno sredi množičnih grobov.

Romarji tudi ne vedo, da se je v tistih krajih že dolga leta pred prvimi »čudežem« vodila prava vojna med frančiškani in škofijo v Mostarju, ki se je trudila, da v doslej redovniških župnijah nastavi škofijske duhovnike. Prebivalci so celo zazidovali vrata svojih cerkva, da bi škofijski duhovniki v njih ne mogli maševati. Nastal je škandal, o katerem je razpravljala jugoslovanska škofovska konferenca in tudi Vatikan se je moral ukvarjati s tem vprašanjem.

Potem so se zgodili »čudeži«. V socialno zaostalih, odmaknjenih in zaradi izseljevanja dokaj izpraznjenih krajih so otroci videli Marijo. Mostarski škof je od vsega začetka trdil, da je vse to nepristno. Vatikan previdno čudeža ni potrdil. Toda kljub temu je duhovništvo pričelo urejati množična romanja. Pozneje je to postal dober biznis. Nasedli so naivni verniki širom sveta.

Psihiatriji je znano, da prihaja tudi pri zdravih ljudeh, predvsem otrocih, do čutnonazornih viđenj lastnih predstav. Posebne okoliščine kot so izčrpanost, strah ali verski zanos še bolj pospešijo nastanek takih navadnih zaznav. Primitivne ali histeroidne osebnosti seveda niso v stanju spoznati neobjektivnosti takih zaznav. Zato pred njimi svarijo vsi res duhovno poglobljeni iskalci vseh verstev. Kolikšna je resnična vrednost takih zaznav pove že podatek, da vidijo kristjani, muslimani, hindujci itn. vedno le svoja božanstva. Pri kristjanih je to navadno Marija, ki nastopa v enaki obleki in podobi, kot so jo videli vidci v vaški cerkvi.

Okolje v Medžugorju je bilo idealno za nastanek takih »vizij«. Treba je bilo le katalizatorja, iskro, pa smo dobili čudež. V primeru Medžugorja je potem čudež s svojo sugestivno močjo priklical nove »čudeže«, predvsem pa je obogatil vaščane, cerkev in turistične organizacije. Med takimi nenavadnimi dogodki so tudi »čudežne« ozdravitve. Seveda v Medžugorju ne povedo, da močna vera v nekaj zdravi, celo neozdravljive bolezni! Pri tem je vseeno, ali kdo veruje v boga ali v hudiča. Glavno je, da v nekaj veruje. Množično histeroidno vzdušje, ki ga ustvarjajo podobna romarska središča pripomorejo tudi k nastanku dobrega, celo vznesenega počutja. Pod vplivom množične psihoze potem ljudje vidijo, kako se vrti križ, sonce, kapelica... Tako raste vera v čudeže.

Toda danes se moramo vprašati še nekaj več: komu je bil tak čudež potreben in to prav v Medžugorju? Odgovor ne more mimo dejstva, da pričenjajo dogodki v Medžugorju hkrati s prvimi pripravami, ki naj razvnamejo agresivni katolicizem in nacionalizem. Dogodek je bliskovito elektriziral najbolj ekstremne nacionalistične sile širom sveta. Tako je začela tragedija, ki smo ji priča danes: nova bratomorna vojna.

Seveda bi bilo smešno trditi, da bi karkšnokoli božanstvo, tudi če bi res bivalo, hotelo kaj takega. Smešno bi bilo, če bi verjeli, da si je mogla Marija izbrati kraj med množičnimi grobovi, da s svojimi mračnimi napovedmi in svarili podžge množično norost.

Medžugorje je torej skupaj s še nekaterimi podobnimi središči, razmetanimi po svetu, eden od

najbolj grozovitih primerov zlorabe naivne človeške vere. Nekaj, kar obsojajo tudi vidni duhovniki in hierarhi različnih cerkva.

Dr. J. ZALOKAR, Radovljica

Spektakularni 3. kongres »razumniške« SDZ

3. kongres naše stranke si res zasluži to kvalifikacijo, saj le ta najbolj izrazito opredeli dvodnevno dogajanje v Cankarjevem domu. Kot delegata celjskega MLIN-a bi želela s tem prispevkom povedati še kaj več o škandaloznem zakulisju, ki je seveda docela izmuzilo večino delegatov na tem kongresu.

Dejstvo je, da se je s tem kongresom končalo obdobje karizmatičnega vodenja v naši stranki s strani dr. Rupla. Njegov slogan »STRANKA – to sem jaz!« je namreč že od vsega začetka v svojem udejanjanju sproduciral svoj lastni konec.

Pogajanja na tem kongresu je priložnost, da se širši javnosti predstavi KDO in KAJ je bila SDZ. Res je, da so nekateri naši strankarski veljaki v SDZ veljali in še veljajo za nekakšen možganski trust in to ne samo v SDZ temveč tudi v širšem političnem prostoru. Vendar pa je ta prepotentni intelektualizem začel razkrajati našo stranko in ta proces teče že kar nekaj časa. Vodstvo se je zelo oddaljilo od članstva, še več, članstvo je služilo vodstvu le na papirju, češ to so člani SDZ – baza SDZ. Dosedanje vodstvo je dovoljevalo samo vertikalno povezovanje, temelječe samo na hierarhični zasnovi, horizontalno povezovanje med člani (medobčinske povezave) je bilo označeno kot pritlehno in zarotniško početje.

Sprejeli smo dopolnjen program nove stranke naravnano k nacionalni identiteti (interes naroda je pomembnejši od interesa posameznika) ter novo vodstvo. V tem pa tudi vidimo dobro podlago za boljše politično profilacijo, s tem pa tudi boljše strankarsko organizacijo, prav tako pa bo tudi MLIN imel več veljave tako po politični kakor tudi po organizacijski plati.

In zdaj k samemu kongresu. Že na začetku je poskušal dr. Rupel s svojim arrognantim nastopom in poskusom uveljavitve svojega delovnega predsedstva diktirati delo samega kongresa oz. ga celo prekiniti; scenarij za to je bil pripravljen. Če mu ne bo uspelo ne eno, ne drugo (zmagaj!) je dal vedeti, da bo naredil škandal. Očitno pa je v svojem egoizmu pozabil celo to, da se nahaja v Sloveniji in ne v Srbiji ali na divjem Zahodu. Dokazi za takšno početje so več kot očitni (teh. scenariji za prekinitve kongresa, grožnje teh osebj, manipulacija z dr. Bučarjem–Rupel »uredi« da dr. Bučar nepravilno razpravlja, pregovarjanje nekaterih delegatov). Na koncu pa je celo odnesel (ukradel!) računalniško disketo s članstvom. Čista balkanska lopovščina par excellence! Skratka vse to je delegate spravljalo v zelo bedno razpoloženje, vendar pa smo le zadržali do konca in uspešno zaključili kongres s tem pa naredili konec »džingiskanovstvu« dr. Rupla, hkrati pa uvideli kam vodi karizmatičnost v stranki.

Na koncu pa bi rada dodala še to, da so namigi o temeljitem pretresu na slovenskem političnem prostoru dokaj spekulativne narave. Takšen je pač odziv v medijih, kar pa dokazuje predvsem to, da je dr. Rupel postal svojevrstna politična avtoriteta, vendar ne več v vrstah SDZ-NDS.

LILJANA ČOŽ, GREGOR URANIČ, delegata, MLIN pri SDZ-NDS, Celje

Psihiatrična bolnišnica

Po dolgem in težavnem raziskovanju je Evropska Skupnost prišla do diagnoze Jugobolezni

— **shizofrenija.** Tovariš dženerale Kadjevič in njegovi oprodi tovariša Adič in Brovet pa boleha jo za, po vojaško okarakterizirano, boleznijo: **mentalno porencenje ličnosti (član 74).** S tako diagnozo je svoje čase Jugoslovija odpuščala mlade Jugovčice za 4 leta ali za stalno. Zdaj pa, ko jih hoče s to diagnozo odpustiti veleusrani demokrat-parazit Ante Marković, ga je vodilni južnodrinski nevropsihiater Šešelj (bivši znani norec) imenoval z izdajalcem in gnusobo, ki rovari proti Lepi Naši Jugoslaviji (berič: Šešljoslaviji). Hja... Velenovki šokpsihiater Šešelj je najbrž tudi močno (pod dozo prave mere pozivil) vplival na to, da je Antejev šofer ukradel službeni avto in se skrtil kdo ve kam. Pa kaj pol! Ante zdaj vsaj enkrat peš hodi kolikor ima svobode gibanja.

Vrnimo se k bolezni. To, da je Juga psihiatrično bolna, trdijo že vsi. Srb — Jovan Rašković — je rekel: »Ovaj narod je lud.« Bravo Rašković!! Najbrž so bili nori že tisti, ki so prihrameli v Cantarjanski Dom takrat ko si tam oznanjal troednost SDS. Bog daj zdravje tebi in tvojim. Tudi znani samozaložnik Vid Pečjak je izjavil: »... Imamo med voditelji Jugoslovanskih narodov veliko ludaka.« Tudi jaz mislim tako. Samo pogledite dženerale Kadjeviča kakšen je šel v Haag! Trodelna omara z glavo polno možganskega prepiha v boljseviski civiliki. Za posrat od smeha! Že v uniformi izgleda kot klovn; v civilni sukni pa je pravi bebec. Bog odpusti mu in pokloni mu ogledalo — ali pa raje ne. Lahko se zgodi, da se ogledalo razpoči od smeha in našega ljubelega Kadjeviča rani po njegovi West Pointski glavuri. Škoda bi bilo, saj bi znanstveniki po njegovi smrti lahko njemu

sneli glavo in raziskali njegove redke možganske vijuge. Tako bi lahko odkrili skrivnost Bušmanov (Bušmani oprostite) ali pa skrivnost, če je človek res nastal iz opice. Sicer pa... roko na srce; tako kot je Milošević podoben Muso-Musotu Mussoliniju, tako je Kadjevič podoben neandertalcu. In na koga spominja Šešelj? Tega niti Bog ne ve. Je Šešelj preveč odtrgan.

In bolniki?! Pravijo, da med Srboborci razsaja tifus. A to sploh ni tako nevarno, kot shizofrenija, ki razsaja med oficirji. Kot otroci se igrajo v peskovniku vojno. Le da je njihov peskovnik prekleto močno krvav. Vojska, četniki, Bulatovčevci se gredo s Hrvati ravbarje in žandarje, Bosanski Agrokomerc in Makedonski Paradajz eksport pa čakata, kdaj ju bodo hospitalizirali v to norišnico. Slovenija je sicer dobila odpustnico iz te nore bolnice kot neodzdravljiv psihopat, vendar se nič ne ve kdaj jo bodo spet poklicali nazaj v ambulanto. Ali pa... Jugopsihia-tri imajo te psihopatske Slovenije tako poln kufr, da bi se radi odmaknili iz nje kar preko Italije. Sicer pa se pri teh olivno-zelenih marsovcih nikoli nič ne ve. Morda bi radi prišli v Trst zato, da ga osvobodijo izpod italijanskega fašističnega jarma in ga spet vrnejo nazaj k Srboslaviji. Naši SMB marsovci so zares nepredvidljivi, zato je treba priporočiti Lahom, da se čuvajo.

Brez paranoikov pa v psihiatrični bolnišnici ne gre. Le naštem naj jih, saj nadaljnji komentar tako ni potreben. Torej: Bulubululati, Dukanović, Drašković. Veste kaj je to paranoik? **Paranoja: zmedenost, prismojenost (duševna bolezen).**

Vrnimo se nazaj v največjo svetovno norišnico. Šešelj in njegovi Srboborci pravijo, da bodo skozi sranje prišli v svobodo. Seveda pa niti Šešelj znani Zeniški zapornik sam ne zna točno povedati kaj je sranje in v katero, kakšno, čigavo... svobodo hočejo. Če v svojo — potem naj kar grejo v svojo maloro. Pa še Karadordevič z njimi, če je tako neumen, da to hoče.

Jaz pa bi svetoval Vitu Flakerju in njegovemu odboru za zaščito norosti, da je brezeve vitkati se v ta »luda posla« Džulislavije, saj bo pri tem bolj nasral kot pomagati. Če že Evropski znanstveniki ne vedo kako pomagati, kako bo šele ta odbor vedel. Čeprav jaz mislim, da bi elektroški pomagali. Si predstavljate kakšni jagenjčki bi bili Milošević, Kadjevič, Šešelj in ostali butnglavci, ko bi jih za nekaj časa dali na elektrošk terapijo. Tem ljudem, prepričan sem, nič drugega ne more bolj pomagati.

Ja... niso potrebni rock koncerti pomoči. Band Aidi, ipd. Potrebne so mašine. Stroji na kate bi priključili vse te butnglavske Bušmane in jih brez naroke dobro pretresli z elektriko. Potem bi Juga zagarantirano postala največja hipaška država na svetu. Kasarne bi postale komune in v njih bi pili čajke, kadili travo in poslušali nežne balade ležeč na cvetju.

In Džulislavija bi se preimenovala v Flower Power Country. Ja, pa po televiziji ne bi več vrteli pištolskih filmov ampak bi bili programi nabiti s čustnostjo in ljubeznijo. Politika bi postala polna rož. Namesto biznisa s pištolami, granatami, puškami, bi cvetel posel cvetličarn. Kje so ti cajti?!

TOMO B. GOLOB, Mirna

S. O. S. IZ POSTELJE

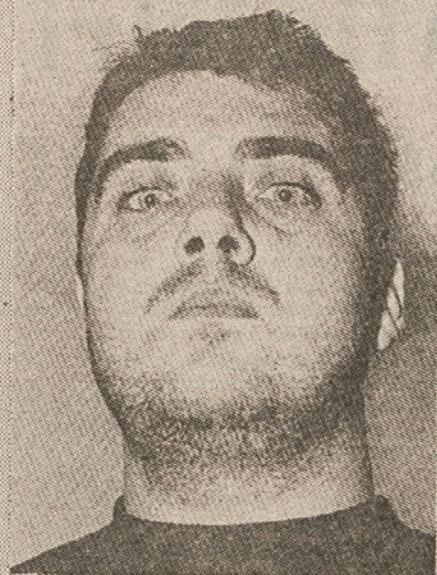
Na vprašanja bralcev odgovarja seksolog amater, g. Anton Koritnik

Spoštovani!
Star sem petindvajset let. Imam srednješolsko izobrazbo in dobro službo. Ukvarjam se tudi s politiko in aktivno sodelujem v družbenopolitičnem življenju, zato sem velikokrat preobremenjen. Hud tempo mojega življenja me vedno bolj utruja in zdi se mi, da bom enkrat kar na lepem kolapsiral. Včasih se mi vrti, ves sem omotičen in mlahav. Začel sem tudi pešati v seksualnih zadevah. Zadaje čase se mi obvezno dogaja, da se mi po seksu pred očmi vrtijo nekakšni svetli krogi, nekajkrat pa sem mislil da bom od utrujenosti kar omedlel. Ali mislite, da je to nevarno?

ŠTAJERC

Dragi moj Štajerc, menim, da simptomi, ki jih omenjaš, sami po sebi niso posebej nevarni. Si pač preobremenjen in zato se ti megli pred očmi, vidiš tiste svetle kroge, skratka, po malem že haluciniraš. To ni nič nenavadnega. Kot Štajerc vedno tudi uživaš ogromne količine šmarnice, še posebej zdaj, v jesenskem času, zato se ne gre čuditi, če se ti je začelo blesti. Nekateri potem vidijo bele miši, drugim so spet ljubši sloni, tretji prisegajo, da so videli jato majhnih prilikavih piščančkov, ki so pele hit »Svobodno sonce«, četrti so v blodnjah videli srečno, neodvisno Slovenijo bogatih in zadovoljnih ljudi...

Stanje, v katerem se nahajaš, ni ravno rožnato. Tempa življenja ne boš mogel spremeniti, saj pravijo, da je oblast najmočnejša droga. Tu ti še meradonski program ne bi mogel kaj prida pomagati. Zato bi bilo najbolje, če bi poskušal izpuliti hudiču rep na drugem koncu. Prenehaj žlampati šmerjak in zamenjaj babo. Očitno je tvoje babiše nepotešljivo, s seksom obseden zmaj, ki ti ponoči sesa še tiste zadnje atome moči, ki ti po napornem dnevu ostanjejo. Politika je resen in odgovoren posel, v katerem ni prostora za neuravnovešene ljudi. Če hočeš še naprej ustvarjati svobodno slovensko politiko, me ubogaj, sicer se boš zlomil in začel v kakšni resni instituciji blebetati neumnosti. Naša politična scena je že tako prepolna zmedenih, dementnih in mentalno razglašanih oseb, ki pri belem dnevu bledejo in halucinirajo o smrtno resnih rečeh. Poslušaj moj našvet, stori to zase in za ves slovenski narod.

AVSTRIJSKO-SLOVENSKO SODELOVANJE NA PODROČJU ENERGETIKE

Šilingi za savske elektrarne

Zvezni minister za gospodarstvo Republike Avstrije dr. Wolfgang SCHÜSSEL, ter minister za energetiko Republike Slovenije dr. Miha TOMŠIČ sta se na Dunaju dogovorila za intenziviranje sodelovanja obeh dežel na področju energetskega gospodarstva in energetske politike. Zato so v prihodnje potrebni redni razgovori na ravni pristojnih ministrov za energetiko ter z uradniki in eksperti po določeni temah, in sicer najmanj enkrat letno.

Sodelovanje se bo sprva osredotočilo na naslednja področja:

- realizacija projektov savskih elektrarn,
- prestrukturiranje energetskega gospodarstva Slovenije,
- povečanje energetske učinkovitosti.

A) Projekti elektrarn na Savi so že predmet razprav med avstrijskimi in slovenskimi podjetji, na osnovi katerih se je možno sporazumeti o:

- Slovenska stran prevzame do 40 odstotkov udeležbe ter je na razpolago avstrijskim podjetjem možnost udeležbe do 60 odstotkov v za te namene ustanovljeni delniški družbi »SAVA« d.d.
- SAVA d.d. prejme za sleherni, z njene strani zgrajeno elektrarno, koncesijo v trajanju 30 let.
- V novo akcijsko družbo je s strani Slovenije predviden vložek v obliki večjem delu že zgrajene elektrarne Vrhovo.
- Del proizvedene električne energije za kritje investicij, bo stvar posebnega dogovora med družbami.

Prvi korak k uresničitvi tega koncepta s strani avstrijskih in slovenskih družabnikov predstavlja ustanovitev SAVA d.d., ki je tudi primeren pravni ter organizacijski okvir za podrobno pripravo nadaljnjih korakov realizacije, vključno z ustreznimi vprašanji financiranja in jamstva.

V drugem koraku naj bi kot glavni delničarji vstopili dokončni družabniki mešane elektrarniške družbe.

Obe strani menita, da je uresničitev projekta Savske elektrarne smotrna v časovnem okviru terminskega načrta študije izvedljivosti.

B) Prestrukturiranje in nova ureditev energetike v Sloveniji sta bili osrednji in najpomembnejši vprašanji, pri čemer je bilo poudarjeno naslednje:

- organizacijski ter lastniški prehod v energetske sektorju;
- ovrednotenje elektrarn ter elektrogospodarskih podjetij;
- organizacijska struktura proizvodnje in prenosa električne energije v Sloveniji;
- osnove za investicijske odločitve pri novih vlaganjih v proizvodnjo in prenos električne energije;
- informacijski sistem elektrogospodarstva, osnove za priporočila za vodenje ter strateške načrte;
- cene osnovane na tržnih razmerah in proizvodnih možnostih, s poudarkom na tarifah za elektriko;
- modeli financiranja elektrarn in prenosno-razdelilnih projektov;
- uvedba plinovodov ter daljinskega ogrevanja v posameznih mestih (zlasti v Ljubljani in Mariboru);
- izdelava variant za saniranje obstoječih naprav (n. pr. Toplarna Ljubljana, Termoelektrarna Šoštanj);
- sodelovanje avstrijskih strokovnjakov in ustanov pri osnutku zakona o prestrukturiranju energetskega gospodarstva v Republiki Sloveniji.

Predstavitve podrobnega programa bo po slovenskih podatkih stala okoli 90 min ATS, od katerih naj bi okoli 50 odstotkov prispevala avstrijska stran.

K temu je Verbund-Plan (VPL), ki je skupaj s KELAG-

om in ÖDK-jem že izvedel oz. pripravlja nekaj raziskav, slovenski strani predložil pisno izdelan program, ki bi ga izvajali pod okriljem avstrijske agencije za uporabo energije (EVA) in avstrijske zveze potrošnikov energije (ÖEKV) v katerem je ponujen avstrijski obseg dejavnosti okoli 30 mio ATS.

Spodbujeno bo tudi regionalno sodelovanje med deželo Štajersko in Slovenijo. Raziskovalni center Joanneum v Gradcu bo za Slovenijo pripravil energetske in naravovarstvene študije, za katere so predvideli obseg okoli 15 mio ATS.

S tem je avstrijska dejavnost za prestrukturiranje slovenske energetike predvidena v skupnem obsegu okoli 45 mio ATS.

C) Za povečanje energetske učinkovitosti je avstrijska zveza potrošnikov energije (ÖEKV) slovenski strani predložila podoben pisni predlog za izdelavo študije o smotnosti rabi energije v Sloveniji.

Avstrijska stran se bo za ta predlog še naprej zavzemala, saj meni, da bi to lahko bil njihov prispevek k omenjenemu prestrukturiranju slovenskega energetskega gospodarstva. Avstrijska zveza potrošnikov energije ÖEKV je na ta način pripravljena za strokovno sodelovanje s slovenskimi eksperti.

D) Avstrijska zvezna vlada, posebej zvezni deželi Koroška in Štajerska, pričakujejo ustavitve slovenske jedrske elektrarne Krško, kot predpogoj za finančno angažiranje v Sloveniji.

K temu je slovenska stran udarila, da je le 50-odstotkov Jadrsko elektrarne Krško last Republike Slovenije in da si bo v okviru tega slovenskega deleža prizadevala za ustavitve jedrske elektrarne do leta 1995.

(Takšen je prevod Protokola, ki sta ga podpisala oba ministra).

DANES V JAVNI KUHINJI:

Upošteva slab okus in slabe čase, čredni gon in to, da lezemo nazaj od koder smo prišli: k istemu ognju in skupnemu kotlu — tokrat za široke lačne množice priporočamo menü:

Svobodno sonce

Vrzi Smrt v plitko svetobolje, prilij nedolžno kri in pušelj narodovih korenin pridraj — nato pa vzemi mlado, še zeleno suverenost z listi in pahni vse med SMB artikle!

Nato sekljaj in reži, da dobiš vsaj sedem kitic, saj bodo v tej obliki kosi obdržali vse lastnosti, aromo in okus.

Sedaj pokrij in kuhaj brez soli!

Na pesniškem žaru vsebino mehčaj do naive, oplakni s solzami, naj se duši do posiljene rime! Čez čas postekleni, tedaj dodaj Muzin himen, tako da na hitro vzkipi.

Ko ogenj pojenja, postavi na hladno, zabeli s smetano našega POP — a, obdaj z obilico medijskega pompa in pusti postati, da se navzame!

Ko zaslišiš kravje zvonce, porcije nasuj v lonce nastalo je: **SVOBODNO SONCE!!**

Trkni le ob ljudsko vest in takoj poklič: **JEST!!**

P.s. Vem, da najbrž bo zamera, kdor ni ta razumel špas: Vodi dobra nas namera — hvalevredna — kakor vas!

Sv. Peter

STISKAJO GROZDJE IN
MINISTRE

Ministri so dozoreli

Slovenski zdravstveni delavci so si sicer uspeli izboriti večje plače, niso pa bili dovolj glasni, da bi jim uspelo zamenjati neučinkovito zdravstveno ministrico in njenega leporečnega namestnika. Tudi dr. Vencelj sedi trdno v svojem šolskem ministrskem stolčku, čeprav mu je uspelo na cesto spraviti tako učitelje kot učence. Da o dr. Capudru, katerega odstop kulturniki zahtevajo celo za gladovno stavko, niti ne govorimo. Izidor Rejc, ki mu je skoraj že uspelo popolnoma potopiti slovensko gospodarstvo, pa je izgleda sploh nedotakljiv.

Namesto tega pa **Lojze Peterle** vse pogosteje spodmika stolček Dimitriju Ruplu. Potem, ko je slovenski zunanji minister že skoraj dosegel priznanje Slovenije in je po mnenju večine postal že skoraj tako uglašen, kot se za pravega diplomata spodobi, se je predsednik vlade odločil, da ga ponovno poskuša zamenjati. Nekajkrat ga je namreč že poskušal, pa mu to ni uspelo. Takrat je bil dr. Rupel še trdno v sedlu svoje stranke in je imel za seboj strankarske kolege kot so ministri **Janša, Bavčar in Pirnat**. Peterle je očitno upal, da bodo na pravkar končanem kongresu Slovenske demokratične stranke Rupla »odžagali« sami strankarski tovariši, potem pa tudi za predsednika vlade ne bo več tako trd oreh. Kot je videti, so se nekoliko vseeno zmotili. Rupel je sicer ostal v manjšini, toda na njegovo stran so se postavili skoraj vsi, ki v današnji slovenski politiki kaj veljajo. Vključno z ministrom Igorjem Bavčarjem, ki je menda še vedno nesojeni slovenski predsednik vlade. Zelo zanimivo je, da Peterle menda Ruplu ne očita delovne nesposobnosti ali neučinkovitosti. Očita mu le, da sta si s predsednikom **Kučanom** preveč blizu. Ker pač skupaj potujeta po svetu, kjer predstavljata Slovenijo in ne le vsak svojo stranko, kot je precej pogosta navada prvega med slovenskimi ministri. Kučan pač ni Peterle, ki bi šel v tujino le na povabilo strank in o tem ne bi obveščal niti zunanjega ministrstva dežele, ki ne premore niti dva milijona vernih ali nevernih duš.

Ne piše pa se slabo samo ministru Ruplu. Znova se je znašel na udaru tudi kmetijski minister **dr. Jože Osterc**. Potem, ko je Kmečka stranka spomladi že na vsak način hotela Osterca zrušiti in na njegovo mesto postaviti **Marjana Podobnika**, zeta **Ivana Omana**, je takrat ostalo vse le pri poskusu. Celu največjim pristašem gospoda Omana se je zdelo le nekoliko neokusno, da si bo za ministra postavil kar zeta. Osterca je takrat podprla večina in Peterle si ga očitno ni upal (ali pa se ni hotel) zamenjati. Toda le navidezno so mislili, da se je ambiciozni Marjan Podobnik pomiril. Ko je ugotovil, da ministrskega stolčka ne bo tako zlahka osvojil, je očitno iskal primerne kandidata. In ga je našel. Prejšnji teden smo lahko že tudi v tisku prebrali, da naj bi bil novi kmetijski minister magister **Milan Božič**. Ni treba poudarjati, da gre za Podobnikovega rojaka iz Idrije in za njegovega nekdanjega sodelavca. Gospod Božič je član idrijske občinske vlade, sicer pa je veterinar, zaposlen na idrijski enoti novogoriškega kmetijsko-veterinarskega zavoda. Zadolžen je za zdravje živali na cerkljanskem območju. Kot smo slišali, se dr. Jože Osterc seveda zaveda, kaj se mu pripravlja, ampak sam ne bo odstopil, kvečjemu se bo pustil zamenjati. Kakšnih hudih očitkov na njegovo delo tudi ni slišati, razen tistega posplošenega, da premalo stori v korist kmetov. Ker letos napovedujejo, da bo vinska letina slaba, ker je bilo grozdje kislo in je vsebovalo premalo sladkorja, ima Lojze Peterle imenitno priložnost, da ministra Osterca odstavi zato, ker je »pridelal« v Sloveniji premalo sladko vino.

Sicer pa je iz krogov blizu predsednika vlade slišati, da se Lojze Peterle odpravlja na dolgo pot. Za celih štirinajst dni naj bi odšel v Argentino. Tam se bo srečal z argentinskimi Slovenci, s Slovenci, ki živijo v Argentini, z argetinskimi poslovneži slovenskega rodu... Morda mu bo uspelo še koga prepričati, da zapusti svojo domovino in pride na pomoč Sloveniji. S svojim znanjem in cekini, seveda. Kot je prišel **dr. Andrej Rot**, ki je pustil hišo, službo in varnost ter z ženo in s petimi otroki prišel Slovence učiti, kako se dela političen časopis. In ko po treh mesecih Slovencec ni dosegel naklade 80 tisoč izvodov, kot je obljubljal, so ga odstavili z mesta urednika. In je postal svetovalec. Kaj si dr. Rot misli o predsedniku Peterletu, ki ga je zvalil v to avanturo, ni znano. Glede na Peterletovo napovedano dvotedensko potovanje v tujino, kjer ga zunanji minister seveda ne bo spremljal, si tako minister Rupel, kot minister Osterc verjetno lahko oddahneta. Če ju predsednik ne bo zamenjal pred svojim odhodom, bosta torej svoji ministrstvu vodila vsaj še v času Peterletove odsotnosti. Seveda pa se ni bati, da bi med tem času odletel kdo od tistih, zaradi katerih nekaj stotisoč državljanov Slovenije že kakšno leto pošteno bentli. Kot je običaj, v predsednikovi odsotnosti vodi vlado Igor Bavčar.

Tadeja Ribnik

Zdrav duh v zdravem telesu

Bilo bi smešno, če ne bi bilo tipično za slovensko diplomacijo. Ko so slovenski politiki objavili, da jih Italija ni seznanila z zahtevo Jugoslovanske armade, da bi opremo in ljudstvo iz Slovenije umaknila preko Trsta, je italijanski zunanji minister De Michelis pismeno obvestil Kučana, da temu ni tako. De Michelis je zavrnil, »da je italijanski konzul v Ljubljani Cristiani že 3. oktobra iskal ministra Janšo, a ga ni našel. Na ulici je srečal le Cirila Zlobca, Janšo pa šele naslednjega dne.« Mi vemo, zakaj Cristiani Janše ni našel. Janša je tega dne namreč v Murski Soboti igral nogomet. In povzročil diplomatski zaplet.

MAMA OPROSTI, NISEM HOTEL RAZCEPITI STRANKE

Prvi bodo zadnji

Gotovo je med članstvom Slovenske demokratične zveze med prvimi slovenskimi strankami najmanj strahopetcev. SDZ je bila prva »nova« slovenska stranka, ko je bilo to še prepovedano, zato se je tudi skrila pod nazivom zveza. Vanjo je že v začetku vstopil del pokončnih Slovencev, mnogih tudi bivših komunistov. SDZ je za razliko od mnogih kasnejših petelinov svoje delovanje izvajala z dostojanstvom in intelektualno prodornostjo. Ali lahko sobotni odhod starega jedra stranke s kongresa primerjamo z nekdanjim odkorakanjem slovenskih komunistov iz Beograda? Gotovo ne, lahko pa to pomeni politični propad večine, ki je ostala z Rajkom Pirnatom na čelu in Janezom Janšo v ozadju ter volilni kredit pri Slovencih, ki so si ga s tem dejanjem pridobili strpneži z Dimitrijem Ruplom v vrhu.

Obrambni minister Janez Janša, ki je bil nosilec sporne dokumenta o bolj populistični identiteti stranke, je sicer ostal ob Pirnatu ter mu pomagal stranko preimenoovati

v SDZ – Narodno stranko Slovenije. Mediji so v ponedeljek objavili, da je bil ob razkolu Janša edini, ki je vztrajal na pogajanjih med narodnjaškim in liberalnim krilom in celo izjavil, da bi v primeru razkola ne bo sprejel nobene funkcije. Ne smemo pa pozabiti, da je kašo zakuhal prav Janša sam, ki se je tako hotel zavihteti v sedlo stranke. Ko je ugotovil, da je s svojim poskusom puča v stranki povzročil le nepremišljeno navdušenje na eni in ostro zavračanje na drugi strani, je z drvečega vlaka izstopil. Tako je v javnosti spet poskušal ustvariti mnenje, da je zelo strpen politiki, v resnici pa so ga k temu vodila dejstva, da si s takšno prepolovljeno in z nacionalsocialisti preobremenjeno stranko, kakršna SDZ-NDS brez Ruplovih ljudi zdaj je, pri svojih političnih ambicijah ne more kaj dosti pomagati.

Prav grozljivo je namreč, kako celo spomin slovenskih medijev v teh negotovih časih seže le še kakšen dan ali dva nazaj. Če bi se namreč novinarji, ki so Janšo v poročilih s kongresa

hvalili kot strpen ekstrakt stranke, spomnili vsaj njegovih tri dni starih izjav, mu takšnih hvalospevov nikakor ne bi mogli peti.

Ze res, da v svetu za najbolj sposobne politike veljajo tisti možje, ki znajo spretno, skladno s potrebami, že jutri zanikati, da so prejšnji dan karkoli izjavili, so pa takšni ljudje – posebej če se izmuznejo nadzoru javnosti – tudi največja nevarnost za lastno ljudstvo. Njegove zdaj že teden dni stare predkongresne izjave, da »morajo obstajati stranke, ki nacionalni interes še poudarjajo in ne stavijo na posameznika« ali

»take stranke težko dobijo ogromno večino, lahko pa v določenih trenutkih potegnejo za seboj ostale politične sile in ljudstvo«, namreč jasno definirajo Janševu oblastizeljnost. O njegovem svetonazoru ali resničnem političnem prepričanju pa lahko le ugibamo.

Dopustiti moramo seveda tudi možnost, da je Janša s poskusom zavzetja čelne pozicije v SDZ skušal dejansko okrepiti stranko in se enakovredno postaviti po robu krščanskim demokratom. Z njimi si je tako ali tako že nekaj časa v laseh. Nazadnje so mu naprimer krščanski demokrati očitali, da skuša organizirati takoimenovano slovensko gardo kot svojo strankarsko vojsko. Kakorkoli že, Janšev pohlep po oblasti je sprožil veržno reakcijo. Ze v ponedeljek so se v vladi pričele krize, ki jih Peterle le stežka še nadzoruje. SDZ, ki je bila prva prava stranka po šopku komunističnih, bo dokončno razpadla. Ostala bo politično ozkogleda Pirnatova SDZ-NDS, ki se bo stopila v loncu s krščanskimi demokrati, in na drugi strani Ruplovo staro jedro SDZ (prav med njimi so pionirji večstrankarstva v Sloveniji), ki bo brez mnogo članstva in z malo volilci ter malo državnimi funkcijami. Prav to troje pa je predpogoj, ki stranko varuje pred oblastniškimi boleznimi in ji daje duha. Seveda pa se Ruplovci ne bodo pobrali kar takoj. Dolgo časa bodo med zadnjimi.

Brane Piano

ŠEPAROVICEVO SPOROČILO

Napad na Krško

O možnosti jugoarmijskega napada na NE Krško se je začelo šušljati že v času vojne v Sloveniji. Tedaj so opozarjali, da bi se te utegnili lotiti posebej izurjeni komandosi oziroma diverzanti. Kasneje je zlasti hrvaški časnik in vojaški komentator **Franc Višnar** pisal o tem, v kakšnem času in na kakšen način bi lahko prišlo do takšnega holokavstičnega napada do kraja pobesnelih (in ponorelih) generalov.

To naj bi se zgodilo po 15. septembru, ko bi se vojska po prvotnem načrtu dokončno umaknila iz Slovenije oziroma ko bi svoje čete in opremo umaknila globlje na jug, tudi iz severne Hrvaške; približno na in za meje velike Srbije, zlasti v Bosno. Glede na to, da naj bi se armada po novem iz Slovenije dokončno umaknila do 18. oktobra, bi tak napad – če ga snujejo – lahko torej pričakovali po tem datumu. Drugi »pogoj«, namreč umik nekdanje JA na velikosrbske meje, se pravkar dogaja. Zato najbrž ni čudno, da je hrvaški zunanji minister **Zvonimir Šeparović** v nedeljo napovedal, da bo pretjno napada na Krško uvrstil celo na dnevni red haške konference. Od armade, ki je v besnilu samorazpada, lahko namreč pričakujemo prav vse.

Če bo res prišlo do uresničitve tega kataklizmičnega scenarija, se bo najbrže zgodil v dveh, morda med seboj kombiniranih načinih. NE Krško oziroma njen nuklearni reaktor lahko armija ta trenutek napade s pomočjo raket-križark RB 08 švedske proizvodnje in SS-C-3 Shaddock sovjetskega porekla, ki so stacionirane v močni letalsko-raketni bazi Maglaji pri Banja Luki. To pa je mogo-

lahko letala Mig-29, sodobna in manevrsko visoko usposobljena serija znanih sovjetskih lovcev-bombnikov (v svojih eskadriljah jih bo po razpadu vzhodnonemške armade zadržala celo Nemčija), ponesejo lasersko vodene bombe, ki zmorejo prebiti nekaj metrov debel betonski plašč. Scenarij za bombardiranje krške nuklearke je podoben tistemu, s katerim so Izraelci leta 1981 s pomočjo letal F-15 in F-16 v Iraku uničili nuklearni reaktor Osirak in nuklearno središče Temuz-17; najprej bi laserski merilci »poiskali« oziroma označili kupolo NE Krško z nuklearnim reaktorjem, nakar bi Mig-29 lansiral eno ali dve tisočkilogramski bombi. V prvem ovog-nem plašču bi tako nastala odprtina, skozi katero bi ostali

Migi usmerjali vodene rakete z veliko rušilno močjo (morda ameriške Mawericke, o katerih je minister Janša pred kratkim izjavil, da jih ima armada kakšnih sto in ki naj bi jo uporabili tudi pri napadu na Banske dvore), dokler ne bi prebili še ostalih zaščitnih plaščev okrog reaktorja in bi ta postal dokončno ranljiv.

Samo akcijo Migov-29 bi šteli Orli 2, ki bi napadali branilce na zemlji. V operaciji bi sodelovalo 36 letal, če naj bi bila uspešna, pa bi jo morali izpeljati bliskovito – v samo treh minutah in ob optimalnih zahtevkih.

Če bi napad uspel, bi ta ob normalnem delovanju nuklearke pomenil katastrofo ne le za Slovenijo oziroma srednjo Evropo, marveč verjetno (odvisno tudi od gibanja vetrov) za vso staro celino in Sredozemlje. Zato bi bilo spričo kritične faze, v kateri se nahaja avantura jugogeneralov, in glede na dozorevanje prej omenjenih pogojev, vsekakor koristno slišati, ali je krška nuklearka grajena tako, da lahko vzdrži načrtovani napad. A tudi, kako je pripravljena protiraketna oziroma protizračna obramba nuklearke vključno z varnostnimi mehanizmi ustavitve proizvodnje v njej glede na različne stopnje rizičnosti. In ne nazadnje: če že res pride do katastrofe, kako njene posledice spraviti na najmanjšo možno mero.

Adriano Ferrari

EKSKLUZIVNO: KAKO SO NA TAJNEM ZASEDANJU SLOVENSKE SKUPŠČINE DOLOČILI IME SLOVENSKEMU DENARJU, KAJ IMA ŠMARNICA S KVASOM OPRAVITI – STROGO ZAUPNO

Klas deklasiran

Ker vsi slovenski poslanci še niso zavezani strogi molčečnosti, nam je uspelo 7. oktobra na tajnem zasedanju družbenopolitičnega zbora neopazno prisluškovati. V radost preprostih volilcev prinašamo izseke ekskluzivnega zapisa razprave naših preprostih in tudi hudomušnih poslancev, kakor jih je zabeležil naš ud.

France Tomšič: Denarna enota Republika Slovenije naj bo **KARANT**. Beseda karant ima kot izpeljanka zgodovinsko podlago v prvi državi slovenskega naroda. Ne spominja, tako kot beseda klas, na naravno gospodarstvo, čeprav je beseda klas tudi lepa, lepo izgovorljiva tudi v drugih jezikih. Vendar pa spominja na nekaj, kar je že preseženo. Sama beseda karant je lahko izgovorljiva v vseh svetovnih jezikih, jezikoslovci pa tudi ugotavljajo, da iz nje izhaja simbolika moči. Daje občutek vrednosti, saj spominja na besedo karat, ki predstavlja enoto teže za velikost diamanta oziroma težo diamanta in za čistost zlata. Beseda karant pa spominja tudi na garant, na garancijo, kar naj bi slovenska denarna enota v bodoče tudi postala.

Ivan Toplak: FRIZURA

Rudi Šeligo: V prvi vrsti se zavzemam za **KRONO**. V kolikor to ne gre, ker nam primanjkuje kraljev. Nekaj jih imamo, kot veste, tudi po Sloveniji hodijo. Celo jaz sem enega ustoličil javno. V kolikor to ne gre, potem tolar.

Andrej Capuder: Gospoda! Izrabljam – to je glagol – ta redki trenutek, da se lahko strinjam z gospodom Šeligom... Naj dodam, da sem bil jaz na seji vlade tudi za krono, pa sem potem, ko sem ugotovil, da ni

Milan Blažič: PROTIKLAS

v uradnem seznamu predlogov, odstopil v korist klasja. Sedaj pa, ko vidim, da se lahko strinjam s tako pomembnimi vrstniki iz svojega literarnega tabora, pa res prehajam k njim.

Ivan Pučnik: Spoštovani! Jaz sem za predlog, da se naša denarna enota imenuje **KLAS**, ker iz klasja je pač vsaj kruh.

Emil Milan Pintar: Ime klas je neprimerno. To je po mojem mnenju triumf nekega provincializma v filozofiji naroda. Bojim se, da bomo skozi to zares postali klasna družba v najbolj

divjem pomenu besede. Ne zato, ker klas tudi nima korena – kot pomeni zakvasiti, zato tudi nima zaklasiti – to ne pride od klasja. Govoril sem s 25 direktorji in na interni anketi je zmagal **TOLAR**.

Borut Šuklje: Klas sproža vrsto neprijetnih asociacij: da ne gre za pravi denar, ampak za nekakšen pradenar; da gre bolj za ideološki simbol; da izrazito spominja na grbe real-socialističnih držav, tudi SFRJ.

Franc Zagožen: Jaz bi vam recimo predlagal ime **SAT**. Ime bi lahko hkrati bilo že kratica. Vsem tem kriterijem odgovarja, pomeni tudi rodovitnost, v njem se čebele množijo in pomeni bogato shrambo. Banko, kamor pridne delave nosijo svoje zaloge. Torej, dal sem predlog. Jaz se z njim takoj sedaj več ne strinjam, tako kot večina vas ne, in predlagam takoj drugo ime. Recimo **ZLAT**.

Spomenka Hribar: Tolar je tapravo! Slišala sem, da je bilo to ime tudi na izvršnem svetu izglasovano tajno in sicer s 16 za tolar in 2 zoper. Potem pa smo dobili nenadoma predlog za klas. Jaz nisem zoper klas iz kakšnih protikmetijskih nagibov. Ampak kako se bo slišalo, če se bo reklo, da imam pet milijard klasov plače? To je ma-

Rudi Šeligo: KRONA

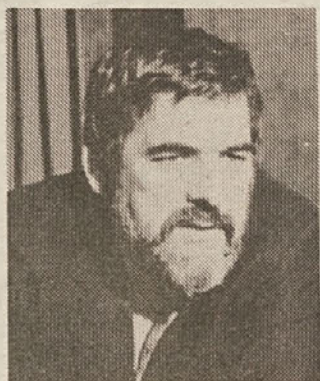
lo čudno. Ali pa, da nimam nobene klasa v žepu.

Andrej Capuder: Nikoli ni dobil tolar take večine! Jaz sem bil zraven. No, lahko pa, da slabo slišim.

Ciril Kolešnik: Mimogrede, ali vas tolar ne spominja na taler? Vi pa veste, kaj je taler. Pa tudi taler nam pride prav,

krščanskim demokratom, mimogrede... Najmodernejši postindustrijski izraz je pa robot. Zakaj ne bi uporabili izraz **ROBOT**?

Milan Blažič: Za klas ne morem biti, ker je klas ime, ki lahko postane predmet splošnih vicev v slovenskem narodu. Kot je že eden, da bom moral za novo leto en silos menjati za

Emil Milan Pintar: NEKLAS

marko. V vsakem primeru, jaz sem pripadnik tiste splošne nadstrankarske protiklasne koalicije.

Janez Gajšek: Mislim, da je vseeno, ali se denarju reče **PINTAR** ali **PETERLE** ali karant ali ne vem kaj, glavno bi bilo, da bi bil zdrav in močan kot sta ta dva.

Vitodrag Pukl: Menim, da za ime denarja ni primerno tisto ime, tisti samostalnik, ki označuje še kakšno drugo reč.

Ludvik Toplak: Jaz bi v tej zvezi povedal neko anekdoto: mož pravi »Vojska gre...«, žena pa pravi »Joj, pa nimam frizure!« Danes, ko poslušam to razpravo ali klas, ali tolar, ali krona, se mi zdi temu podobno. Mi pozabljamo, da gre za monetarno in gospodarsko vojno proti Sloveniji. Danes potencirano, jutri pa dobljeno ali izgubljeno. Najtežji dnevi druge svetovne vojne zoper Anglijo so bili tisti trije dnevi, ko je Hitler skušal zrušiti Anglijo s ponarejenim denarjem in mislim, da smo danes v isti situaciji.

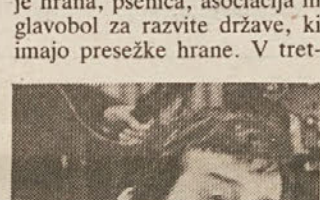
Z gornjo intervencijo je bila plodna razprava o imenu slovenskega denarja več ali manj končana. Po obravnavi ostalih predlaganih zakonov je družbenopolitični zbor glasoval. Za ime **TOLAR** je bilo v sproščeni nočni atmosferi slovenske skupščine 33 poslancev, 16 jih je bilo proti, 11 pa se jih ni moglo odločiti. Poglejmo zdaj kako je o imenu denarja pote-

kala razprava v zboru občin, od koder je vestno poročilo priskrbel poslanec, ki smo ga sami izvolili...

Janez Lukač: Spoštovani kolegi! Kolegic danes nimamo. Moj predlog je **KARANTAN**. Ta enota bo prepoznavna, ker nedvoumno vleče svoj koren iz Karantanije, zato je prav, da posežemo tudi nazaj v Karantanijo in vsaj simbolično povežemo našo prvobitno domovino s sedanjo.

Marcel Štefančič: Klas je premalo prodoren. Zanimivo je to, da vem, da mnoge evropske valute z R dosejajo določeno prodornost: liRa, maRka, šteRling, celo Rubelj. Tudi iz tega stališča podpiram to stvar, kaRant.

Franc Gradišar: Stvari so zelo resne. Ampak tudi jaz bi se za karantan odločil, ker klas pomeni klasna borba, tega smo pa 40 let imeli preveč. Potem spet klas na grbo, bomo spet nagrbili vse. Potem je bilo klas ima reso, pa ima slamo. In resa je lahko Duga resa – nas bodo še bombardirali! Potem ima klas tudi slamo. Eni jo imajo v štali, eni v glavi, večinoma pa upam, da na njivi. Torej klas naj ne bi bil. Pa še nekaj. Klas je hrana, pšenica, asociacija in glavobol za razvite države, ki imajo presežke hrane. V tretja dva.

France Tomšič: KARANTAN

jem svetu pa je klas lakota. Mi niti z glavobolom niti z lakoto ne bi šli v Evropo, zato bi ta klas lahko kar amputirali in odmislili. Je pa še en predlog, bolj z dolenskega konca, od koder prihajam: da bi bil en **vinar** sto **CVIČKOV**, pa sto **VINARJEV** ena **ŠMARNICA**. No, to zadnje je že bolj z mariborskega konca. Zdaj pa bolj resno! Bolj kot vse to je važno, da ne bi dinar več inflacije delal, da ne bi več imeli »krivine, Srbije!« sistem. Inflacija ni nič drugega kot legitimni državni finančni banditizem. Inflacija je torej vprašanje vsebine, ne samo imena. In karant ima tudi

pozitivne asociacije. Karamia, valuta moja draga, ne! Potem se s karantom lahko tudi pokara državo, če ga bo lomila z inflacijo. Pa tudi karata, karat – če ne na socialnih zobeh pa

Vitodrag Pukl: REČ

v kakšnem depozitu. In garant garantira, karant nekaj garantira. Da bi ga delili na stotine, za to pa nisem. To je tako militaristično: stotine, stotinjak, stotnik, kot tistih sto mravljincev, ki v rit marširajo. Pa fino bi bilo, če bi se dal dinar razdeliti na tri dele: da bi bil v Sloveniji čebelnjak, na Hrvaškem trdnjak, v Srbiji pa termitnjak.

Janez Dular: Moj kolega v klopi je zdaj našel lepo rimo: karant-prevarant. Ampak diskvalifikacij najdemo na pretek na vse besede, časi so pa preresni za to. Lahko bi nadaljevali v tem smislu: prevarant, pa karantena, pa kurent...

Ivan Bizjak: Zdaj pa že tisto počasi bruha, na kar sem prej opozarjal.

Vitimir Gros: Moram protestirati proti takemu govorjenju češ, da poslanci duhovičijo. Poslanec ima pač pravico svoje mnenje povedati. Če se drugi temu smejejo, je pač povedal zabavno. Obenem bi še povedal, da ima klas tudi nadškof ljubljanski v svojem grbu – in sicer dva.

Matjaž Peskar: V soboto mi je državljanka Eva Preželj iz Škofje Loke poslala pismo. Ona ima sina, ki mu je ime Klas. Če bi bila slovenska valuta klas, bi se – tako mi piše – nenadoma odrasli ljudje s tem imenom počutili zelo nevedno. Otrokom pa bo ime prineslo mnogo zabavljivk in zbadljivk, kar bo privedlo do menjave imena, ki jo bo otrokom težko razložiti. Ime, ki je bilo dosedaj značilno zanj in je otroku pomenilo njega samega, je nenadoma množično v obtoku.

Tomaz Pavšič: Z argumenta-

cijo tiste gospe, ki ima doma klas, se ne strinjam. Kdo reče, saj klas bi bil res lep, sto klasov bi bil lahko snop, tisoč bi bil škopnik in v takem stilu. No, ampak sem zdaj telefoniral na pet krajev. Odgovorila sta mi dva zgodovinarja, ena bančnica in ena učiteljica in vsi so rekli, da karkoli že bo, klas pa ni dober.

Danijel Božič: Spoštovano predsedstvo, spoštovane kolegice in kolegi. Prišel sem ob glas oziroma na slab glas, ampak se bom potrudil par stvari razmišljati z vami. Če danes rečemo, da se avtu reče nič in potem vsak dan uporabljamo za avtomobil to poimenovanje, bomo čez dve leti vsi rekli avtomobilu nič in bo to pomenilo avtomobil.

Ivan Atelšek: Mislim, da ta naš denar ne bo konvertibilen, ko izgubljamo toliko časa. Tudi Peterletov govor je bil tak, da sem mislil, da nekaj pokopavamo, namesto da bi slišali kaj o tem, kako bomo zagotovili stabilnost našega denarja. To manjka. Še žena me bo vprašala, kaj smo imeli, in bom rekel, nekaj smo diskutirali. Ne želim govoriti o imenu, kakor dozdajšnji razpravljalci, bolj o vsebini, ki naj bi jo ta denar imel.

Franc Lovšin: Vse enote, ki so bile dosedaj predlagane, bi lahko razvrstili med kmetijske in to celo po posameznih dejavnostih. Kot bi jih predlagali poljedelci, živinorejci, zeleni... Predlagam **DES**, kratico za Denarno enoto Slovenije.

Vitimir Gros: LIPEK

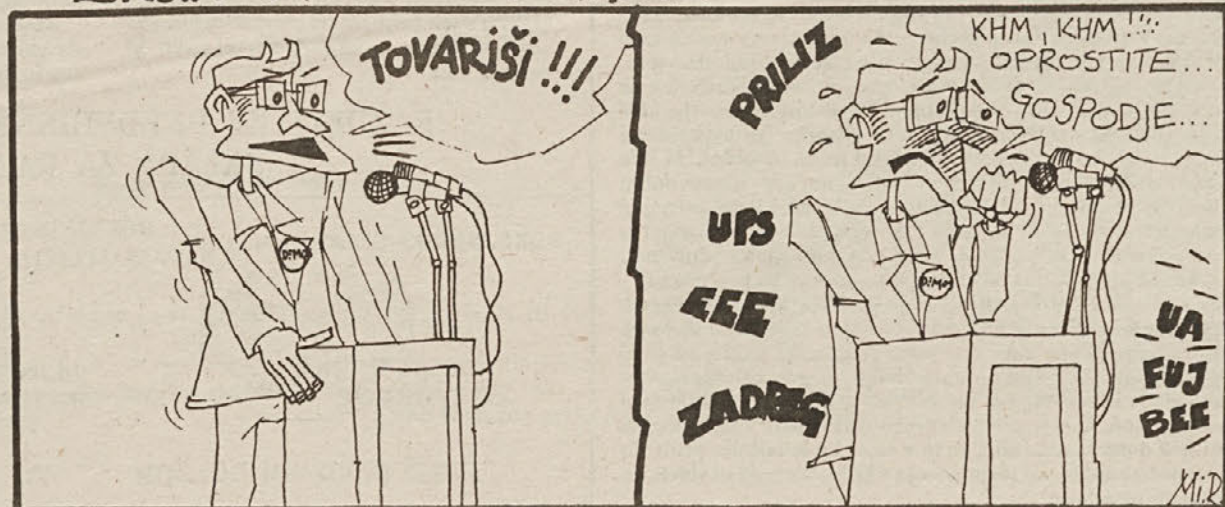
Vitimir Gros: Jugo avioni lahko spustijo nad glavna mesta Slovenije sto ton papirja in nam denarno enoto uničijo. Liberalna straka predlaga ime **LIPA**, stotina te enote naj bi bil **LIPEK**, čeprav se smešno sliši. Iz enostavnega razloga, ker je gospod Oblak takojimenovali Hamurabi vse bančnike v Sloveniji dobesedno naučil, kaj je to denar in kako se z njim posluje in tudi ljudstvo je naučil. Lipa, sicer zdaj njegova zasebna, je zamenljiva, je konvertibilna, stabilna, ima podlago in mislim, da bi se država lahko z njim dogovorila, da bi ta lipa postala tudi državni denar in bi pač Banka Slovenije ta njegov projekt prevzela in ga od njega odkupila.

Okoli ene ure ponoči so se tudi v tem zboru končale razprave. Poleg zakona o denarni enoti Slovenije seveda še o dveh drugih zakonih. Glasovanje za ime tolar se je končalo takole: 37 glasov za, 6 proti, 4 poslanci se niso odločili. Lahko noč skupščina, dobro jutro tolar.

Kakorkoli ti je v resnici ime.

SKUPŠČINSKE ZAGATE

(TOP SECRET)

NE TOŽITE BANKE, PRITISNITE NA DRŽAVO

Kako do svojih deviz

Ni potrebno biti posebno pameten, da bi vam kanilo, da v že skoraj leto dni trajajočem slovenskem bančnem poslovanju nekaj smrdi. Kljub temu, da ste z banko podpisali strogo opredeljeno in do potankosti določeno pogodbo o deviznih hranilnih vlogah, do deviz ne morete. Po raznoraznih načinih, ki so si jih izmisljale banke iz meseca v mesec in nam nudile po 1000 nemških mark po različnih obrokih na mesec, je bančna taktika postajala vedno hušja: do dinarskega izplačila samo 500 mark po borznem kurzu, s čimer je vernik bil vsaj ob 20 odstotno višjo črno vrednost, do sedanjega samostojnega nereda, ko več ne vemo, kdo pije in kdo plača.

V Novi dobi smo 12. in 19. junija letos pisali o deviznih prirojanjih naših bank in vam svetovali, da mirne duše tožite banko v kateri varčujete, saj bi po zakonih, ki še vedno veljajo in so napisani v Zakonu o oblikacijskih razmerjih (ZOR), morali svoje težko prigarane devize v pravni državi tudi iztožiti. Pozivali smo vas, da se nam javite in nekaj se vas je oglasilo, dokler ni našo akcijo prekinila vojna in vam zadelo druge skrbi. Sedaj, ko imamo samostojno državo, ki ji moramo prav mi, njeni državljani in bančni varčevalci, zaključiti temelje, je prav, da v njenem nastajanju čim bolj tvorno sodelujemo.

Tvornost se mora odražati na vseh ravneh in ena od njih je tudi bančna, in preko nje pravna. Monopol Ljubljanske banke in njenih naslednic je celo po besedah ekonomista Jeffrey

Sachs, ki ga je naša vlada vzela za svetovalca, škodljiv za našo družbo ter ga je treba, če želimo bolje živeti, čimprej razbiti. To seveda vladajoči garnituri ne ustreza, zato te besede raje zamoči. Kaj malo jo briga ropanje državljanov in njenih volilcev. Banka pa na drugi strani po svoje kroji platno naših težkih finančnih usod in krši sklenjene pogodbe, ko ji je v interesu, oziroma nam ob naših denarnih tegobah grozi s sodnim pregonom in z zaprtjem računa.

Očitno neenakopravnost dveh pogodbenih strank (banke in varčevalcev) moramo postaviti na drugo mesto. Problem je malo bolj zapleten, ker ima banka pri tem kritje slovenske politike in ministra Dušana Šešoka, ki kliče k »razumevanju in prizanesljivosti«, zavedajoč se, da je ves sistem na trilih nogah. Zakaj istega

Jeffrey Sachs: celo vladin »čarovnik iz Amerike« opozarja, da je monopol Ljubljanske banke škodljiv.

ne zahteva od bank, ko splahnijo naše denarne rezerve na račun? S tem daje potuho privilegirancem, ki kršijo vsaj 10

členov ZOR-a, v škodo ljudi, ki živijo v državi Sloveniji in so naslednji garancijam za svoje vloge, ki jih bodo, po uradnih vi-

rih, videli šele čez deset let. Nekateri bodo do takrat že mrtvi.

Debela milijarda dolarjev deviznih prihrankov, ki so jih zasegle banke, bo ostala nedostopna kljub temu, da ima Ljubljanska banka v tujini nezanimljivo vsotico deviz. In vendar se vsi niso dali preslepiti z nacionalno vznesenostjo. Tako so v petek, 11. oktobra v Ljubljani ustanovili **Društvo jeznih deviznih varčevalcev**. V to potezo naj bi jih vodilo veliko razočaranje nad slovenskim bančnim sistemom in nezaupanje v zadnje ukrepe slovenske vlade in Ljubljanske banke, ki bolj skrbi za svoj ugled v tujini kot za lastne varčevalce, ki ji omogočajo obstoj. Niti bankam niti slovenski vladi se ni zdelo primerno, da bi se opravičili in ravnajo tako avtoritativno, da so se člani bodočega Društva odločili štartati na izplačila vseh vlog v 4 mesecih. Banka nima pogajalcev in zahteva vstop novega dolžnika (Republike Slovenije, ki bi naj prevzela jamstvo za vloge), s čimer nastanejo drugačni pogoji, za kar pa potrebuje privolitev druge pogodbenice stranke, varčevalcev. Vendar, kaj bi komplicirala in ravnala v skladu z zakonom, če je vsa ta leta uspevala brez njega. Ves čas pa

je imela bogato kritje politike. Kot vse ostalo, kar se je sesulo.

Varčevalci so zahtevali, da jim banka zato, ker so oškodovani, ponudi razne možne oblike nadomestila škode. Predlagajo, da banke, ki imajo devizne prihranke občanov, le-te prenesejo v Banko Slovenije in da se varčevalcem odpiše plačilo davka v višini privarčevane vsote deviz.

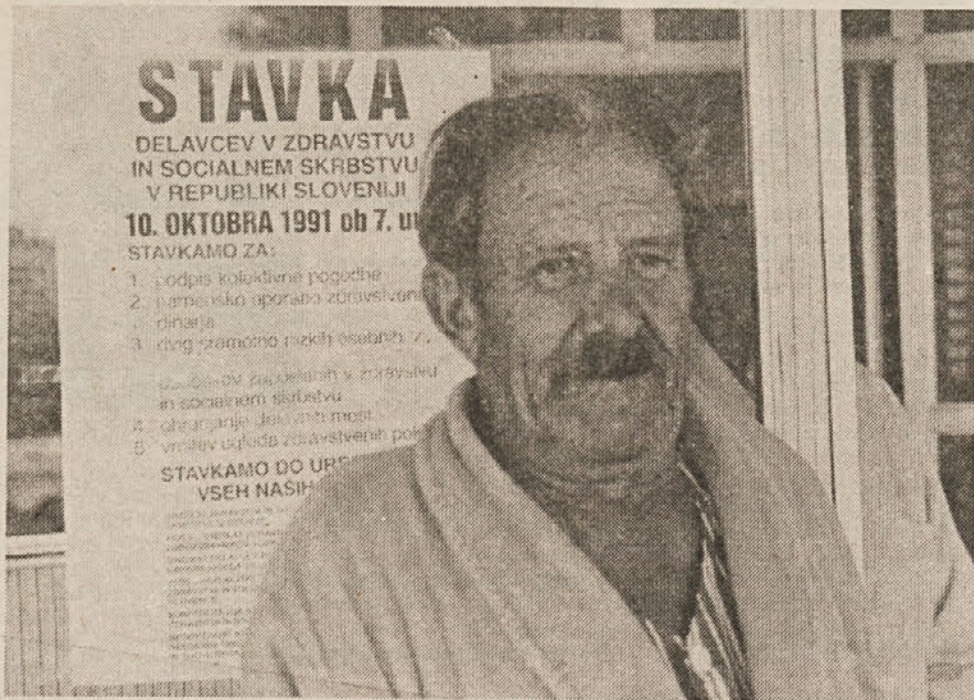
Pod okriljem tednika Mladina bodo imeli svojo pisarno (vključila se bo tudi Nova doba), preko katere bodo kontaktirali med seboj, se prijavljali in koordinirali delovanje ter zagotavljali profesionalno pomoč vsem zainteresiranim. V začetku novembra napovedujejo občni zbor, za katerega mora banka plačati najem dvorane v Cankarjevem domu. Če bo banka odklonila, bo občni zbor potekal kar pred njo.

Kmalu bomo torej videli slovensko vlado in bančnike na teži preizkušnji. Ta stopnica bo končno eden prvih trziljev civilnih pobud v postkomunizmu in velik korak za dejanski premik naprej. Razen, če bodo evforični Slovenci žrtvovali svoje prihranke za nacionalne interese. Naslednja generacija jim tega ne bi nikoli odpustila.

Peter Tomaž Dobrila

PRORAČUN S KRONIČNIM ZAPRTJEM

Zadnji krik zdravnikov

Slovenci ne pomnimo tako dolgotrajne stavke zdravnikov in zdravstvenih delavcev. Vendar pa tudi problemi, ki so se danes nagradili v zdravstvu, nikoli niso bili večji in hušji, saj vse kaže, da je naše zdravstvo dobesedno pred kolapsom. Vsi vemo, zakaj je slovensko zdravstvo v takšni krizi kljub temu, da smo vsa ta leta plačevali in še danes plačujemo lep del svojih plač ravno za zdravstvo. Na žalost pa zdravstvo denarja, ki ga zanj plačujemo, ne dobi v svoje roke, pač pa ga vlada deli po nekakšnih svojih kriterijih. V letošnjem letu je zdravstvo dobilo le okoli 70 odstotkov denarja, ki bi ga bilo moralo dobiti. Pred kratkim je vlada nemanila 600 milijonov dinarjev za najnujnejše potrebe, kar pa je bila le kaplja v morje. Sedaj, ko so zdravstveni delavci trdno odločeni, da si le izbirajo pošteno plačilo za svoje delo in plačilo stroškov dobivateljem, jim bo kot kaže uspelo dobiti nekaj več denarja za svoje potrebe. Vlada jim je milostno obljubila nekaj milijard, s katerimi naj bi nekako preživeli. A vseeno zdravstvo še vedno ne bo dobilo denarja, ki ga zanj plačujemo. Sprejet je bil nebalans poračunana in s tem so se povečala tudi sredstva, ki bi bila namenjena zdravstvu. V najboljšem primeru bo dobilo tisto, kar bi moralo zdravstvo dobiti že po starem proračunu.

Osnovna zahteva stavekajočih je ravno v tem, da se zdravstvu nakažejo sredstva, ki so zanj zbrana. Sindikati stavekajočih zahtevajo tudi sklenitev kolektivne pogodbe za zdravstvo in socialno skrbstvo Slovenije. Pri tej pogodbi je zanimivo to, da jo je vlada najprej sama predlagala, potlej pa je ni hotela podpisati. Vladni mozejo se podpis pogodbe odklonili z obrazložitvijo, da gre za nesporazum. Očitno pa je takšnih nesporazumov med vlado in zdravstvom več in eden je tudi nesporazum med zdravstvom in ministrico za zdravstvo Katjo Boh, ki si je privoščil drago zdravljenje v tujini zaradi bolezni, ki jo znajo prav dobro zdraviti tudi domači zdravniki. In to v času, ko bolnišnice pozivajo občane, ki imajo doma zdravila, ki jih ne potrebujejo, naj jih prinesejo v bolnišnice, da bi videli, če so še uporabna, saj denarja za nakup novih nimajo.

KAKO SI BOMO Z DREKOM RIT OBRISALI Smrt bo hitra

Dejstva

1. Devize slovenskih varčevalcev so ostale v Narodni banki Jugoslavije, kamor so jih vedno in poslušno odvajale slovenske banke. V Sloveniji ni 2000 milijonov DEM, kolikor jih te dolgujejo varčevalcem. Je le za 130 milijonov DEM deviznih rezerv v Narodni banki Slovenije.

2. Grehe bank je nase prevzela Republika, ki se pripravlja na njihovo sanacijo. V ta namen je bila ustanovljena posebna Agencija. S posebnim zakonom pa bo devizne vloge spremnila v javni dolg, ki ga bodo banke s sredstvi iz proračuna vrnilo deviznim varčevalcem v 10 letih.

3. Varčevalci bodo namesto deviz dobili obveznice, z njimi pa bodo lahko v 20 obrokih, začeti z 31. 5. 1992 vsake pol leta dvignili del svojih deviz s pripadajočimi obrestmi.

Če varčevalci to možnost zavrnejo, lahko po istem režimu dvigujejo devize, samo da ne razpolagajo z obveznicami, ki so v prvem primeru prenosljive in jih lahko prodajo na trgu vrednostnih papirjev.

Pokritje zapravljenih deviz

Čprav je danes v ospredju razburjenje deviznih varčevalcev, bi morali biti bolj zaskrbljeni tisti, ki bodo predvideno transakcijo pokrili. Torej vsi mi navadni smrtniki, ki si v teh časih nismo nabirali deviznega »špeha« in bomo morali še naprej živeti od svojega dela.

Navedba pojmov proračun in javni dolg pomeni, da bo pokrivanje dolga solidarno, iz vsakega žepa nekaj. In ne samo 2000 milijonov DEM, zraven se bo v 10 letih nabralo še za 1000 milijonov DEM obresti.

Če sledimo verigi varčevalcev – banka – državni proračun, se postavlja vprašanje deviznega vira proračuna. To, da bomo dolg pokrili vsi, že vemo, ne pa tudi kako. V ozadju se pretirano skromno skriva vladna institucija Sklad za razvoj.

Deklica za vse

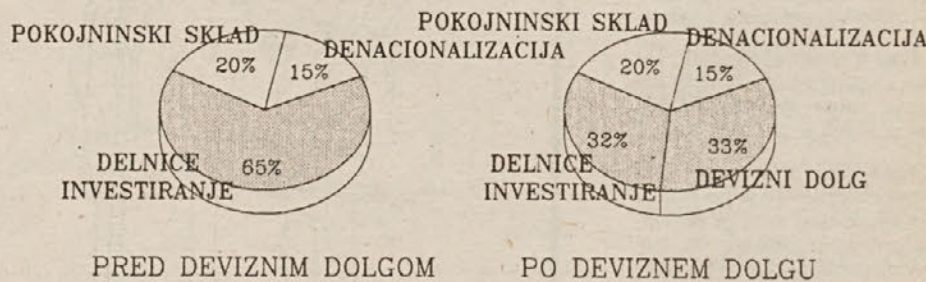
Sklad za razvoj je bil ustanovljen v aprilu 1990, redno pa posluje od decembra istega leta. Njegova vloga je, da v imenu in za (pro)račun Republike Slovenije upravlja s sredstvi pridobljenimi s prodajo družbenega kapitala.

Prvotna naloga sklada, kar naj bi bilo razvidno že iz naziva, je investiranje v gospodarski razvoj, že v samem začetku pa je iz tega proračunskega vira predvideno financiranje denacionalizacije. K temu dodajmo še novo nalogo: financiranje bančnih dolgov deviznim varčevalcem.

Tako vidimo, da se vloga tega »razvojnega« sklada vedno bolj spreminja v servis proračunskih potreb, na škodo nalog, ki so predvidene v nazivu. V tem smislu se bo verjetno spreminjala tudi njegova operativna strategija v: prodati, prodati, proračun potrebuje denar, devize!

Reševanje deviznih varčevalcev je, kot ste videli, tesno povezano z denacionalizacijo in lastninjenjem.

RAZDELITEV PREDVIDENEGA KAPITALA SKLADA ZA RAZVOJ

NESPOSOBNE OBČINSKE VLADE NE ZNAJO RAZDELITI DENARJA ZA POPLAVO

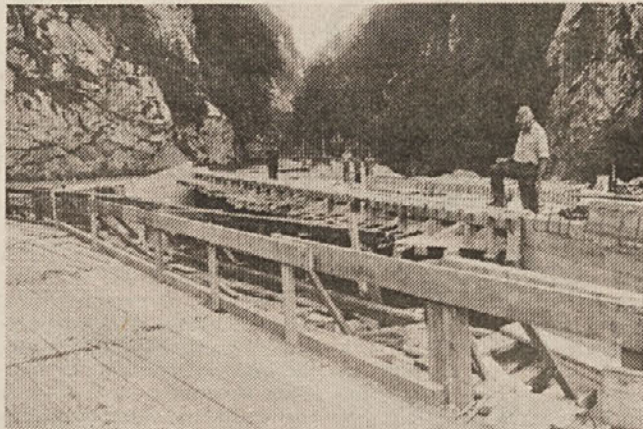
Bog tepe Savinjčane

Ob obletnici lanskih poplav je v Sloveniji (31. 10., 1. 11., 2. 11. 1990) se je treba vprašati, v kolikšni meri so bile odpravljene ali vsaj omiljene posledice. Slovence nas je minulo leto res na vse kriplje pestilo. Ljudje pa smo takšne živali, ki se na vse privadijo. Tako smo se prilagodili razmeram ob in po poplavih, na vojno, sedaj pa se prilagajamo temu, da mnogi občinarji ne znajo računati.

Ker smo želeli podati celovito informacijo o tem, kako se je delil denar za odpravo škode ob poplavih, smo začeli zbirati podatke po občinah, kar pa se je izkazalo za Sizičovo delo, saj so za nekatere občinske uradnike številke o denarju očitno, vojaška skrivnost. Zato smo se obrnili na Ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora, kjer smo dobili podatke iz prve roke. V pogovoru s pomočnico ministra **Sonjo Ahčan** in ministrom svetovalcem **Miho Kosom**, smo prišli do še nekaterih neobjavljenih podatkov in širše slike o reševanju te problematike.

Znano je, da so lanske poplave v Sloveniji povzročile škode za nekaj več kot 7 milijard SLT, od tega največ v občini Mozirje za nekaj manj kot 2,5 milijardi in v Celju za približno 1,5 milijarde. Ocenjena škoda je bila podlaga za razdelitev kolača po občinah. Glede na njihovo prizadetost in zahteve je začel pritekati denar iz treh virov: republiškega proračuna, mednarodnega kredita Svetovne banke za obnovo in razvoj in republiških solidarnostnih sredstev.

Skupščina Republike Slovenije je iz republiškega (državnega) proračuna odobrila za

Pod Iglo: zima je pred durmi

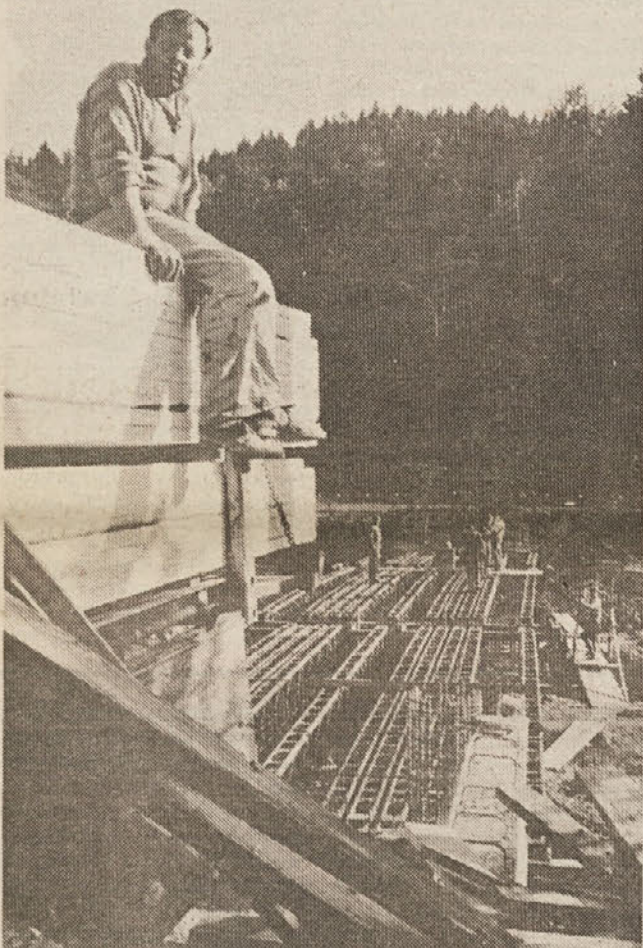
sanacijo po poplavih 2,5 milijardi SLT, kar se sukcesivno izplačuje. Če upoštevamo, da je državni proračun 7,5 milijarde SLT in da je Janša dobil nekaj nad 2,5 milijardi SLT, to niso majni denarji.

Republika Slovenija si je od Svetovne banke za obnovo in razvoj izposodila 30 milijonov

Tretji vir so republiška solidarnostna sredstva, ki predstavljajo denar, ki je bil zbran z enodnevnim zaslužkom zaposlenih (zaposleni pri Sončni upravi so odšteti) in določen odstotek od pokojnin ter ostalih prejemkov. Do 26. 9. 1991 je bilo občinam dodeljeno 611,375.000,00 SLT. Vedoč,

Seznam nakazil skupščinam občinam za odpravljanje posledic poplav do 26. 9. 1991 (republika solidarnostna sredstva):

1. Mozirje	349.663.310,00 SLT
2. Celje	188.250.000,00 SLT
3. Žalec	72.916.000,00 SLT
4. Idrija	55.400.000,00 SLT
5. Laško	51.930.000,00 SLT
6. Sevnica	44.100.000,00 SLT
7. Brežice	43.400.000,00 SLT
8. Kamnik	30.300.000,00 SLT
9. Škofja Loka	24.746.000 SLT
10. Tolmin	24.400.000,00 SLT
11. Slovenj Gradec	23.600.000 SLT
12. Velenje	18.800.000,00 SLT
13. Litija	17.700.000,00 SLT
14. Ravne na Koroškem	13.700.000,00 SLT
15. MB Pesnica	8.700.000,00 SLT
16. Dravograd	7.670.000,00 SLT
17. Krško	7.300.000,00 SLT
18. Trbovlje	7.100.000,00 SLT
19. Lenart	4.300.000,00 SLT
20. Zagorje ob Savi	3.400.000,00 SLT
21. Hrastnik	3.400.000,00 SLT
22. Šentjur pri Celju	1.500.000,00 SLT

Most v Ljubnem: čakajoč na denar za svež beton

Predlogi za odobritev sredstev mednarodnega kredita za odpravo posledic poplav v letu 1990 (po občinah)

1. Celje	143.073.802,90 SLT
2. Mozirje	50.030.401,00 SLT
3. Laško	22.417.170,00 SLT
4. Domžale	5.492.914,00 SLT
5. Sevnica	4.599.573,00 SLT
6. Mesto Ljubljana	5.254.416,50 SLT
7. Velenje	4.400.000,00 SLT
8. Žalec	4.115.496,00 SLT
9. Kamnik	3.956.151,00 SLT
10. Slovenj Gradec	2.626.553,00 SLT
11. Škofja Loka	2.502.187,00 SLT
12. Litija	2.228.638,00 SLT
13. Zagorje ob Savi	1.399.235,00 SLT
14. Brežice	845.869,80 SLT

dolarjev, ki jih je namenila za sanacijo voda in komunalne infrastrukture. Denar se dodeljuje po občinah na osnovi predloženega programa za tisti del nalog, ki jih morajo opraviti. Rok za predložitev programa je potekel s koncem februarja. Od 17 občin, ki so upravičene do denarja iz posojila, je zamudila samo mozirska občina. Vzrok tega pa ni bil v tem, ker je bila najbolj prizadeta ampak v (ne)spodobnosti Izvršnega sveta in (ne)strokovnosti strokovnjakov. V neformalnem pogovoru na ministrstvu smo slišali celo mnenje, da bi morali v Mozirju uvesti prisilno upravo. (Sic!)

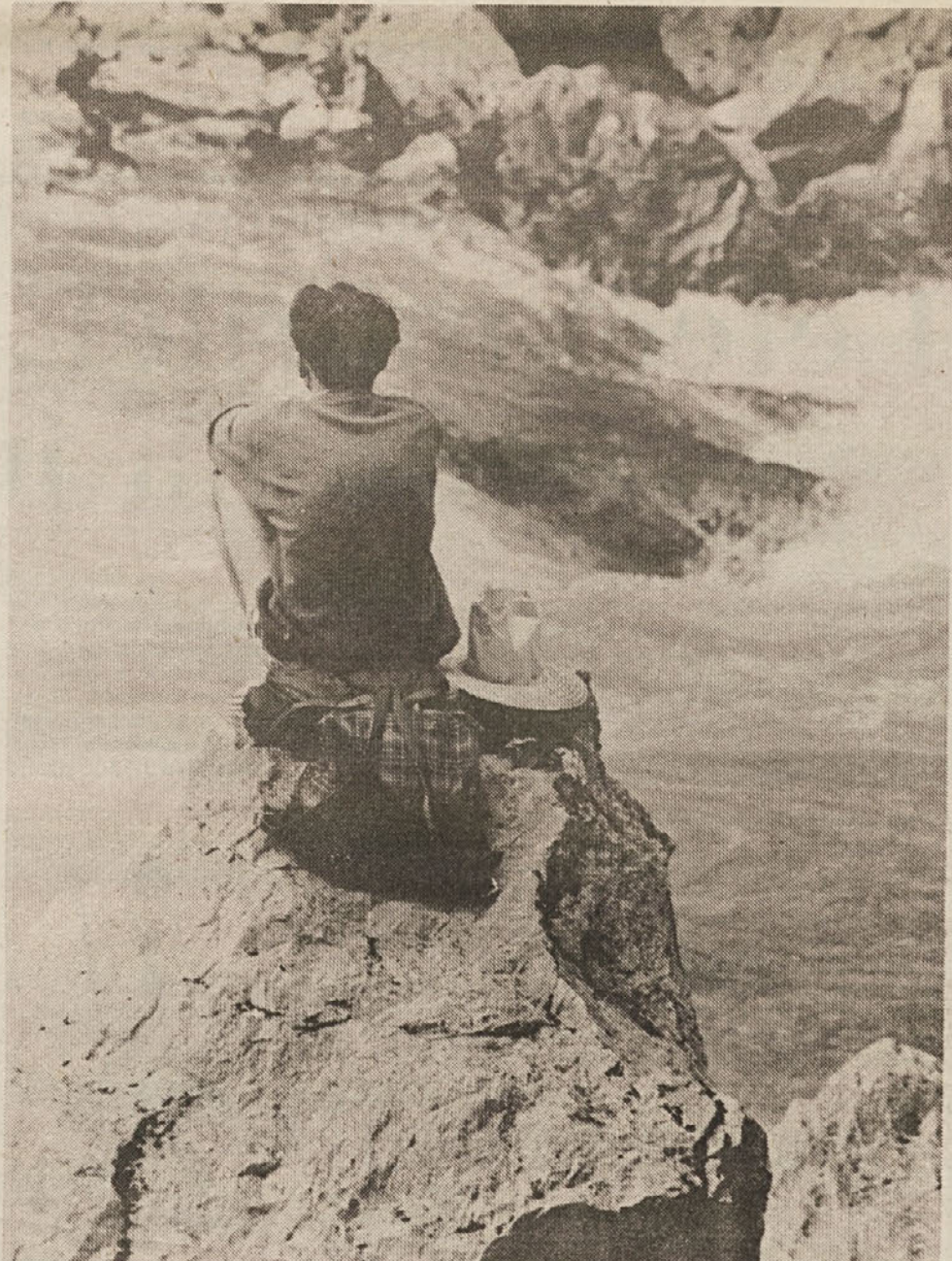
da ljudi najbolj skrbi kam je šel njihov denar, smo pripravili tabelo z izčrpnimi podatki.

Če smo količkej matematiki, lahko pridemo do sklepa, da so bila za odpravo škode po poplavih namenjena znatna sredstva. Drugi sklep, ki se nam lahko porodi, pa je ta, da vse občine ne znajo z denarjem prav ravnati. Do podobnega sklepa je prišla tudi republiška komisija za oceno škode in namensko uporabo zbranih sredstev. Največ pripomb je letelo na mozirsko občino, ki je dobila kot najbolj oškodovana od 800 milijonov SLT iz solidarnostnih sredstev skoraj 350 milijonov SLT, kar znaša več kot

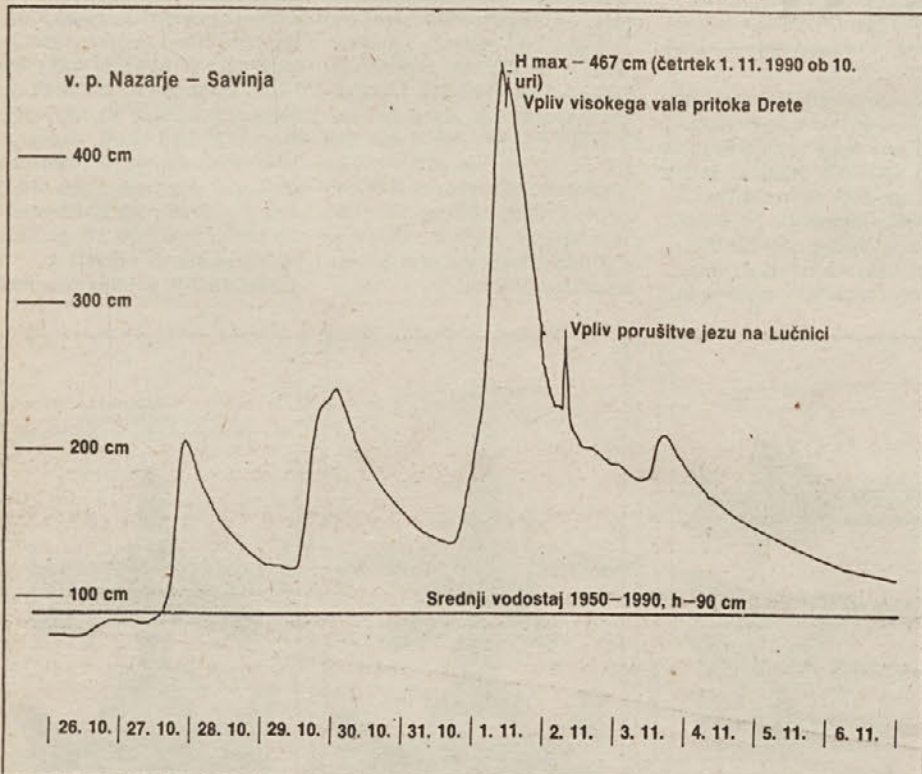
40 odstotkov. To je tako velik denar, da ga izleda ne morejo smiselno uporabiti. Komisija bo Mozirje zopet obiskala in se bo najbrž napolnil pogledat tudi krajevno cesto Ljubno-Rastke, ki je v občinski (regionalne in magistralne so v republiški), in na kateri po letu dni še vedno manjka asfalt, ki je tam nekoč že bil. Zima pa je pred vrati.

Bog je do prebivalcev mozirske občine postal potem, ko jih je udaril z nesposobno vlado in poplavami toliko usmiljen, da jim je prizanesel vsaj z vojno.

Franc Furland

Savinja teče mimo, ljudstvo Gornje Savinjske doline čaka, da se bo gospod izvršnik Alfred Božič Mozirski naučil računati

Nivogram vodomerne postaje Nazarje prikazuje potek gladine Savinje od 26. 10. 1990 do 6. 11. 1990

Avtor: Kolbezen, HMZ RS

EKSKLUZIVNO: TRIDESET LET
POZNEJE

Tudjmanova oda komunizmu

»Z odločilnimi zmagami, izbojevanimi v socialistični revoluciji in z uspehi, doseženimi v nastajanju nove socialistične družbe, so narodi Jugoslavije stopili v novo dobo svoje zgodovine. Jugoslovanska socialistična revolucija pa je še mnogo širšega pomena: pota njenega razvoja in

Franjo Tuđman: oda komunizmu

Jože Zupančič: prevod ode

sadovi njenih zmag so bili in ostali primer največjega, svetovnega pomena. Z novimi oblikami istočasnega uresničevanja nacionalnih in revolucionarnih socialističnih ciljev v osvobodilni vojni, kakor tudi z novim načinom graditve socialističnega družbenega reda – kar vse je bilo po svojih oblikah in vsebini nekaj novega v zgodovini, različnega od poti drugih revolucij – je socialistična revolucija narodov Jugoslavije velik prispevek k izkušnjam in težnjam narodnosvobodilnih in revolucionarnih, socialističnih gibanj drugih narodov sveta.

Z veličino in neskaljeno lepoto svoje socialistične revolucije, z njenimi zgodovinskimi zmagami v boju za svobodo in z novimi dosežki v borbi za družbeni napredek, za socialistično demokracijo in humanizem so se narodi Jugoslavije povzpeli – kakor po pravici ponosno pravi program ZKJ – do vrhunskih moralno-političnih dosežkov sodobnega človeštva. (Iz knjige Franjo Tuđman: Rojstvo socialistične Jugoslavije, Zavod Borec, Ljubljana, julija 1961. Tokrat smo misli prevedli, oziroma je to storil že leta 1961 Jože Zupančič. Naslov izvirnika je sicer: Stvaranje socialistične Jugoslavije.)

EVROPA ŠE NI VOJAŠKO DOZORELA

Evrovojske ne bo na Hrvaško

Evropski povezovalni procesi terjajo nov varnostni sistem, saj ta, ki sloni na zvezi NATO, ne ustreza bodočim združenim državam Evrope. Glede tega je še veliko neznank in pomislekov, vendar je skoraj gotovo, da bo Evropa vzpostavila nov, sebi primeren varnostni sistem.

NATO je šestnajstim državam ustrezal v obdobju, ki je že za nami. Nemogoče ga je ohranjati, saj ni pričakovati, da bi vse nekdanje evropske socialistične države, od Poljske do Bolgarije, vstopile v to organizacijo. A hkrati je res, da si vse te države želijo v Evropo.

Vzporedno z razmišljanji o novem evropskem varnostnem sistemu se pojavljajo težnje posameznih evropskih držav, ki skušajo oživiti že skoraj pozabljeno zahodnoevropsko politično unijo, ki je nastala takoj po vojni. Takšna razmišljanja je še posebej pospešila zalivska kriza, ko se je Evropa soočila s prevzemom svojega deleža pri blokadi Iraka oziroma v Zalivski vojni. Posebej je izstopal problem Nemčije in nekaterih drugih držav, ki svojih oboroženih sil glede na ustavo ne morejo pošiljati v tujino, če te niso pod poveljstvom NATO. Ta vojaška oranzacija pa tudi ni namenjena posredovanju izven Evrope, kakršen je bil zalivski spopad.

Zato se je že kmalu porodilo razmišljanje o organiziranju evropskih sil za nagle intervencije (RDF), ki bi bile namenjene predvsem posegom izven Evrope. Evropa razmišlja tudi že o ustanovitvi svojih multinacionalnih sil in celo o vzpostavitvi skupnega obrambnega sistema evropske skupnosti. Razprave, o katerih bi evropska politična unija imela poleg političnih tudi obrambne pristojnosti in bi se tako postopoma vključila v mehanizem evropske skupnosti, niso ne nove ne nepričakovane. Posebej veliko so o tem govorili na sestanku zunanjih ministrov in načelnikov generalnih štabov devetih evropskih držav, ki so ga

sklicali zavoljo sodelovanja evropske vojaške sile v Zalivu. Za tem je tudi evropski parlament podprl iskanje novih povezav z evropsko skupnostjo in nje- no obrambno politiko. To vprašanje se je naposled znašlo tudi na dnevnem redu medvladne konference članic ES. Zdi se, da so obravnavo tega vprašanja še pospešili dogodki v Jugoslaviji.

Dokler ES ne bo dovolj učinkovita, da bo lahko tudi zanesljiv dejavnik evropske varnosti, lahko tak sistem vgradijo le v evropsko unijo. Pri tem velja poudariti, da bodoči varnostni sistem ne bo slonel na tolikšnem vojaškem potencialu, kot sedaj. Pričakujemo lahko, da bodo vse evropske države v skladu s KEVS po 1. 1992 zmanjšale svoje armade do štirideset odstotkov. Veliko nemško razoroževanje (Bundeswehr so skrčili na tristoosemdeset tisoč vojakov) bo gotovo imelo posledico za vsa evropska celina. Tako so se v okviru NATO že sporazumeli, da se bodo do 1. 1. 1995 oborožene sile ZDA v Evropi zmanjšale na 150 tisoč vojakov, Sovjeti pa naj bi se povsem umaknili iz nekdanje NDR in drugih držav članic bivšega Varšavskega sporazuma. Do 1. 1995 nameravajo v celoti umakniti svoje oborožene sile iz Nemčije še Francozi; to napovedujejo tudi Britanci, ki nameravajo svoje kopenske in letalske sile v tej državi sprva prepoloviti, nato pa še naprej zmanjševati. Tako bi na ozemlju Nemčije ostala le še ena britanska oklepna brigada ali divizija. Vojaški umik ali vsaj zmanjševanje sil v Nemčiji zajema tudi kanadsko, belgijsko in nizozemsko armado. Njihova navzočnost naj bi se zmanjšala na simboličnih 3 – 4

tisoč vojakov, ostale pa naj bi pregrupirali v multinacionalne sile ali v sile za nagle posege, ki jih pod britanskim poveljstvom šele vzpostavljajo. Omenili smo tudi sovjetske sile v Nemčiji: gre za 380 tisoč vojakov, ki naj bi se – kot je bilo rečeno – tudi umaknile najkasneje do prvega januarja 1995, obe strani pa se zavzemata za še hitrejši umik.

Hkrati s procesom razoroževanja poteka tudi proces KEVS, ki so se mu sedaj pridružile tudi Albanija in vse tri baltiške države, tako, da sedaj ta zajema že 38 držav, med katerimi so prav vse evropske. Zelo pomembna je Pariška listina '90, ki predstavlja deklaracijo o nenapadanju in sporazumu o zmanjšanju konvencionalne oborožitve. KEVS je ustanovila tudi svoja stalna telesa. Vendar pa je ta proces šele v povojih in precej časa bo moralo preteči, da se bo uveljavil kot vseevropska institucija, ki naj bi vzpostavila evropski mir in sožitje na povsem novih temeljih. Glede na vse navedeno se je Hrvaška prisiljena sprijazniti s dejstvom, da Evropa ne bo poslala čet za njeno zaščito ali da bi jo šla celo osvoboditi.

Edino NATO ima trenutno v Evropi ustrezne intervencijske sile, vendar je to izključno obrambna organizacija 16 evropskih in severnoameriških držav, čeprav njegov obrambni koncept predvideva vzpostavitev prednjega obrambnega praga, ki sega celo do 200 kilometrov globoko na ozemlje morebitnega nasprotnika. Evropa iz nekaj stacionarnih vojaških sil šestih držav na Nemškem ozemlju sicer že oblikuje svoje sile za nagle ukrepe, vendar je vse skupaj šele na začetku. ZDA se do sedaj niso še hotele niti politično vmešavati v jugoslovanski konflikt, kar pomeni, da tudi niso voljne aktivirati svojih sil za nagle posege in so raje prepustile celotno reševa-

nje jugo krize Evropi, ki jo pri tem podpirajo.

Glede na to torej, da Evropa še nima ustreznega novega vojaško posredovalnega mehanizma in da se ZDA niso pripravljene vojaško angažirati v Jugoslaviji, je še največ možnosti, da bi uporabili sile pod zastavo OZN, pa čeprav gre za vojno v mejah mednarodno priznane države. Evropa bi lahko, kot je razvidno iz bruseljske deklaracije, s svojo vojaško silo posredovala zgolj v imenu humanosti, kot so zahodni zavezniki že posredovali v Iraku, da bi zaščitili kurdske begunce. To pa lahko pričakujemo le, če bodo vprašanje beguncev internacionalizirali.

Hrvaška politika je že spoznala, da so evropski partnerji žal uskladili le svoje interese za preprečevanje razširitve jugoslovanskega konflikta v sosednje države, čeprav še sami ne vedo, kako in s čim bi tudi vojaško posredovali, če bi bilo to potrebno. Hrvaški primer nam govori, da so za omejevanje notranjih spopadov, kakršen je jugoslovanski, evropske institucije pripravljene posredovati le s političnimi oziroma gospodarskimi ukrepi. Kaže, da evropska mlačnost do jugoslovanskega konflikta ne sloni toliko na njeni nemoči, prej na pomanjkanju volje. Tisto sporno količino vojaštva, ki naj bi morebiti prišla v Jugoslavijo – gre za trideset tisoč oboroženecv – bi Evropa že nekako zbrala, saj je vendar kar osem držav članic Zahodnoevropske unije včlanjenih v NATO. Gotovo bi torej izdelali model, da bi teh trideset tisoč vojakov operativno in logistično pregrupirali pod zastavo evropske skupnosti. Kaže pa, da se Evropa bolj opira na svoje dolgotrajne izkušnje, zlasti ko gre za britanska in francoska spoznanja, po katerih ni nujno in še manj pametno, da bi notranje

VSA LETALA IN HELIKOPTERJI JUGOSLOVANSKE ARMADNE

Leteči morilci se dvigajo na jugu

Vojno letalstvo je biser vsake armade ter hkrati tudi jasna slika vojaške in ekonomske moči neke države. Za Slovenijo to res ne velja, saj svoje aviacije nimamo, kot pa nam zatrjuje obrambni minister, smo sposobni braniti svoje nebo z učinkovito protiletalsko obrambo.

Upajmo, da nam tega ne bo potrebno nikoli dokazovati. Ker pa le ne moremo biti popolnoma gotovi v to, si oglejmo vojaško letalstvo sile, ki nam je potencialno še vedno najbolj nevarna – Jugoslovanske armade.

Jugoslovansko vojno letalstvo ima šest tipov letal, ki so razen MIG-a že rahlo zastareli, vseeno pa še zelo nevarni za tiste, ki se mu ne morejo enakovredno zoperstaviti.

MIG-29 je sovjetsko dvomotorno reaktivno lovsko letalo. V sovjetski oborožitvi je od leta 1981, v jugoslovanskem letalstvu pa od 1988. Premer kril je 11,36 m, dolžina 17,32 m. Njegova največja hitrost znaša 2566 km/h. Najvišja višina leta je 18.000 metrov, maksimalni dolet pa 2100 km.

To je zelo močno oboroženo in opremljeno letalo. Ima pulzni Dopplerjev radar, infrardeči senzor in laserski daljinomer. V korenu levega krila ima več-

cevni rotirajoči 30 mm top, zra- ven tega pa še šest raket zrak-zrak AA-10, infrardeče rakete zrak-zrak AA-11, bombe in različne nevodljive rakete, skupaj do 4000 kg bojnega tovora.

Drugo letalo sovjetske proizvodnje v sestavi jugoslovanskega letalstva je MIG-21. To je večnamensko enomotorno reaktivno letalo izdelano leta 1957. V oborožitve jugoslovanskega letalstva je bilo uvedeno sredi šestdesetih let. Premer kril je 7,15 m, dolžina 13,46 m. Lahko doseže največjo hitrost 2230 km/h. Najvišja višina je 18000 metrov, maksimalni dolet pa 1800 kilometrov. Oborožen je z dvocevni topom 23 mm z dvesto naboji, štirimi ra-

ketami zrak-zrak atoll ter z do 1500 kg različnih bomb in nevodljivih raket na štirih podveznih nosilcih pod krili. V izvidniški verziji je opremljen z aerofoto kamero in IR skenerjem ter napravami za protielektronsko delovanje.

Letalo Orel J-22 je jugoslo-

vansko-romunski dvomotorni reaktivni lovski bombniški avion. Romunska verzija nosi oznako IAR-93. Razpon kril je 9,63 m dolžina pa 14,90 m. Največja hitrost je 1225 km/h največja višina pa 12500 m. Bojni radij v letu visoko-nizko-visoko 360 km, v nizkem letu

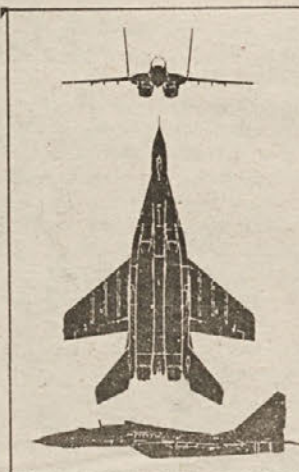
pa 300 kilometrov. Oborožen je z dvema topovoma 23 mm s po dvesto naboji, na petih nosilcih pod krili in trupom nosi do približno 1300 kg orožja: nevodljive rakete RB 57, TV vodene rakete maverick, kasetne bombe BL 755, klasične bombe, ali pa štiri rakete zrak-zrak.

Super galeb G-4 je enomotorno reaktivno dvosedežno letalo za neposredno podporo pešadiji in šolanje pilotov. V sestavu jugoslovanskega letalstva je od leta 1982. Uporablja se tudi kot izvidniško letalo. Premer kril je 9,88 m, dolžina pa 11,86 m. Njegova največja hitrost je 910 km, najvišja višina, ki jo lahko doseže pa 15000 m. Njegov največji dolet je 1700 km, radij delovanja v nizkem letu 300 km.

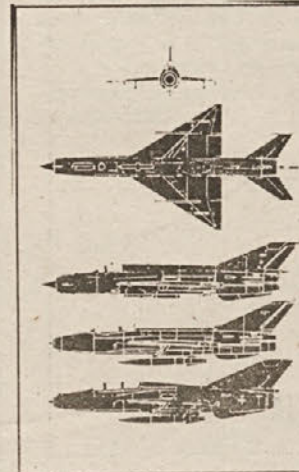
V kontejnerju pod trupom nosi dvocevni top 23 mm sovjetske proizvodnje z dvesto naboji, na štirih podkrilnih nosilcih nosi do 1300 kg različnih bomb in raket ter kasetne bombe BL 755. Super galeb je bil izdelan v letalski tovarni Soko v Mostarju.

Galeb G-2. Tudi to letalo je jugoslovanske izdelave. To je lahko reaktivno letalo za neposredno podporo kopenski vojski in za šolanje pilotov, je dvosedežnik v uporabi od leta 1964. Premer kril je 10,47 m, dolžina pa 10,34 m. Največja hitrost je 810 km/h, dolet pa 1240 kilometrov. V nosu ima vgrajena dva mitraljeza 12,7 mm. Na dveh podkrilnih nosilcih lahko nosi 300 kilogramov raznih bomb ali raket.

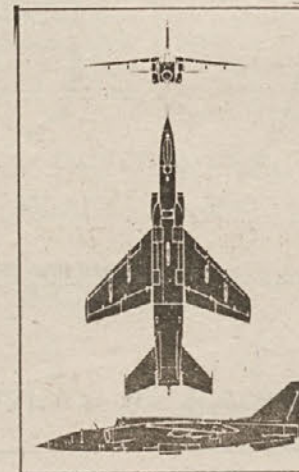
Jastreb J-1 je lahko enomo-

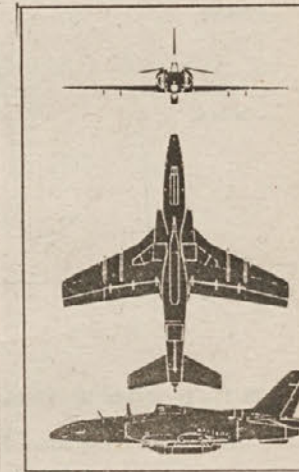
MIG-29

MIG-21

Orel J-22

Super Galeb G-4

politične konflikte reševali s tujo vojaško silo.

Rezultati takšnih poskusov niso nikoli bili posebej učinkoviti in še manj dolgotrajni. Takšno spoznanje je poučno tudi za mnoge narode razpadajočih socialističnih imperijev, čeprav v Evropi ni nobenih neposrednih poskusov, da bi jih umetno zadrževali v tej ali oni tvorbi. Za Evropo ostaja samo vprašanje, kdaj in kakšen način naj bi prišlo do tovrstnih pregrupiranja in prav to premalo razumemo.

Trenutna evropska praksa nas opozarja, da je v njihovem interesu, naj se zadeve v vsej svoji razsežnosti najprej prirodno oblikujejo. Zavoľjo tega je Evropa pripravljena dopuščati uporabo sile oziroma tolerirati notranje spopade na ravni, ki jih še lahko nadzoruje. Prav zato tudi tolerirajo uporabo sile sedanje srbske vojske, vendar samo do te mere, ko ne bi začele ogrožati še drugih. Ko bodo prestopile ta prag, jo bodo hitro omejile. Hkrati ne bodo dopustili, da bi srbska vojska postala prešibka, saj bi tako porušili balkansko vojaško ravnovesje in bi se lahko celo pojavili nekateri apetiti sosednjih držav do dosedanega jugoslovanskega ozemlja. Prav to je tudi razlog, zakaj evropsko razoroževanje poteka vzporedno oziroma sinhrono.

Evropa se torej dobro zaveda, da je edina prava rešitev prirodno dozorevanje stvari in teh procesov nočejo presekati z vojaško silo; v tem primeru bi namreč ta ali oni problem, trenutno jugoslovanski, znova izbruhnil čez kakšnih petdeset let.

Evropa bo torej reševala problem Balkana v »paketu«. Menijo, da morajo stvari prirodno dozoreti predvsem v Srbiji. Ta se mora demokratizirati v skladu z evropskim modelom in komaj tedaj se bodo lahko začele stvari resnično urejati. Če do tega ne bo prišlo, je pred nami dolga in kruta državljanska vojna, po kateri bodo vsi Srbi res živeli v eni državi, vendar tako kot Nemci po drugi svetovni vojni. Upati je le, da Srbi ne bodo postavili vsega na kocko.

Teodor Geršak

torno reaktivno letalo za neposredno podporo kopenski vojski v oborožitvi-jugoslovanskega letalstva od leta 1969. Izdeluje se tudi kot lahki izvidnik. Premer kril je 10,47 m, dolžina 10,34 m. Največja hitrost, ki jo lahko doseže je 815 km/h, najvišja višina pa 12000 metrov. Na krilih ima osem nosilcev na katere lahko po proizvajalčevih podatkih obesi do 1320 kilogramov bojnega tovora, dejansko pa ne zmore nositi več kot 500 kilogramov bomb in raket. V nosu letala so vgrajeni tudi trije mitraljezi 12,7 mm. Kot izvidnik ima vgrajeno eno aero-foto-kamero v nosu in na vrhu vsakega pomožnega rezervoarja za gorivo na koncih kril.

Jugoslovanska armada uporablja kot transportno letalo le-

MEDIJSKA VOJNA

Posilstvo Srbije

Črna gora ekološka država

Črna gora je tudi uradno potrdila svojo namero, da postane ekološka država. Deklaracija o tej odločitvi je sprejel črnogorski parlament, ki se je ob tej priložnosti sestel na Žabljaku, na odprtem prostoru pod visokim Durmitorjem, v srcu narodnega parka nedotaknjene narave in lepote, kakršne ni v Evropi.

Iustrovana Politika, Beograd

O ekološki čistosti Črne gore ni dvoma, saj je njena industrija popolnoma skahirala, zaprete tovarne pa ne morejo zadržati narave, sicer pa svojo umazanijo izvažajo v Dubrovnik.

Preko kralja do oblasti

Po neuspehu s predsedniško kandidaturom Tomislava Karadžordjevića, pri čemer se je posebno angažiralo vodstvo srbskih demokratov, je zdaj srbska opozicija »odkrila« Aleksandra Karadžordjevića, ker vidi v njem spet neko možnost za pokritje in prekritje svoje politične nemoci.

Nerazumljivo je, da se pristaši našega propadlega, strahopetnega, dezerterskega in izdajalskega monarhizma, lahko znajdejo v vrstah tistih opozicijskih sil, ki so še do včeraj prepričevale vso državo glede svojih demokratičnih in liberalnih potencialov.

Dr. Slobodan Inić, Borba, Beograd

Kaj pa je še v Srbiji nemogoče, ko pa četniški vojvode kandidirajo na strani komunistov, komunisti paktirajo s četniki, vladajo predsedniki, ki so izbrani s 104% glasov, pa drugi, ki jih delegira na najvišja mesta vsega 100 volilcev, predvsem vpoklicanega rezervista.

Premier ima privide

Glede izjave predsednika zvezne vlade Anteja Markovića (kateri se je pridružil tudi predsednik predsedstva SFRJ Stjepan Mesić), da se je zvezni obrambni minister general armade Veljko Kadrijević med obiskom v Moskvi 13. marca letos dogovoril z bivšim obrambnim ministrom ZSSR maršalom Jazovom o prodaji večje količine orožja Jugoslaviji, je ZSLO sporočil, da gre za »grobno podtikanje«. V sporočilu ZSLO se tudi omenja, da ob tej priložnosti ni bila spregovorjena niti ena sama beseda o prodaji orožja.

Iustrovana Politika, Beograd

Morda pa sta se gospoda obrambna ministra o vsem pogovorila pisno.

Posilstvo Srbije

Zaslepljena s sovjetskimi in Titovimi dezinformacijami, je Britanija leta 1943 izdala Srbijo. Podobno kampanjo, spet na škodo Srbije, tudi danes vodi britanski tisk, ko lansira izključno hrvaške poglede na dogajanje v Jugoslaviji.

To je v mednarodnem tiskovnem središču izjavil Michael Leas, avtor knjige »Posilstvo Srbije – britanska vloga v Titovem grabljenju oblasti 1943–1944«.

Tanjug, Beograd

Glede na veliko število posilstev (Albanci, Britanci, pa še Tito in Stalin) se je treba bati, da bo v kratkem Srbija večkratna neprostovoljna mati.

Zablode gospoda Čosje

Ameriški kongres bo, ko bo Hrvaška dobila svojo neodvisnost, zelo presenečen, ko bo moral podpisati mir s to državo, katere vodja, vojni zločinec Ante Pavelić, je okrobra 1941 napovedal vojno Ameriki, mir pa še ni bil podpisan. Prav tako

bo gospod Čosja zelo razočaran, ko bosta Slovenija in Hrvaška postali neodvisni državi, pa kljub velikemu prilizovanju vodilnih Šiptarjev tem dvema republikam, ne boste Šiptarjem dali nikakršne materialne ali moralne podpore.

Slovenci bodo svojim novim gospodarjem nekega dne pojasnili, kako so ob teh mogočih srbskih ropih postali tako bogati.

Prof. Miodrag Čeperković, Duga, Beograd

Najbolj bodo presenečeni Američani, ko bodo odkrili, da so jim Hrvati napovedali vojno oktobra 1941. Tako so bili Američani torej dva meseca, do decembra 1941, ko je prišlo do japonskega napada in Nemške ter italijanske vojne napovedi Ameriki, v bistvu že v vojni z eno članico Sil Osi, česar pa nihče na svetu ni vedel.

Jat »leti« z avtobusi

Namesto z avioni, bo JAT od Beograda do Ljubljane, dokler ne bo vzpostavljen zračni promet »letel« z avtobusi preko Madžarske...

Ker se potuje preko Madžarske, je za potovanje v Ljubljano potreben potni list...

Večernje novice, Beograd

Ni čudno, da je JAT prešel na avtobuse, ko pa je onemogočil leteti slovenskim in hrvaškim pilotom na svojih letalih.

REŠKA JADROLINIJA LUPI BEGUNCE

Hrvaška za dobičkarje

Vsaka vojna rodi vojne begunce in vojne dobičkarje, tako je tudi na Hrvaškem. Obdobja med krhkim primirjem, željenim mirom in vojno izkoristijo dobičkarji vseh vrst, za Hrvaško državo pa je največja žalost ta, da so med dobičkarji tudi takšna podjetja kot je reška Jadrolinija.

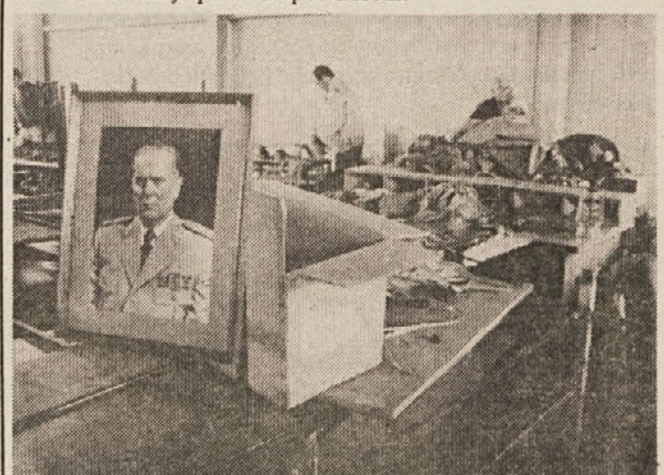
Reška trajekta Liburnija in Balkanija povezujeta severni in južni Jadran in ob luknji v Paškem mostu, okupaciji masleniškega mostu je bila (dokler niso zaprli z bojnimi ladjami »akvatorijume« širom Hrvaške) pot po morju edina zveza med S in J. Jadrolinija, ki si v središču Reke gradi mogočno stekleno poslovno zgradbo pa je v času vojne znatno povišala cene prevozov na tej relaciji. Od Reke do Splita je na odpisani Liburniji treba odšteti okoli 400 dinarjev, za spanje pa dodatnih 700. Od Portoroža do Dubrovnika tačas ni hotela, kjer bi bilo spanje tako drago kot na Liburniji. Seveda si Liburnija in Jadrolinija takšno ceno lahko privoščita, saj so med begunci družine z malimi otroki, nosečnice in drugi, ki ne zdržijo 12 ur na palubi ali za šankom. Drugo vprašanje pa je morala te Jadrolinije...

Jadrolinija je kovala dobičke na račun beguncev, ki so iz srednje in južne Dalmacije potovali proti Kvarnerju, Istri in naprej.

Na ladji smo se pogovarjali z Bogdanom Poljanškom, šoferjem Alpetourja iz Kranja. Skupaj s prijateljem Ivanom Lužnarjem sta sredi vojne hladnokrvno vozila po Dalmaciji in to za plačo 3999,90 dinarjev na mesec (tako Poljanšek). 26-letni fant je takole pripovedoval: »Na tej ladji nas prav lupijo. Prijatelj iz Maribora mi je pripovedoval, da je še nekaj tednov nazaj za kamion plačal nekaj več kot dva tisočaka, sedaj pa je ta cena že 7682 dinarjev. Tega podjetje ne prenese in nazaj jo bova mahnila čez celino.«

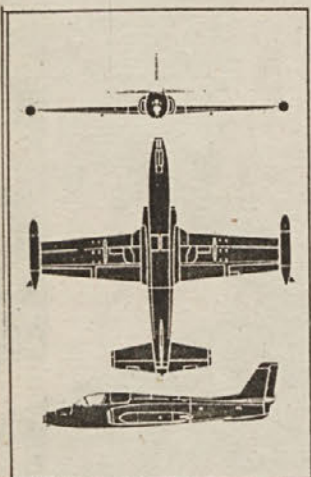
Na drugi strani pa so z Jadrolinijo bile nezadovoljne tudi splitske oblasti, ki so zahtevale, da ta trajekta ne prevažata osebnih vozil, temveč samo tovorna in to tista, ki vozijo hrano, zdravila in drugo blago za vojna področja. Hrvati pa v tem času niso uspeli organizirati hitre pomorske povezave s hidrogliserjem, ki bi potovanje med Reko in Splitom z 12 ur skrajšal na 4 do 5 ur. Takšna pot s hidrogliserjem pa bi veljala 700 dinarjev in jasno je, da bi se takšnim dobičkarjem kot je Jadrolinija ob uvedbi hitre linije pokadilo pod nosom.

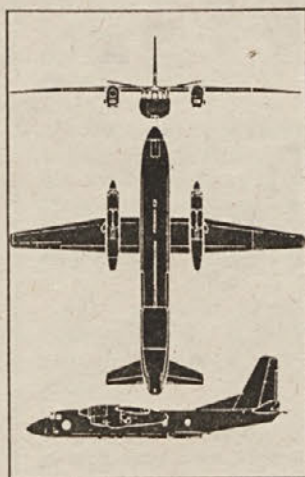
MARKOVIĆ ŽIVI SAMO ŠE PO NAKLJUČJU

Ekvilibrist Ante

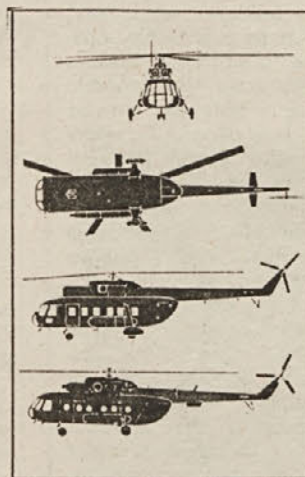
Jugopremier Ante Marković je takoj po napadu na Banske dvore izjavil, da je le po naključju ostal živ in da se bo vrnil v Beograd le, če bo obrambni minister Veljko Kadrijević odstopil. No, Kadrijević je še vedno v sedlu, Marković pa se je medtem že vrnil v Beograd. Če bo še tam preživel, bo to znova le po naključju.

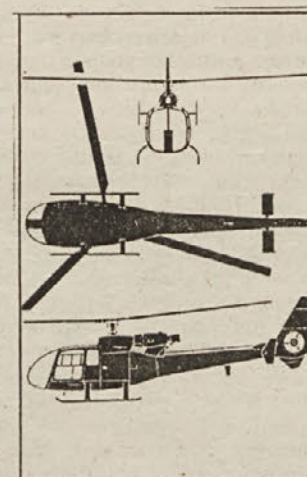
Jastreb J-1

Antonov An-26

Mil Mi-8

Aerospatiale SA 341/342 gazelle

RES JE...

— da je znameniti kranjski župan in republiški poslanec Vitomir Gros socialno ogrožen. Kadar pride na seje v Ljubljani, se hrani v samopostrežni restavraciji Maksimarketa, kjer denimo velja kosilo (brez sladice) le 65 tolarjev.

— da so za napad na Banske dvore v Zagrebu vedeli Amerikanci, Rusi, pa tudi dr. Franjo Tuđman. Je pa Tuđman očito zmeden, saj ni mogel verjeti, da bo do napada res prišlo. Le kaj bo moral še doživeti, da bo verjel, kako je jugo armadna banda zmožna vsega, kar si lahko zamislimo, pa najsi gre za povsem neverjetne stvari?

— da Lojze Peterle očitno hoče narediti red v vladi. To naj bi storil z zamenjavo zunanjega ministra Dr. Dimitrija Rupla. Kot se je zvedelo, naj bi Rupla zamenjal Janez Drnovšek. Kaj bo iz tega, se še ne ve. Gotovo pa je to dokaz, da Lojze res ni neumen, bolje da zamenja Rupla, kot pa da Rupel spodziga njega.

— da naša nova valuta tolar, kljub besu koroškega deželnega glavarja, kar dobro kotira na avstrijski strani. Uradni kurs v menjalnicah se giblje okoli pet tolarjev za šiling, v trgovinah pa še za kakšno desetinko bolje. Mogoče je pa k temu prispeval tudi knežji kamen, ki je na bonih in ki si ga lastimo tako mi kot tudi Avstrijci.

— da zdaj poslancem in vladi za prepire ne zadošča skupščina in so za svoje kreganje uporabili tudi TV Slovenija. Tako se je predsednik slovenske vlade Lojze Peterle zadnjega dne menjave dinarjev za bone pojavil na TV dnevniku in ob tem, ko je povedal par modrih misli o novi valuti, okral tudi zbor združenega dela, ker noče sprejeti zakona o lastninjenju. Predsednik zbora združenega dela mu je vrnil kar v tretjem dnevniku. Jože Zupančič je užaljeno dejal, da je bil njegov zbor vedno priden in je po kratkem postopku sprejel vse zakone, ki jih je vlada predlagala. Ja, saj to je res, vendar pa pri takšnem zakonu ne more iti vse gladko, posebej se v zboru, kjer imajo večino direktorji, ki jim tako, kot je, kar ustreza, saj lahko sami privatizirajo podjetja, kakor jim drago.

— da je Banka Slovenije podaljšala menjavo dinarjev za tolarje potetčaji: I za tiste državljanje, ki so bili ob zaključku menjave v zaporu. Se en dokaz, da je tolar rokovnjaška valuta.

— daje ŽGLjubljana v »postopku razdruževanja od mreže jugoslovanskih železnic« zaenkrat dosegla le to, da je njihove istrske železnice vzela Hrvaška.

Ugankarski kotliček

by Ruster

LESELI VOJAKI PUCAJO ...

Premečite črke treh besed v oblaku in rešitev, ki je že zgodovina, vpišite na spodnje črte:

VELENJSKI ŽUPAN: »MOJ PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA JE NOR...«

Novopečeni Slovenec si razkošno postilja

»Čprav je obnova občinske upravne zgradbe dejansko načrtovana, razkošje v petem nadstropju upravičeno razburja občane. V času, ko ljudje nimajo dela, ko so za delo slabo plačani, ko ni denarja za zdravstvo in šolstvo, je nakup tako razkošne opreme norost. Moj predsednik izvršnega sveta je nor, da v tako kritičnih časih po nepotrebnem razburja občane,« je med drugim komentiral Pakracij Semečnik, velenjski župan, ravnatelj Franja Bartolaca, predsednika izvršnega sveta velenjske občine.

Ljudje očitajo in zamerijo tudi vam, županu, da ne posežete vmes.

»Gospod Bartolac mi je že očitil, da sem za razpravo v skupščini poslance vzpodbujal h kritiki. Eno pa povem: če bo za obnovo tega petega nadstropja in za opremo predsednikove pisarne porabljeno več, kot je bilo odmerjeno v proračunu, bo nekdo odgovarjal...«

Blazinice za predsednikovo zadnjico

V teh dneh, ko bi naj gospod Franjo Bartolac, predsednik izvršnega sveta velenjske občine utrdil ali trasiral državi Sloveniji pot k mednarodnemu priznanju z obiskom sovjetskih priobalnih držav, mu velenjski volivci doma ne razgrinjajo rdeče preproge.

Novo zamere bi si naj nakopal že poleti, ko je dal svojo družinico prepeljati na zasluzni dopust k morju z novim razkošnim občinskim vozilom. Velenjska vlada si je namreč omislila dvoje novih avtomobilov, za prevoz svoje družine k morju si je predsednik izbral najdražjega zrebca iz citroneovega hleva. To je samo razrelo velenjsko srenjo, ki je že negodovala zaradi poračunov osebnih dohodkov občinskih funkcionarjev, ki so poračune opravičevali z izjemnimi napori in delom 24 ur na dan...

Do glasnega negodovanja pa je prišlo v teh dneh, ko so občani in delavci občinske uprave gledali vsebinsko tovarnjakov, ki so dovažali izbrano opremo za obnovljeno peto nadstropje občinske zgradbe. Razkošnost in mehokoba oblaženih sedežev za pisarne predsednika in njegovih ministrice je negodovanje razpela peruti tembolj, ker se je med strokovnjaki zahtevne obnove pojavljalo tudi vozilo mizarja iz Savinjske doline, ki ima enak priimek kot visok uradnik občinske uprave. Le da je eden Marko Jeraj, drugi pa Jurij Jeraj...

Prenova je bila načrtovana, vendar...

Resnici na ljubo je treba povedati, da gre v bistvu za zgradbo, ki je v lasti velenjskih rudarjev. Ti so pred dobrimi tridesetimi leti dali denar za uresničitev projekta arhitekta Janeza Trenze in dobili zgleden primer javnega objekta. Objekt, stavbo, bi naj občina odkupila za polčetrni milijon, za obnovo pa so v proračunu razervirali 1 milijon 940.000 dočerašnjih dinarjev. Z obnovo bi naj začeli pri vrhu in se po nadstropjih spuščali do že pred leti nekoliko obnovljenega pritličja.

In zdaj razlaga, ki tako razburja občane Velenja.

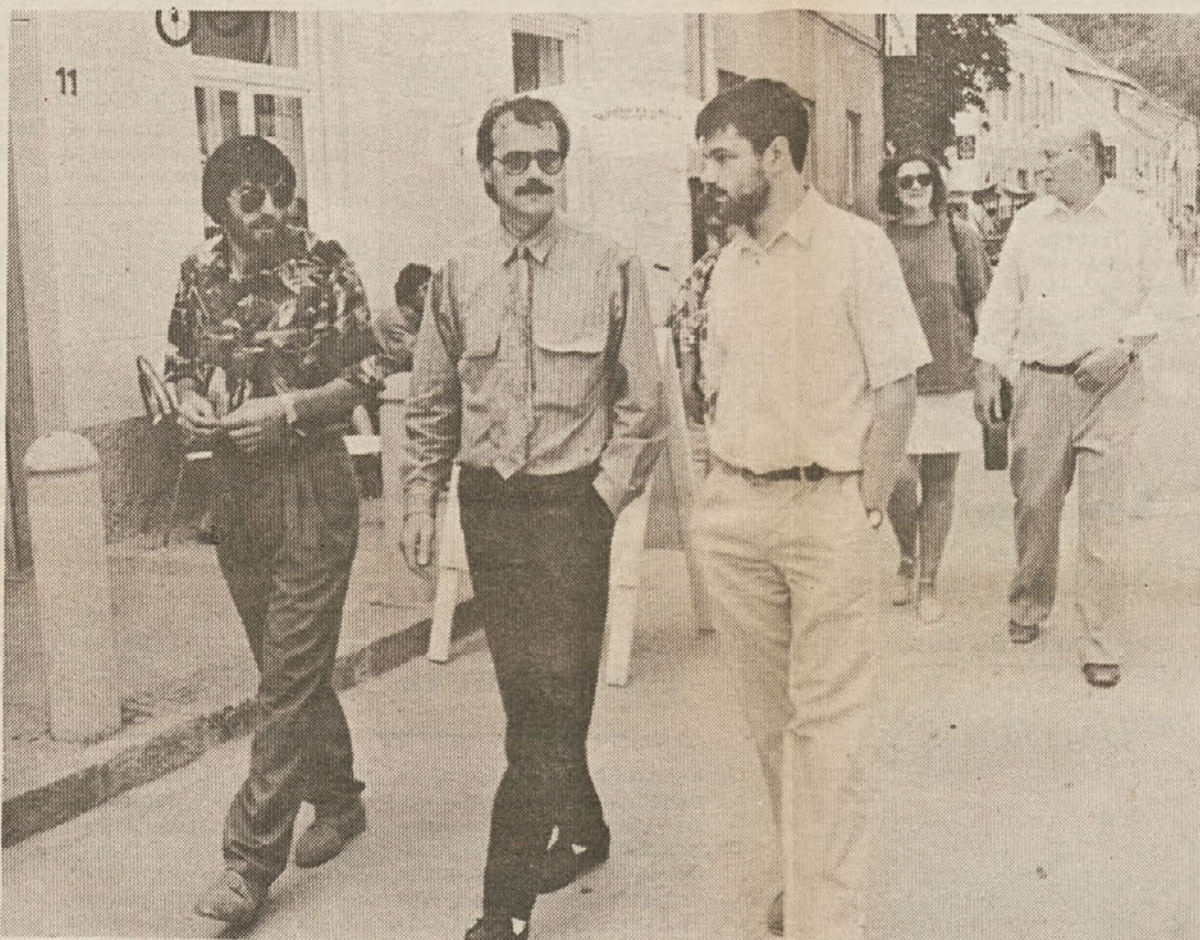
V razlagi potreb ni točno navedeno ali sta ta dva milijona (točneje, nekaj tisočakov manj) predvidena za celotno obnovo ali samo za obnovo spornega petega nadstropja, v katerem domuje velenjska vlada.

Videnje obnove so zaupali arhitektu Nandetu Kortniku, ki je v svoji obrazložitvi predloga z velikim spoštovanjem spregovoril o delu kolege Janeza Trenze, na koncu pa ugotovil: »... da današnji ustroj delovanja upravnih organov in skupščine v soočanju z obstoječim stavbnim pohištvom povzroča konfliktno stanje...« Torej ga je nujno zamenjati...

Gospod Franjo Bartolac, ki je bil do nedavna kot pripadnik tujega naroda redkost na slovenski politični sceni, ima poleg odgovorne funkcije predsednika velenjske vlade v rokah še krmilo politične stranke, ki Velenju odmerja

politični utrip in je verjetno tudi zato računati na še večjo pozornost občinstva. To tudi zato, ker ni točno razmejeno, kdaj gospod predsednik velenjske vlade sedi v občinski limuzini kot predsednik vlade, pa kdaj kot predsednik stranke, kdaj potuje po Evropi kot navaden občan, kdaj se peljejo na morje in kdaj in zakaj v Litvo... glede pravega — tujega državljanstva — je urejeno; gospod predsednik so si oskrbeli državljanstvo države Slovenije, glede njihovih korenin pa tudi: v Gornje Savinjski dolini si gradijo nov dom. Ker pa hiša poganja prav v času obnove občinske zgradbe, je natočevanja toliko več, zadeva pa bo jasna, ko bo gospod Marko Jeraj, sekretar za občno upravo, skupščini predložil račun za blišč petega nadstropja.

Janez Sever

Franjo Bartolac, predsednik Izvršnega sveta občine Velenje (v sredini): z otvoritve obnovljenega Starega Velenja naravnost v zlahno obnovitev lastne pisarne

HUMORESKA

Cevi in farma

Direktor firme KRAH iz doline Zlata kobula se je odpravil v afriško deželo. »Čprav mislite, da smo na psu,« je rekel na seji DS, »moram v Afriko. Samo Afrika nas še lahko reši. Zakaj? Zato ker tam potrebujejo vodo, naše cevi. Gotovo se še spomnite, da smo pred leti gostili v naši dolini Mbu Mba, direktorja regionalne kmetijske organizacije v Calabarju. Prav zdaj se je oglašil s povabilom, pismom, v katerem ne more prehlatali gostoljubnosti naših ljudi. Pravi, da ne bo nikoli pozabil, kaj vse je doživel na smučanju in kako ga je zeblo.«

»A ne? Mbu Mba na sneg, Gvido v Calabar na sonce?« se je oglašil član DS.

»Moramo razvijati tudi odnose z Afriko,« je rekel Gvido. »Tu je perspektiva. Kaj mislite, da rad hodim na tisto sonce? A kako naj prodamo naše cevi? Moramo gledati na zaslužek.«

Mbu Mba je gosta seznanil s pridelovanjem monioka in kasave. Pokazal mu je nasade oljnih palm in kakavovceve.

»Kako zanimivo!« je vzkliknil Gvido. »Tega pa pri nas res nimamo.«

Potem ga je popeljal na ogled hlevov državnega posestva. Pokazal mu je goveda in svinje in naš direktor se je počutil kot doma. »Lej, lej,« se je nasmehnil in se brž zresnil: »Ampak nič ne molze. Vime prazno. Pri nas vime mleko kot balon.«

»Ni Vmi Ngaga, on šef,« je rekel Mbu Mba. »Pridi, Gvido, vidi osel, meze, ovca, koza. Vem, vi imate piscance in nam zgradite farma. Tu stoji nova farma,« je pokazal z roko.

»Ne farma, Mbu Mba! Mi cevi za namakanje,« je rekel Gvido.

»Cevi?« se je široko nasmehnil Mbu Mba. »Ne, ne. Vi gradite farma piscance. Zato prisel. Mi dobiti meso, jajca in perje. To fina frama.«

»Ne jajca in perje! Kakšna jajca in perje?« je presenečeno vzkliknil Gvido. »Ti vse zmesal. Jaz prisel prodati cevi za namakanje. Moj kolega Sliva iz kombinata zgradi farma. Rezume?«

»O, yes« se je udaril po čelu Mbu Mba. »Ti ne Sliva, ti Gvida? Jaz se zmotil, jaz sral tebe. Mislil, da pride Sliva in zgradi farma.«

Lahko si predstavljamo, kakšen šok je doživel direktor Gvido. Ni mu šlo v glavo, da bi toliko denarja zapravil za to, da bi se odpeljal v Afriko gledat tiste koščene živali.

»Ti kupi cevi za farma. Farma potrebuje vodo. Voda zato, da vse bolje rase,« je rekel.

»O, yes, Ni Vmi Ngaga kupi cevi, next time, kupi sigurno sto meter,« je rekel Mbu Mba.

FOTOREPORTAŽA

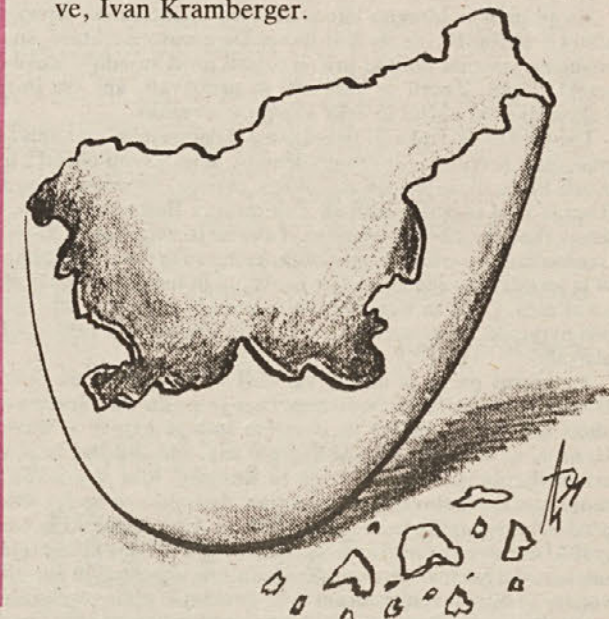
Marela na slovenski meji

Bregana, 7. oktober 1991

NI RES...

— da je naše vodstvo vzvišeno, da teži k megalomanstvu, da ima najraje govore pred evforično množico, itd. Trden dokaz za to je član Predsedstva RS, dr. Matjaž Kmecl, ki je v soboto na mirovnem shodu proti vojni na Hrvaškem pred Delavskim domom v Trbovljah govoril nič manj kot sedemdesetim zasavskim mirovnikom. Trikrat toliko jih je v zlatih časih agitacije za predsednika RS zbral na svojem predvillnem showu celo dobri človek iz Negove, Ivan Kramberger.

ZA VSAKOGAR... ZA SINDIKALNE ZAUPNIKE!

PRIROČNIK, KI GA POTREBUJETE, ČE STE ZAPOSLjeni, PA TUDI, ČE ZAPOSLITEV ŠELE IŠČETE...

Več avtorjev

MOJE PRAVICE NA DELOVNEM MESTU

Vsebina:

- Sklenitev in prenehanje delovnega razmerja
- Prenehanje potrebe po delu delavcev
- Pravice (obveznosti in odgovornosti) delavcev
- Posebno varstvo žensk, mater, invalidov in starejših delavcev
- Varstvo pravic delavcev
- Sodno varstvo pravic delavcev
- Varstvo pri delu
- Pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja
- Pravice za primer brezposelnosti
- Zdravstveno varstvo
- Socialno varstvo
- Mesta sindikalno-pravne pomoči

Brošuro so napisali izvedenci za posamezna področja. Cena 145,00 dinarjev. Naročite jo lahko pri ČZP Enotnost, Ljubljana, Dalmatinova 4, lahko pa tudi po telefonu na št.: 521-255, 110-033.

MARIBORSKA STARA TRTA

Mamutska koža par excellence

Na mariborskem Lentu so imeli v nedeljo eno fino fešto. Obirali so namreč grozde z več kot štiristo let stare trte, ki pa je nesramneži v Londonu nočejo uvrstiti v Guinnessovo knjigo rekordov. Pedantni marelarji z Otoka namreč terjajo novih dokazov, da gre res za najstarejšo trto na svetu, kot trdijo vrli Mariborčani.

Sama fešta je bila na dostojni folklorni ravni, torej avtentično štajersko obarvana. Potem pa se je začelo. Znamenito gostinsko podjetje Pohorje je storilo kardinalno napako, ko je na oder pod samo staro trto povabilo narodne zabavnjake v — pomislite — gorenjski narodni noši. Pa to še ni vse. Na kosilu, ki je sledilo v gostilni z enakim imenom, je moral predsednik Kučan poslušati tožbe mariborske županje Magde Tovornik in osiješkega župana Zlatka Kramariča. Da je namreč Slovenija bila ob znanem armijsko-teritorialnem incidentu v Pekrah maja letos takorekoč nezainteresirana do tega, kar se v Mariboru dogaja in bi se še utegnulo dogoditi. Ostrejši je bil Zlatko Kramarič, ki toliko da ni rekel, kako se nek Osijek s 150 tisoč prebivalci (da o Vukovarju sploh ne govorimo) jebe zagrebškim Banskim dvorom. Vse skupaj je v svoji tradicionalni maniri zabelil direktor mariborskega Kompassa Janez Kocmur, (bivši plavalni olimpijec), ki se je (nepovabljen, kot vedno) kar vsedel na stol, poleg Kučana, nemenjen materi županji, tako, da je ta kar nekaj minut menčala ne vedoč kaj storiti. Vsiljiveža so potem nagnali, kar pa ga ni motilo, da predsednika republike ne bi še

naprej nadlegoval s povabilom na zasebni obisk vinske ceste onkraj bližnje meje.

Mislili smo, da so mamuti že izumrli. Mamutske kože pa še kar veselo živijo naprej.

IRIS SLAD

Zlatko Kramarič, župan Osijeka

KJE BO REGIJSKO SREDIŠČE KOROŠKE: NA RAVNAH ALI V SLOVENJ GRADCU?

Prvi na vasi

Ko je pred poldrugim letom nevesče in začetniško prevzela oblast v občini Ravne na Koroškem Demosova struktura, so se novokomponirani politiki pričeli ozirati proti sosednji, slovenjgraški občini. Začeli so seštevati in preštevati, kaj vse imajo v slovenjgraški občini in česa nimajo v ravnski.

Ugotovitve so trpke in povezane z dolgotrajnim, spretnim in pametnim razvojem Slovenjgradčanov, ki so v svoji občini z leti uspeli ustvariti institucije regijskega značaja, medtem ko so na Ravnah svoj razvoj gradili na Železarni in Rudniku Mežica, ki danes skupaj z občino crkujeta. Tako se je neopazno v Slovenj Gradcu skoncentrirale ekonomska, kulturna in politična premoč: tu je središče in sedež Koroške banke, tu je sodišče, sedež pošte, bolnišnica, UNZ za Koroško, enota zavoda za šolstvo itd. Torej beli ovrtniki, ki so za razliko od plavih »bandur« še toliko bolj plačani.

Ta proces pa se je nadaljeval tudi v času prevzema oblasti Demosovcev na Ravnah. V tem času je prišlo do združevanja občinskih štabov za TO in območni štab je kajpak v Slovenj Gradcu, na Ravnah pa viški delovne sile. Zalomilo pa se je pri ustanavljanju splošnega muzeja za Koroško, kjer je pobudo za sedež spet imela slovenjgraška občina, dasiravno so imeli v zbirki predvsem muzealije iz obdobja NOB, ravnski delavski in etnografski muzej pa pestrejšo in bogatejšo zbirko. Tu je bila sprejeta salomonska rešitev o dveh enakovrednih in samostojnih muzejih, vendar so bili Slovenjgradčani spet spretni: njihovega plačnega republika, ravnskega pa zaenkrat še občinski proračun.

Seveda pri vsem tem ne gre zgolj za prestiž, ampak dolgoročno – tudi za to, katera občina oziroma mesto bo postalo regijsko središče. Ker je regija pač poimenovana kot Koroško, si to zgodovinsko lastijo Ravne, ki so – historično gledano – poleg Dravograda edine zasidrane na ozemlju prave Koroške. Boljševizem je širil tudi meje in tako danes h Koroški regiji sodita tipično štajerski občini – Slovenj Gradec in Radlje ob Dravi. Koroška kot regija je sedaj nekaj časa »visela«, vendar je po junjsko-julijski vojni delovala odločno in enotno, kar bo tudi pri novem regionalnem ustroju Slovenije igralo pomembno vlogo. Za razliko od zgodovinskih pravic Raven pa ima vse niti za regijsko središče napeljan Slovenj Gradec.

Tako je pred tednom dni Igor Bavčar, minister slovenske policije, že izjavil, da bi Slovenj Gradec in Koroška utegnili dobiti svojo registrsko tablico – SG, kar je bilo v igri prestiža spet udarec po glavi za Ravne (mnogi so sanjali o registrski tablici RnK). Seveda ta pobuda ni zrasla na Bavčarjevem zeljniku, ampak v vladi občine Slovenj Gradec, ki je to pobudo tudi ustrezno argumentirala. Slovenjgradčani pa so svojo zamisel držali v tajnosti vse do Bavčarjeve izjave, saj so se dobro zavedali reakcije sosedov.

Takšna diskretnost pa ni bila mogoča okrog želja po gimnaziji v Slovenj Gradcu. Ko so na Ravnah slišali za to zamisel, so jim pričeli izpadati lasje, saj so še vedno prepričani v edinstvenost in kvaliteto ravnske gimnazije, kjer pa je od njene nekdanje reputacije ostal samo še spomin. Drznost slovenjgraških razmišljanj pa gre še dlje, saj načrtujejo ustanovitev klasične, torej elitne gimnazije. Tako se gospodarska in družbena struktura v obeh občinah pričinja ločevati že na področju srednjega šolanja.

In končno: k vsemu temu je treba dodati še uspeh Ravenčanov, ki so dobili spor za nekaj hektarov spornega občinskega ozemlja pri znani Koroški gostilni in kmetiji Dular. Vendar slovenjgradčani tudi ta spor obrnejo v svoj prid. Pravijo namreč, da spora niso Ravenčani dobili, ampak so ga Slovenjgradčani izgubili, kajti ozemeljski spor so sprožili prav v občini Slovenj Gradec.

WIDMANN S. R. L.

20125 MILANO (Italia)

generalni zastopnik za Slovenijo in Jugoslavijo
L. Fičur
Brkinska 24
66510 Izola
tel.: (066) 61-291
fax.: (066) 62-415

Trgovci, grosisti...

Priznana italijansko proizvodno podjetje z bogato tradicijo nudi veliko izbiro pustnih oblek, mask, lasulj in klobukov, novoletnih okraskov za dom in za ustvarjanje vzdušja v večjih prostorih ter vso opremo za »božička«.

V proizvodnem programu imamo tudi zelo bogato ponudbo proizvodov za šaljiva presenečenja!

Naša ponudba obsega preko 1000 različnih proizvodov, ki si jih lahko ogledate v katalogu, ki vam ga predstavi naš zastopnik!

PODPREDSIEDNIK ZRUŠIL PODPREDSIEDNIKA

Boj za oblast

Maribor, nekoč ponos, sedaj pa bolnik slovenske industrije, je še vedno znan po svojih škandalih, ki od časa do časa priplavajo na plano. Športni, politični, kulturni, pravni in še kakšni. Zato človek ob vsakem nenadnem in nepričakovanem dogodku pomisli najprej na takšno možnost. Enako je bilo ob nedavnem odstopu podpredsednika mariborske vlade in ministra za gospodarstvo, dr. Francija Čuša.

Franci Čuš je veljal za enega vladinih najbolj pridnih, sposobnih in cenjenih mož. Kot

demokrati, na čelu s predsednikom Teodorjem Lorenčičem, se kreše toliko isker, da se je na

z vpletanjem politike v gospodarstvo, kar podjetja sedaj sama zahtevajo, ki ga prinašajo nazivi: Sanacija mariborskega gospodarstva, ukrepi za sanacijo krize, itd., kot je tudi prepričan, da projekt »Maribor jutri« še ni stekel kot bi moral.

Našteto ni od včeraj in tudi Čuš ni oseba, ki bi morala nositi vso krivdo za (ne)storjeno.

Zato se zdi, da je ozadje precej drugačno, še posebej, ko slišimo, da bi naj podpredsednik mariborske vlade odstopil zaradi podpredsednika mariborske Skupščine, Borisa Soviča, ki je od njega zahteval dokumentacijo o preteklem stanju. Dr. Čušu pa se je zdelo pomembnejše, da gleda v prihodnost. Spor se naj bi končal z odstopom.

Kdor pozna dosedanje kariere prenovitelja in podpredsednika občine, Borisa Soviča, ki ima dolgoletne politične izkušnje v delu partijske organizacije, med katerimi je tudi tista, ko je onemogočil dr. Jožetu Mencingerju obisk v Mariboru. Gospodarstveniki in ekonomisti so mu potemtakem močnejša stran, takrat bivšega republiškega ministra, sedaj občinskega. Seveda, če je to res.

Če je, smo priče novi aferi, ki kaže, da zakulisje, daleč od oči navadnih smrtnikov, igra še danes močno vlogo in nam ga naši izvoljeni servirajo v drugačni embalaži. Zaenkrat vešta, kaj je dejansko res, le Boris Sovič in dr. Franci Čuš. Dejstvo pa je, da je mariborsko gospodarstvo popolnoma sesuto in krvavo potrebuje ministra v vladi. Takih ljudi v Mariboru ni na pretek. In tudi vsaka zamena pomeni določen stres, sploh na tem mestu. Kdo bo naslednji? Mogoče Teodor Lorenčič?

Mariborski politiki lahko žalujejo za dr. Čušem. Mora Boris Sovič (tretji z leve) sklanjati glavo?

mlademu strokovnjaku, ki je prišel s Tehnične fakultete, kjer je bil zaposlen, so mu naložili izredno težko nalogo, da oživi truplo mariborske industrije. Vsakomesečne grožnje generalnega štrajka nenehno prižigajo vrvice uničujoče socialne bombe in naznanjajo takojšnje posredovanje. Nekaj variant je vlada v sodelovanju s tujimi institucijami, med ka-

pobudo SDSS in stranke Zelenih Maribora, pred nekaj meseci celo glasovalo o zaupnici sedanji vladni ekipi. Takrat so vzdržali in dr. Čuš ni dajal videza, da zlahka vrže puško v koruzo.

Zato toliko bolj preseneča utemeljitev njegove izstopne izjave, kjer sam zase pravi, da ni bil uspešen, zaradi česar je

PETROL
z vami na poti

ŠTAJERSKI ROMPOMPOM

Vendarle
Rousova
stranka!?

Kaže, da bo le stranka. Takoimenovana Štajerska zveza (ali iniciativa) namreč, ki so jo pred dnevi utemeljili na nekoliko skrivnosten način v zimskem vrtu mariborskega hotela Zamorc. Četudi njeni protagonisti (predvsem prvi mariborski izvirnik Tone Rous) preko neformalnih kanalov zagotavljajo, da gre zgolj za nadstrankarsko gibanje, ki naj bi skrbelo za posebne interese štajerske regije v državi Sloveniji, se nam je oglasilo več ljudi, ki so jih povabili, naj podpišejo pristop k stranki v nastajanju, oziroma potrdijo osnutek njenega statuta. Tako Štajerski zvezi grozi, da bo zgolj še ena od množice slovenskih strank, pa še to ne regionalna, marveč le lokalna – mariborska namreč. Le težko je namreč verjeti, da bi se v takšno združbo prijavili predstavniki vseh osemnajstih štajerskih občin. Do sedaj so zanimanje zanjo – pa še to le, če bi šlo za gibanje – pokazali menda le v Ormožu in Ljutomeru.

Kakorkoli že, verjetno bodo na tiskovni konferenci, ki naj bi jo sklicali ta teden, predstavili osnutek sedmih programskih sklopov Štajerske zveze. Prvi je namenjen štajerskemu gospodarstvu oziroma njegovi tradicionalni takoimenovani primerjalni prednosti – sadjarstvu in vinogradništvu. Sledi Štajerska zdravih in zadovoljnih ljudi, Štajerska kot prostor za univerzo in znanost, Štajerska kot plodna tla za bančništvo in trgovino, Štajerska kot komunikacijsko in telekomunikacijsko središče srednje Evrope, naposled pa še kulturno-zgodovinska identiteta Štajerske.

Med avtorji programskih sklopov so enolog mag. Jože Protner, rektor mariborske univerze dr. Alojz Krizman, dekan mariborskega bogoslovja dr. Stanko Ojnik, psihologinja mag. Tilka Kren, manager mag. Peter Hreščak, odvetnik Dušan Senčar itd.

Iris Slad

Dr. Franci Čuš
Podpredsednik
IS SO Maribor

Datum: 9/10-1991

UTEMELJITEV OSTOPNE IZJAVE

Najtežji problemi, s katerimi se danes sooča mariborsko gospodarstvo, so povezani z:

- zmanjšanjem prodaje na jugoslovanskem trgu,
- blokado plačil blaga in storitev,
- devizno in dinarsko likvidnostjo,
- oteženo preskrbo z reprodukcijskim materialom,
- težavami pri ohranitvi poslovnih odnosov s tujimi partnerji,
- logo organizacijo in predimenzioniranostjo, itd.

Posledica naštetega je v dnevih gospodarskega osamosvajanja Republike Slovenije in negotovosti na področju sistemskih rešitev socialna katastrofa zaposlenih, posebno v jugoslovansko orientiranih podjetjih.

Kazalci poslovnih rezultatov gospodarstva občine Maribor so v primerjavi z Republiko Slovenijo negativni (glej tabelo).

Zakon o podjetjih opredeljuje podjetje kot profita organizacijo, ki opravlja gospodarsko dejavnost zaradi pridobivanja dobička oziroma dohodka z menjavo na trgu. S tem se izključuje možnost neposrednega vpliva države oziroma njenih organov na samo poslovanje podjetja, kot samostojnega tržnega subjekta.

Naloga državnih organov v tržnem sistemu gospodarjenja je v oblikovanju sološnih pogojev gospodarjenja in usmerjanju gospodarskega razvoja. Glede same pristojnosti izvršnega sveta Skupščine občine Maribor na področju gospodarstva, zakonodaja s tega področja ne daje konkretnih pooblastil. Izvršni svet Skupščine občine Maribor torej svojo dolžnost spremljanja stanja in uresničevanja odgovornosti izvaja samo v okviru svojih pooblastil s tem, da usmerja in usklajuje delo upravnih organov pri izvrševanju nalog iz njihove pristojnosti. Iz tega sledi, da izvršni svet nima pristojnosti voditi direktne gospodarske politike v podjetjih in posameznih sanacijskih projektih, kot se to v Mariboru zahteva pod skupnim naslovom Sanacija mariborskega gospodarstva, ukrepi za rešitev krize, itd.

Da smo lahko pomagali podjetjem, smo pogosto kršili naše pristojnosti. Zai tudi to ni priložnost k željenemu preobratu. Tudi načrtovan projekt "Maribor jutri" ni stekel tako, kot je bil zastavljen.

Iz navedenega sledi logičen sklep: V tržni ekonomiji so samo dobri poslovni rezultati gospodarstva merilo sposobnosti. Ker mi to ni uspelo na področju za katerega sem zadolžen, sem dolžan takoj nepreklicno odstopiti.

Franci Čuš

terimi sta v igri McKenseyev team in Stanford Research Institute (SRO). Okoli njiju in drugih ponudnikov, med katerimi so najbolj zagreti Social-

dolžan nepreklicno odstopiti. Naštevajoč najtežje probleme, s katerimi se danes sooča mariborsko gospodarstvo, ne pozarimi bi omeniti, da se ne strinja

VOJSKA PROVOCIRA, GROZI IN KRADE, POLICIJA LE OPAZUJE

Maribor v oblasti armade

Pred štirinajstimi dnevi smo v Novi dobi poročali o vojaški okupaciji mariborske železniške postaje na Studencih, na tirihi katere je še vedno toliko opreme, orožja in razstreliva, da je v nevarnosti ves mestni predel. Šef mariborske policije Stanko Kocmut sicer trdi, da policija nadzoruje to početje. Dvomimo.

Ko se Jugoslovanska armada umika iz samostojne Slovenije in se je z mnogih področij že v celoti izselila, se zdi, da Maribor, mesto, v katerem se je vse skupaj začelo z majskimi neredi, povzročeni z incidentom v Pekrah, ostaja v vojaških rokah. Kasnejša ugrabitev poveljnika TO Vladimirja Miloševića in smrt občana Jožeta Simčiča pod kolesi simohodke, za kar ni do sedaj nihče odgovarjal, samo kažeta na nemoč slovenskih organov.

Te dni smo bili spet priče vojaškemu divjanju v prestolnici severovzhodne Slovenije. Pred nekaj dnevi so jo skoraj skupili železničarji na studenški postaji. Z JA so se namreč dogovorili za premik kompozicij za nekaj metrov, da se na tirihi omogoči normalen prehod, ki ga sedaj naložena vojaška oprema zapira. Strojvodja je dogovor hotel izpolniti in premakniti vagon. Truš, ki nastaja pri tem, je razvnel vojaške strasti do vrhunca. Z naperjeno puško je pripadnik JA z lokomotive izgnal delavca. Živčno razvrvan in zavrelim možganom je bilo nemogoče karkoli dopovedati. Od argu-

menta nabitega orožja ni hotel odstopiti niti pred šefom postaje in še nekaj delavci, ki so se jima v strahu za svojega kolega približali in skušali s pogovorom prepričati najhujše. Strasti so se sprevrgle v vojaško divjanje in zagrozile vsem civilistom: če v nekaj sekundah ne odidejo, bo začel streljati. Videli so, da se ponoreli vojak ne šali in so se kar se da hitro obrnili proti varnemu zavetju postajalske zgradbe. Na srečo je to bilo dovolj za umiritev situacije.

Torej je tudi to pot minilo brez človeških žrtev. Nenavadno je le, da slovenskih policajev ni bilo nikjer in le srečni usodi se vpleteni imajo zahvaliti, da so ostali nepoškodovani. Vojska, ki ji zmanjkuje časa in živcev, pa sprti pozablja, kaj se dogovarja. Tokrat je šlo brez strela, ki smo jih na omenjeni postaji ponoči že večkrat slišali in so iz postelj vrgli bližnje stanovalce. A kako dolgo bomo še trpeli teror neke vojaške sile nad civilisti na civilnem objektu, ki si ga je JA v zadnjem mesecu prisvojila in na njem kroji svoje SMB platno?

Policija je le opazovala

O prekoračevanju pooblastil, ki si jih ostanki JA v Sloveniji še vedno dovolijo, govori tudi naslednji dogodek, ki se je zgodil v soboto dopoldan prav tako v Mariboru, pred vojašnico Franc Rozman-Stane, bolj znano kot Kadetnico, ko so vojaški organi aretirali našega urednika in reporterja Petra Tomaža Dobrila. Tja se je namenil fotografirati jugoslovansko zastavo, ki visi na drogu kakšnih 10 metrov izven vojašnice, torej na ozemlju Republike Slovenije in pomeni svojevrstno zanimivost. Stopil je iz avtomobila in pritisnil na sprožilec, nakar so nanj planili obojeni vojniki in zahtevali, da jim izroči film. Ukaza seveda ni hotel izpolniti, zato mu je do zob oborožen pripadnik JA (navaden vojak verjetno ni bil) zaprl pot do vozila in mu iz njega vzel ključe, ki jih je odnesel v vojašnico. Vanjo je moral z njim tudi Peter Tomaž Dobrila na zaslisanje. Čeprav je trdil, da je slikal jugoslovansko zastavo na ozemlju RS, vojaki od svojega niso hoteli odstopiti in so trdili, da je fotografiral vojaške objekte. Povem naj, da so bili domnevno slikani vojaški objekti vratarnica in ambulanta.

Ko je naš novinar spoznal,

da se ne da ničesar napraviti in dopovedati, jim je izročil film. Očitno vojaki niso bili zadovoljni s tako enostavnim delom, prepričani so bili, da film ni pravi in so grozili celo z odvzemom fotoaparata ter drugimi sankcijami. Po slabi dveh uri trajajočem zaslisanju se je klobčič odvil: vrnilo so mu ključe, a zadržali film, za kar mu niso dali nobenega potrdila, še prej pa so mu pregledali avto.

Nemilost, v kateri je bil Peter Tomaž Dobrila, je to pot iz 50 metrov oddaljenega avtomobila spremljala Slovenska policija, ki dan in noč kontrolira vojašnico, vendar ni ukrepala. Ne vemo sicer, kakšne ukaze ima, a čudno je, da ne zaščiti svojih državljanov na ozemlju RS. Kasarna Franc Rozman-

Stane, v kateri baje še vedno prebiva kakšnih 700 pripadnikov oboroženih sil JA, med katerimi je pravih rekrutov bore malo, tako ostaja ena od zadnjih utrdb pri nas. V njej so še od vojne vkopani tanki, ki grozeče uperjajo svoje cevi na mesto, za katero je komandant mariborskega korpusa, general Mićo Delić dejal, da ga bo spravil v zrak. Enemu od vojakov se je zareklo, da prebiva v vojašnici. To ni nič čudnega, saj se po prijetju šefa KOS-a po Mariboru vozi armadni »port parole« Alojz Lipnik, slovenski janičar, ki se ne da.

Zaskrbnjujoče je le, da slovenski organi ignorirajo takšno početje. V obeh primerih bi se lahko zgodilo kaj hujšega, saj se vojska ne boji postopati oko-

li z napolnjenim orožjem in z njim plašiti prebivalcev. Razumemo, da lahko vsaka provokacija sproži iskro konflikta in vsi skupaj nestrpno čakamo 18. oktober, čeprav je obrambni minister Janez Janša omenjal že 15. september. Kaj bo po tem datumu, ki se izteče v petek, bomo videli, ne glede na to pa od slovenskih organov pričakujemo, da do takrat zaščiti vsaj ustavne pravice svojih državljanov in izpolnjuje svoje zakonske dolžnosti. Ne želimo si, da bi zaradi prenapetosti in maščevalne užaljenosti morala pasti še kakšna žrtev. Potem bo prepozno in si samostojno Slovenijo lahko nekam vtaknemo.

Tadeja Ribnik

AFERA ELAN BO UTONILA V POZABO

Uspelo jim je

Afera, ki je spravila na kolena ponos slovenske industrije, begunjski Elan, se do danes še ni premaknila z mrtve točke, na kateri je obstala pred dobrim letom dni ob odkritju denarnih malverzacij na črnem računu v Avstriji. Takrat se je najhujše obetalo finančniku Pavlu Kodru in direktorju Urošu Aljančiču. Zdelo se je, da prvoobtožena ne bosta odnesla cele kože. In vendar se je kasneje obrnilo drugače: kljub več kot 30 ovadbam na kranjskem sodišču še nobena ni privedla do sodne razprave. Uroš Aljančič se je le premaknil na direktorsko mesto World Trade Centra v Ljubljani.

Očitno, zavlačevanje mnogim koristi. Temu pritrjuje tudi zadnji dogodek, ko je stečajni upravitelj Igor Triller

daj tolarjev) ustanovitvenega kapitala, preatek za nakup begunjske tovarne s 700 zaposlenimi, se je odločil, da bo svoj Interholding prodal italijanski firmi (govori se o dveh firmah: Acros in Italstrada, državnem podjetju v rokah krščanskih demokratov, ki gradi ceste, hiše...), ki bi tako preko nje prišle do Elana. S tem na široko odpira vrata tujemu kapitalu in mu na pladnju ponuja slovensko tovarno.

V osnovi takšno početje ne bi bilo napačno, če seveda odmisli slovenski nacionalni ponos in interes, če pri tej navezi ne bi šlo za drugo nevarnost: ob uspelem nakupu je velika verjetnost, da

bo afero Elan prekril prah in le vprašanje časa bo, kdaj bo popolnoma pozabljena. Določeni krogi slovenskih politikov (govorili smo o »rdeče-črni španoviji«), med katerimi se najpogosteje omenja minister Maks Bastl, se z vsemi močmi trudijo zakopati neljubo bombo. Pri tem pozabljajo na floskule o slovenski lastnini in so za lastno odrešitev pripravljeno celo razprodati slovensko industrijo v tuje roke za smehšen denar.

Je kdo ali kaj, ki jih lahko v tem plesu ustavi? Avtonomi javnosti raje mahajo s kostjo nenehne zunanje ogroženosti, kot pa, da bi pustili, da se zave notranje. Na ta način se bodo še enkrat izvil iz klešč in si s časom; ki celi vse rane, skušali pridobiti star sijaj in nove položaje. Kdaj bomo spoznali, da iz vseh nas brijejo norce?

Peter Tomaž Dobrila

KOS-ovec Katalina: od svoje »promocije« pred slovenskim centrom za usposabljanje v Pekrah mu varnostno delo na Štajerskem še vedno uspeva bolje kot slovenskim varnostnim službam.

s celotno ekipo zapustil Elan in odšel na ponujeno mesto v Iskro Avtomatiko. Sam je večkrat povedal, da so v stečajnem postopku prišli do vznemirljivih ugotovitev o vpletenosti slovenske krščansko demokratske (Peterletove) stranke in cerkve (tudi dobrodelna Karitas) v afero, v kateri je bila prejšnja vodilna garnitura ob »rdečem« političnem žegnu le vrh ledene gore. Trillerju je torej presedlo nenehno metanje polen pod noge in je odšel iz Elana.

Tu so vpleteni tudi hoteli, saj njegov odhod in prodaja tovarne, ki se bo verjetno zgodila konec tega meseca, pomeni olajšanje za vse osumljene in veliko verjetnosti, da se bodo postopki o ugotavljanju krivde z novim lastnikom ustavili. Glavni adut za prevzem te vloge je Bruno Dugar, kateremu so blizu tako akterji iz stare Elanove garniture kot tudi krščansko demokratske strukture. In vsi igrajo nanj.

Uroš Aljančič mu je celo odstopil svojo pisarno v Ljubljani na WTC, da si jo je Bruno Dugar registriral za sedež svoje delniške družbe Interholding. Čeprav ne vemo, s čim se ukvarja, povejmo, da je registrirana za razvojni inženiring. Ker je gospod Dugar, ki je vanjo vložil 150.000 din (se-

Firma in sedež subjekta	INTERHOLDING Razvojni inženiring, Ljubljana, d.d., Titova 184, Ljubljana	Registrirani številka	1
Številka registrirane vloške registrirane sodišča in njegov sedež	1/12771/00 Ljubljana		
Datum vpisa	Obstane in številka vloške	Številka vpisa	Ime sodišča
17. 7. 1991	srj 4032/91	1	TS v Ljubljani, enota v Ljubljani
Na podlagi vloške registrirane sodišča je bil opravljen UJAVNIJAV d.d.			
z naslednjimi podatki:			
1. Firma in sedež podjetja ali drugega subjekta vpisa	Firma družbe je: INTERHOLDING Razvojni inženiring, Ljubljana d.d.		
	Skrajšana firma je: INTERHOLDING Ljubljana, d.d.		
	Sedež družbe je v Ljubljani, Titova 184		
2. Drugi vpisi	Ustanovitev delniške družbe je vpisana v sodni register s sklepom srj 4032/91, z dne 17. 7. 1991.		
Sodnik: Desanka Lipova Odpravec: M. Šušar			
Sediščna nadležnost: Številka: 1			
Pozblikovna oseba podpisuje zahtevno priložnost, sodnik za priložnost k sklepu in registraciji list			
Obrazec: registrirani list številka 1			

Bo italijanski kapital preko firme Bruna Dugarja iz Kanala prevzel Elan?

DEKLETA IZGINJAJO, OSUMLJENEC OPOZARJA IZ ZAPORA

Heleno našli obešeno

Več kot štiri mesece dolga drama staršev pogrešane Helene Sojč je končana. Žal tragično, Nabiralci kostanja so nič hudega sluteč našli razpadajoče telo mlade, 21-letne študentke novinarstva iz Velenja, ki bo s svojo tragično smrtjo za vedno zaznamovala strm gozd za velenjskim gostiščem Rajh.

Grozno mučenje se je za Helenine starše začelo 31. maja, ko je Helena preprosto izginila. V petek popoldne se je tako kot običajno vrnila iz Ljubljane, doma srečala samo brata, se oprhala, očedila, preoblekla in odšla. Vsi so mislili, da je šla

ven, ali na klepet k prijateljicam ali v diskoteko, ker je zelo rada plesala in se družila z vrstniki. Vendar tokrat ni storila tako kot že mnogokrat poprej – ni se vrnila. Pri sebi pravzaprav ni imela ničesar, le obleko, ki jo je imela na sebi in

torbico, v kateri je imela svoje dokumente, papirnate robce, cigarete in druge manjše uporabne stvari, za katere je menila, da jih bo potrebovala. V diskoteki ali kje drugje.

Helena se ni vrnila

Sled za Heleno je izginila. Mladega, simpatičnega dekleta tisti večer nihče ni videl, na spregled pa je ni bilo tudi naslednje dni. Kje je Helena, so

se spraševali starši, spraševale pa so se tudi prijateljice, ki jih ni imela malo, kajti dogovorile so se bile za ples v diskoteki. Odgovora niso našli. Zaskrbljenost staršev in njenih najbližjih je naraščala in nazadnje so njeno izginotje prijavili na velenjsko postajo milice. Vendar niso obupali. Vseskozi so verjeli, da je Helena nekje živa, ugrabljena, zaprta, zaklenjena. O drugih možnostih niso mogli ali hoteli razmišljati. Njena od-

Pismo Adela Obalija iz zapora. Kakšna je bila Helenina povezava z Adelovimi znanci?

Draga mami!

18. 9. 1991

Upam, da ne boš začudena, ker ti pišem pismo. Stvar je namreč zelo nujna! Nujna zaradi nekaterih ljudi, ki lahko »izginejo«. V mislih imam Raca. Spomnil sem se namreč, da je Rac govoril o neki Heleni. Povsem upravičeno domnevam, da je to ta Helena, o kateri smo danes govorili. Nekje proti koncu maja (okoli 20. maja) je Rac povedal, da je bil s Heleno na Bledu. Povedal je zaradi tega, ker ga je Helena potem pozno ponoči peljala domov. Peljala pa je menda tako, da je bil Rac ves posran. Povedal je, da je med vožnjo tudi jokala. Domnevam, da je bil avto njen, kajti Rac ga namreč nima. Druga pomembna stvar pa je, da je tudi Zrilič poznal Heleno in tudi ostale člane tiste družbe. V tej »blejski« družbi je bilo namreč več ljudi. Med njimi tudi nekateri iz razbijaške (Zriličeve) bande. Poišči povezavo pri tistem fantu, ki ima trgovino z belo tehniko (o njem smo že govorili). Ta lahko da več informacij. V Heleninem primeru bi res lahko šlo za samomor, vendar tega sam ne verjamem. Tudi ne verjamem, da je še med živimi. Na žalost. Kot so policaji pravilno »ugotovili«, jo je potrebno iskati v jezeru. Ampak ne v Velenjskem!!!

Prosim! Pojdi s tem pismom k njenemu očetu. V vsakem primeru morate vsi skupaj začeti z akcijo. Pod nujno je treba poiskati Raca, potem pa po tistem planu, o katerem smo že govorili, nadaljevati. Samo na tak način boste prišli do potrebnih informacij. Predlagam, da angažirate tudi Marjana (Globusa) in še par podobnih tipov.

K vsem skupaj pa si morate zaščititi hrbet. Ker bodo tole pismo pregledali (prasci), vam znajo nalepiti kakšnega pacarja, ki se bo potem vlačil za vami, in če vam bo uspelo, vas bo zjebal (oprostite izrazu).

Če Rac ne boste našli v Velenju, se obrnite na tistega tipa (omenjen na prejšnji strani), ker ve, kje se zadržuje. Če pa ga tudi z njegovo pomočjo ne boste našli, poiščite Brigito (o kateri sem govoril danes), ki ve, kje v Avstriji se Rac zadržuje.

Se enkrat opozarjam: če ga najdete, imejte pri roki par krepkih ljudi ali pa v roki kaj konkretnega. Zraven tega čimmanj haloja po Velenju. Racu lahko priskoči na pomoč njegov brat Sergej s svojimi ljudmi, poleg tega domnevam, da bo Rac oborožen. Doma ima namreč zbirko profesionalnih nožev.

Se enkrat, bodite previdni!

Adi

UNIVERZA EDVARDA KARDELJA V LJUBLJANI

INDEKS

Vpisna številka 71171

HELENA SOJČ
ime in priimek študenta(tke)

rojen(a) dne 21. 11. 1970

v kraju SLOVENJ GRADEC

občina, republika SLOVENIJA, SLOVENIJA

državljanstvo SFRJ

visokošolska delovna organizacija, ki je indeks izdala:

FAKULTETA ZA PEDAGOGIKO, PSIHOL. VEDE IN KOMUNIKACIJSKO SV

21. 11. 1990 05273

enotna matična št. št. občana

9. 4. 1990 datum

žig dekana

Lastnoročni podpis študenta(tke):
Helena Sojč

Helena Sojč, ki so jo po štirih mesecih našli v gozdu v Velenju, na sliki v indeksu. Nikoli ne bo novinarica

Adel Obali z materjo, ko je bil še na prostosti. Zdaj iz zapora, kjer sedi osumljen več ubojev in ropov, opozarja mater, da v zvezi s Helenino smrtjo ni vse tako enostavno

sotnost pa se je daljšala. »Ko ponoči nisem mogel spati in ko sem poslušal v noč, se mi je vseskozi zdelo, da slišim njene korake in da se bo zdaj zdaj vrnila domov,« pripoveduje njen oče z očmi polnimi solz in obupa. Vendar Helene ni bilo domov. Ne tisto noč, ne katerokoli drugo. Kljub temu pa starša nista obupala. Obrnila sta se na bioenergetika v Brežicah, ki naj bi imel že nekaj izkušenj z odkrivanjem izginulih oseb, a jima ni kaj dosti pomagal. Dejal jima je, da vidi nekaj v jezeru, kaj več pa jima ni znal razložiti.

Heleno izginotje je bilo še naprej zavito v meglico. Potem ko je bolečina ob nenadni izgubi nekoliko popustila, ko sta starša že zmogla pogled na njeno zapuščenost sobo in na njene stvari, sta začela mrzlično raziskovati. Pregledala sta vse, vse njeno imetje, da bi nemara našla kakšno sled, kakšen namig ali obvestilo, vendar nista imela sreče. Helena jima ni pustila ničesar. Z ničemer ni nakazala, kam je šla ali zakaj je šla. Ostala je le zapuščenost soba z vsemi spomini.

Helena obešena

Po dobrih štirih mesecih trpljenja in spraševanja, kje je, kaj počne in če je še živa, se je v soboto nad blokovskim naseljem v Prešernovi ulici v Velenju utrgal oblak. Našli so Heleno. Zgodilo se je to, česar so se najbolj bali – bila je mrtva, v razpadajočem stanju. Kraj – gozd nad gostiščem Rajh, le nekaj korakov proč od doma. Gozd naj bi ji nudil zavetje, vrv okrog vratu pa odrešitev. Samomor. Naključni sprehajalci, uživalci kostanja, so imeli to smolo, da so namesto kostanja našli Helenino torbico, jakno in od časa, sonca, vetra in dežja pobeljene kosti, ostanke Heleninega telesa v razpadajočem

stanju. Obvestili so policijo, ki je kasneje šla na tragično mesto in tam res našla ostanke obešene Helene. Mater so zvečer poklicali na postajo milice, da bi prepoznala Helenine stvari, telo je bilo neprepoznavno. Od prijazne in simpatične 21-letnice so ostali le dolgi temni lasje in kup kosti.

Je res samomor?

Heleno truplo ni povedalo veliko. Čas je naredil svoje in njeno telo spremenil v grozljive ostanke. Toda, ali je dekletko res naredilo samomor? Njen oče meni: »Težko verjamem, da bi Helena lahko naredila samomor. Da bi se obesila? Bila je tako dobro dekletko. Vseskozi se je pridno učila, nikdar ni bila težavna. Bila je tudi zelo priljubljena in je imela mnogo prijateljev. Problemi so se začeli, ko je šla študirat v Ljubljano. Hotela je študirati jezike, pa ni naredila sprejemnega izpita, zato je vpisala pedagogiko in filozofijo na Filozofski fakulteti. Kmalu je spoznala, da to ni zanjo in je študij pustila. Medtem je obiskovala tečaj italijanščine, ker je hotela študirati angleščino in italijanščino, pa naslednje leto zopet ni naredila sprejemnega in se je vpisala na novinarstvo. Tudi z novinarstvom ni bila najbolj zadovoljna, a je kljub temu delala kolokvije, žal pa je ravno v petek izvedela, da prvega izpita ni naredila. V času študija se je zelo spremenila. Postala je živčna, napeta in je pogosto jokala. Brez vzroka. Zakaj – nikomur ni hotela povedati. Tudi njene prijateljice so opazile, da je postala prenapeta in razdražljiva, vendar se tudi njim ni zaupala.« Kot pravi oče, je res

enkrat poskušala narediti samomor s tabletami, bilo je v prvem letniku na Filozofski fakulteti, vendar so jo še pravočasno rešili. Da pa bi se obesila, tega pa skoraj ne moreta verjeti!

Po štirimesečnem iskanju sta se skušala oprijeti vsake bilke. Tako sta izvedela, da je v Velenju pogrešano še eno dekletko in slišala sta tudi, da bi njeno izginotje lahko bilo povezano z delovanjem velenjske »mafije«. Vprašala sta se, je morda tudi Helena vedela preveč? Bila je priljubljena, ljudje so se ji radi zaupali, ji je kdo povedal preveč? Navezala sta stike z Leylo Obali, sestro obtoženega Adela Obalija, da bi izvedela kaj več, vendar sta to možnost kmalu opustila. Preprosto ne moreta verjeti, da bi bila Helena vpletena v kaj takega.

V Velenju pogrešajo tudi Romano

Pred Heleno je v Velenju izginila Romana Jelen. 16. aprila je za njo izginila zadnja sled v mariborskem hotelu Slavija, izginil pa je tudi njen spremljevalec. Pogrešano dekletko je invalidna oseba, v rani mladosti je preživela prometno nesrečo, od doma pa je prav tako odšla nepričakovano in brez vsakršnih priprav. Njeni starši so izgubili vsakršen stik z njo, doživeli so le neprijetno presenečenje, ko so prejeli dve razglednici iz Italije, iz Neaplja, z italijanskimi znamkami, vendar brez poštnih žigov. Razglednici ni napisala Romana – niti ju ni podpisala, na njih je bil napisan samo naslov v Neaplju, kjer naj bi najverjetneje živela. Na žalost policija Romane še ni odkrila.

SILVAN LULIK, PRVAK RALLYJA BIVŠE JUGOSLAVIJE

Primorec na vrhu

Ajdovec Silvan Lulik je že celo desetletje med najboljšimi slovenskimi rallysti, ki so v bivši Jugoslaviji po odhodu Jovice Palikoviča in bolj izjemoma Tihomirja Filipoviča prevzeli vodilno vlogo. Ves čas nekako v senci Braneta Kuzmiča vendar pa v zadnjem obdobju tudi edini resnejši konkurent. Sezona 91 pa je simpatičnemu Primorcu končno prinesla najvišjo stopničko. Morda ni prav najprimernejši čas za častitev najboljšega jugoslovanskega rally voznika, vendar njegovega športnega uspeha s sovoznikom Matjažem Mihelčičem nihče ne more in najbrž tudi noče izničiti. Dve zmagi in dve drugi mesti je športni izkupiček z odlično pripravljenim najetim ford cosworthom 4x4.

Izposojeni Ford Cosworth ni letos nikoli odpovedal

Sezona 91 bi morala biti sezona hudih obračunov štirih posadk: Popoviča, Filipoviča, Kuzmiča in vas.

»Pred sezono je že zgedalo tako. Prvi del letošnjega programa smo bili, razen na INI, brez Filipoviča, v Srbiji je bil samo Kuzmič, v Velenju pa sta manjkala Filipovič in Popovič. Ja, pozabil sem, da ni bil Kuzmič v Zagrebu. Skratka, nikdar nismo bili v popolni »postavi«. Letošnja sezona je prav čudna in na nek način se v teh čudnih okoliščinah veselimo uspešne sezone. Dvakrat sem zmagal in dvakrat osvojil drugo mesto. Nikoli nisem odstopil ali imel težav z avtomobilom.«

Zadnji naslov prvaka Jugoslavije in lahko bi napisali prvi naslov v neodvisni, samostojni Sloveniji...

»Športniki smo sicer športniki, vendar mimo življenja pač ne moremo iti. Vsi smo na svoj način občutili vojno in vesel sem, da je Slovenija samostojna. To pomeni, da bomo tudi v rallyju morali pripraviti slovensko državno prvenstvo in prepričan sem, če bom zdrav in živ, da bom resno konkuriral tudi za slovenski državni naslov.«

V takih gospodarskih razmerah v kakršnih živimo je že kar luksuz biti rally voznik.

»Seveda. Brez sponzorjev preprosto ne gre. Tudi pri meni ne gre brez težav. Kamorkoli grem me sprašujejo, kaj bodo od tega imeli. Gre za medijski odmev in v prihodnje nas čaka kar precej dela. Sezona kvalitetne posadke stane približno milijon nemških mark in priznati morate, da gre za velike stroške. Pa še to. S sovoznikom Mihelčičem sva popolna amaterja. Pa ne samo midva. Najbolje so organizirani pri Kuzmiču (Renault Marlboro team) in Jernejcu (Macho team). Ne smem pozabiti na ostale, ki nekako krpajo z manjšimi sponzorji; prijatelji jim pomagajo pri pripravi avtomobilov, na srečo pa so nadarjeni za ta šport in zato tudi dobri športni rezultati. V teh časih res ni lahko biti voznik rallyja.«

Imate zanimive ideje in poglede na prihodnost slovenskega rallyja. So uresničljive?

»Najprej o mojih pogledih na prihodnost. Nekatere v AMZ Slovenije je pohodil čas. Bil bi

posel in prepričan sem, da bi z nekaterimi dopolnili prišli do prave formule. Ne pozabite: naša tekmovalna spremlja na desetisoče ljudi, mimo tega ne morejo mediji, mimo tega ne morejo sponzorji ali drugače – na srečo imamo atraktivno športno panogo. Ali so moje ideje uresničljive? Če v to ne bi

sih spet nekaj deset tisoč ljudi. Kar precej jih poznam, ki hodijo na posamične dirke formule 1. Skratka, gre za ljubitelje, ki jih je kar precej. Vse bolj je zanimiv tudi karting in na nekaterih tekmovanjih v Portorožu je tudi nekaj tisoč gledalcev. Naj se pohvalim – tudi moj starejši sin je že med vozniki kartingov. Ja, upam, da bo dobil osnovno šolo voženj in nastopanja in da bo, če bo seveda hotel, nekoč boljši od očeta.

Morda je tudi to priložnost, da se zahvalim vsem tistim, ki so me leta in leta vzpodbujali in spremljali, kajti na vseh dirkah sem imel veliko navijačev, najbolj glasni pa so bili seveda moji Primorci.«

Kdaj boste tudi v resnejši mednarodni konkurenci?

»Vsak športnik bi se rad dokazal tudi v mednarodni konkurenci. Moje zmage v pokalu Alpe Adria so nekako v senci nastopov na EP, kjer je resno v zadnjih letih dirkal le Kuzmič. Sam bi seveda rad na evropska tekmovališča, vendar je glavna ovira denar. Nekaj mednarodnih izkušenj imam in prepričan sem, da če bi imel ustrezno pomoč v posadkah in dobro pripravljen avto, da bi lahko marsikomu zmešal štrane. Mednarodnim ambicijam se nisem odpovedal, kdaj bodo realnost pa ne vem. Največ je odvisno od sponzorjev, ki so mi doslej že veliko pomagali.«

S zgovornim Silvanom bi se še lahko pogovarjali. Pa ne samo o rallyju in o športu. Je človek, ki je očitno dobro informiran, dirkanje jemlje resno, profesionalno, v življenju pa tako kot vsi mi rešuje vsakodnevne težave. Gotovo ima svoje mnenje tudi soproga, ki mora skrbeti še za dva primorska korenjaka. Pri Lulikovih so lahko po letošnji sezoni zadovoljni, kajti naslov najboljšega je pri njih doma. Silvan Lulik bo zapisan kot zadnji Slovenec prvak Jugoslavije v rallyju.

»Težko vprašanje. Ali smo tak ali drugačen narod, ne vem. Dobro pa vem, da Slovenec in Slovenke zanima avto in moto šport. Na naših dirkah je bilo tudi več kot sto tisoč ljudi (Saturnus), na moto dirkah na Grobniku prejšnja leta tudi okrog te številke, na motokrosih, speedwajih in avtokro-

Sovoznik Mihelčič in Silvano Lulik po eni od obeh letošnjih zmag

SLOVENSKI OLIMPIJSKI KOMITE

Samaranch obljublja

»Lahko smo zadovoljni. Športna zveza Slovenije in posamezne strokovne zveze smo doslej postorile vse, kar je bilo potrebno. Ocenjujem, da smo pripravljene za ustanovitev Slovenskega olimpijskega komiteja in za postopke včlanjenja v posamezne mednarodne zveze,« je zadovoljen po sestanku Športne zveze Slovenije izjavil njen predsednik Rajko Šugman.

Zadovoljstvo je upravičeno. Najbrž v koordinaciji s slovensko vlado športnemu vodstvu praktično res ne moremo očitati ničesar. Odločno so reagirali ob agresiji na Slovenijo, diplomatsko modro so ravnali pri »zamrzovanju« odnosov s preostalo Jugoslavijo, pravočasno vzpodbujali vzpostavitev slovenskih državnih tekmovalnih sistemov in zdaj, v zadnjih dneh vzpodbudili akcijo ustanovitve Slovenskega olimpijskega komiteja. Seveda ne smemo pozabiti tudi odločnosti pri sklepu, da slovenski športniki ne bodo več sodelovali pod jugoslovansko zastavo.

Po prehojeni poti je seveda precej lažje ocenjevati. Vsekakor, največji pesimisti in kritiki nimajo nasprotnih argumentov, je bil izredno pomemben element čas. Ta je na nek način ves čas delal za slovensko športno politiko in tudi »politiki« so ga znali uporabiti. Zakaj prav čas? Ni treba daleč po izkušnje. Že zelo groba primerjava s sosednjo Hrvaško potrjuje, da naši sosedje, ki jim seveda najbolj želimo miru, niso realno upoštevali faktorja časa. Njihove odločitve so bile v danih trenutkih ali prehitre ali prepočasne. Prehitro so se, po moji oceni, odločili za dokaj grobo »trganje« vezi z Jugoslavijo in precej prepočasi so sprožili postopke uveljavljanja njihove resnice o vojni v mednarodnih krogih. En sam primer: ko vojna vihra, v pravem pomenu besede, še ni zajela Hrvaške, so naši sosedje posameznikom in klubom onemogočili nastope na mednarodnih prizoriščih. S tem so izgubili priložnost na samih tekmovanjih, res, da pod absurdnim pritiskom jugoslovanske zastave in grba, svetu povedati svojo resnico. Vemo pa, da je bil svet zainteresiran sprejemati tudi pripovedovanja športnikov. V nekaterih primerih bi ti bili lahko celo odmevnejši od nastopov politikov. V napisanem ne gre za kritiko, gre preprosto za spoznanja, čeprav ima tudi druga stran najbrž argumente za svoja ravnanja.

No, vrnimo se raje domov. Kar po vrsti so strokovne športne zveze vzpostavljale stike z vodstvi sicer konzervativnih zvez na evropski ali svetovni ravni. Skoraj povsod so se diplomatsko izognili takojšnjemu sprejemu slovenske zveze v enakopravne vrste članstva. To smo tudi pričakovali. Dejstvo pa je, da so naši »ambasadorji« ugledne ljudi le seznanili z resnico o bivši Jugoslaviji in jim hkrati tudi predstavili programe delovanja. Zanesljivo, vsaj za nekatere zveze, vem, da so dobili zelo konkretne obljube o enakopravnem članstvu in da so jih posamezni predsedniki zvez celo vzpodbudili, da pripravijo resne kandidature. Uglednemu blejskemu veslaškemu delavcu Božu Benediku je predsednik Mednarodne veslaške zveze Švicar Ostwald direktno dejal, da bo slovensko zvezo ob političnem priznanju naše države Mednarodna zveza po hitrem postopku sprejela v svoje vrste.

Ljudje, ki vodijo mednarodne organizacije, so kot dobri poznavalci razmer pri nas. Konec koncev jih je večina ob različnih priložnostih že obiskala Slovenijo. Če ne drugega, so občutili življenje slovenskega človeka in najbrž se vsi kar radi spomnijo tudi strokovno opravljenega dela ob velikih prireditvah. Z eno besedo, gre za naklonjenost, a omejujejo jih »pravila igre«, ki pa so skoraj povsod stroga in neživljenjska.

Tudi pri ustanovitvi Slovenskega olimpijskega komiteja se dobro zavedamo strogih, v nekaterih primerih ortodoksnih olimpijskih pravil, vendar dejstvo, da bomo imeli svoj Komite je tu in tega ne bodo mogli prezreti tudi »olimpijski« konzervativci, ki pa jih je na žalost veliko. Z optimizmom nas navdaja pozitiven pristop predsednika MOK-a Juana Samarancha, ki je naklonjenost pokazal tudi pri kandidaturi Treh dežel (Avstrije, Italije, Slovenije) za zimsko Olimpijado.

V olimpijskih listinah je zapisano tudi, da lahko država postane enakovreden član MOK v primeru, če ima mednarodno priznanje vsaj pri petih športnih zvezah, a tri morajo imeti olimpijske športe. Seveda je tu še kup proceduralnih postopkov, vendar tudi v MOK-u, vsaj v zadnjem času, postajajo bolj fleksibilni.

Slovenski športniki realno v tem trenutku, razen nekaterih izjem, ne predstavljajo svetovne velesile. Tega od 2 milijonskega naroda nihče tudi ne pričakuje. Konec koncev članstvo v mednarodnih zvezah nikdar ni bilo pogojeno z ali samo z vrhunskimi dosežki, temveč gre za marsikaj drugega. Tudi med zvezami je tekma, kdo ima več članov, kako se posamezna zvrst v posameznem okolju razvija, kdo in kdaj je pripravil kakšna večja ali velika tekmovanja, ... Res, da nekatere moti to, da njeni člani povzročajo nemir sicer ustaljenim postopkom delovanja, da se lahko bistveno poruši ustaljen sistem glasovanja, itd. ... Vse to so tudi pri Slovenski športni zvezi in posameznih zvezah dobro proučili. Postopki, čas, način bo od športa do športa drugačen. Jasno je le to, da smo na dobri poti in ustanovitev Slovenskega olimpijskega komiteja je le še kamen k mozaiku tudi tovrstne samostojnosti in suverenosti.

BESEDE UMETNIKA

Jean Genet

Kaznjensko oblačilo ima bele in rožnate proge. Če sem si izbral svet, ki mi ugaja, pri čemer me je vodilo srce, lahko vsaj v njem odkrijem, katerikoli smisel hočem: obstaja torej tesna povezava med cvetovi in kaznjenci. Krhkost, občutljivost prvih sta iste narave kot brezčutnost drugih.

Končno, večja kot je v vaših očeh moja krivda, popolnejša, povsem sprejeta in večja bo moja svoboda. Popolnejša moja samota in moja enkratnost. S svojo krivdo sem dobil še pravico do razuma. Preveč ljudi misli, sem si govoril, ki do tega nimajo pravice. Niso je plačali s podvigom...

»Vzeti nase grehe sveta« zelo točno pomeni: potencialno in dejansko občutiti vse grehe; privoliti v zlo.

Tragedija je vesel trenutek. Radostni občutki se bodo izrazili z nasmehom, z živahnostjo vsega telesa in obraza. Junak ne pozna resnosti tragične teme. Ne sme je videti, če jo kdaj že zasluži. Po naravi pozna ravnodušnost. Omejen in odrezan od sveta, ki mu nasprotujem, bom toliko lepši in bolj bleščeč, kot so koti, ki me ranijo in oblikujejo, ostrejši in moji izrezi krutejši.

Dejanja je treba zasledovati do njihovega konca. Naj bo njihovo izhodišče kakršnokoli že, konec bo lep. Dejanje je umazano, če ni dokončano.

Najvišje vrline ne delam toliko iz samote, temveč iz žrtvovanja. V najvišji meri je to ustvarjalna vrlina. V njej bi moralo biti večno pogubljenje. Se bo kdo začudil, če trdim, da mi zločin lahko služi za utrditev moje moralne moči?

GLEDALIŠČE

Borštnikovo
ante portas

»Mislim, da je pred nami festival, gledališki festival, ki hoče in more sprejeti slovenski teater in slovenske komedijante. Umetnost in gledališče sta živela vedno skozi najhujše čase. Kar pa ne pomeni, da se ne bomo uprli onomiselnim, kvadrastim pameti generalov. Nekoč smo imeli 'gledališče ljudske vstaje', tokrat obnavljamo, in sicer v obliki 'gledališče vstaje uma proti vstaji brezuma.' In zato igre Borštnikovega srečanja so.»

S temi besedami je naslovila Olga Jančar udeležence in publiko letošnjega praznika slovenskih gledališč, Borštnikovega srečanja v Mariboru. Ne pozabimo: to – že 26. po vrsti – se bo začelo v nedeljo s premiero Grumove Goge (SNG Maribor), končalo pa v sredo, 30. oktobra, ko bo Dan slovenskega igralca in podelitev nagrad.

GLEDALIŠČE – SLG CELJE
ŠOLSKA PREDSTAVALažnivi
Ključek

Lahko bi imeli barvne luči in z njimi kaj osvetlili. Igralo bi lahko več gledaliških igralcev.

Bilo je dosti heca, da sem se veliko smejal. Najbolj mi je bila všeč zgodba Zajec z nogami na hrbtu. Kostumi so mi bili všeč. Lahko bi bilo več glasbe in plesa. Ne bi bilo slabo, ko bi kakšno laž tudi zaigrali.

Gašper, 10 let

INDIVIDUALISTI SE BODO UPRLI

Stranke jurišajo

V slovenskih mestih in mestecih, še zlasti na podeželju, lahko po uvedbi večstrankarstva opazujemo značilni pojav: »naskok« političnih strank na kulturna, umetniška, strokovna in tudi vsa druga društva – vse tja do lovskih, gasilskih in – malce karikirano – celo gobarskih! Poskus, prisvojiti si društva, si jih podrediti, zavzeti njihove prostore, organizacijo, programe in dobiti vpliv nad članstvom, opravičujejo stranke, posebej desne so pri tem najbolj strastne, s tem, da je pač treba za »pravi pluralizem in demokracijo« v družbi razrušiti stari sistem, v katerem si je partijsko enoumje iz društev ustvarilo svoje politične, ideološke in socialne transmisije, področje vsakršnih indoktrinacij in manipulacij. Argument naših novodobnih naskakovalcev in pollaševalcev društev v neki meri celo drži. Š posebej je utemeljen, če se ozremo na Slovenskem v leta po vojni, ali pa če pogledamo v najbližjo preteklost realsocialističnega Vzhoda. Dobro vemo, zakaj so, denimo, naše pisateljske delegacije v vzhodne države osuple uživale razkošno gostoljubje sovjetskih, poljskih, čeških, bolgarskih, celo kitajskih društev pisateljev in njihovih društvenih domov, kjer si kot član delegacije praktično zastoj užival najrazličnejše hedonistične blagodati, medtem ko si zunaj že za prvim vogalom videl vrste pred trgovinami, prazne izložbe in nepojmljivo nizek standard domačinov. Zato so take pisateljske društvene domove in klube tudi najraje locirali v malce očem javnosti odmaknjene gradove, vile, elite mestne četrti in pristave. Režim si je s temi drobtinami udobja in ugodja pisatelje preprosto (pod)kupil. Kakor si

je podkupoval za zvestobo birokracijo, vojsko in druge različne privilegirane sloje in ožje družbene skupine.

To je vse res. Toda v sklepanju in ravnanju naših slovenskih osvajalcev društev danes je tudi v nebo vpijoča logična napaka. Namreč: ali bo pluralna demokracija zdaj izbijala klin s klinom? Ali mislijo stranke zdaj preprosto nadomestiti bivše manipulatorje z društvi, s tem pa ohraniti politično in ideološko transmisijo in indoktrinacijo? Če je tako, smo prišli z dežja pod kap. Zamenjali so nam samo gospodarje. Ostajamo v miselnem obzorju boljševiške revolucije, kjer mora nov razred gospodarjev vreči oz. zamenjati starega. Hvala za taka spolitizirana društva, pa čeprav so nameni tistih, ki bi zdaj radi dobili vpliv v društvih, obarvani še tako demokratsko in celo krščansko etično. Nekaj je namreč treba resno povedati našim najbolj zaplankanim bojevnikom za nov »družbeni in politični preustroj« na področju društev. V Sloveniji se je že več kot dve desetletji društveno spontano, prostovoljno, »pristočasno« druženje in njemu prilagojeno organizacijsko (društveno) združevanje ljudi dogajalo večinoma pod vplivom nove, postindustrijske in postmoderne zahodne civilizacijske paradigme. Ta človeka ne pojmuje več brez ostanka in izključno kot državljana, občana, družbeno-politično bitje, torej kot nekakšno »last« nacionalne države, politike, ideologije in njihovih skrepenelih instrumentaliziranih institucij, ki človeka temu primerno tudi unificirajo, kolektivizirajo in razosebijo v množice. Nov čas je začel ceniti in uveljavljati človekovo

zasebnost in posebnost, ki najlaže zbeži iz spon velikih sistemov nacije, države, gospodarstva, politike, ideologije in političnih strank prav v zasebnosti prostega časa. Ni naključje, da se prav v tem obdobju v najbolj razvitem svetu neverjetno povečuje teoretično in praktično zanimanje za prosti čas, izpolnjen s kulturnim in umetniškim ustvarjanjem, hobbyji, turizmom, lovom, zbiranjem različnih predmetov, ljubiteljskim raziskovanjem vseh vrst, izletništvom, amaterskimi športi in igrami, s klubi ljubiteljev in pristašev vsega mogočega, kar si lahko zmisliš... Vse te in take dejavnosti se sicer lahko pokrivajo z društvenim združevanjem, lahko pa tudi s kakšnimi drugačnimi oblikami druženja. Zato ne malikujmo društev. Ta so (na Slovenskem) zgodovinsko nastala najprej iz narodno-obrambne nuje (zoper Schulvereine, Kulturbunde itd. je bilo treba postaviti svoja, slovenska društva), potem pa na podlagi stanovske ali lokalne emancipacije in identitete pevski zbori, pekov, učiteljev, rudarske godge, vaško gasilstvo itd. Emancipacijski motivi društvenega združevanja se utegnejo še dolgo držati, niso pa društva več edine oblike združevanja niti na Slovenskem. Mladina, študentje, alternativci in subkulture skupine na primer klasično organizirana društva že dolgo odklanjajo, ker dobro čutijo, da društvo ni le oblika sponatanega in svobodnega druženja, kar njih edino zanima, marveč so društva pri nas še vedno preveč institucionalizirana in instrumentalizirana, se pravi, da poleg denarja družbenih subvencij distribuirajo norme, vrednote in vsiljujejo le določene modele kulturnih praks, poetik, togih organiza-

cijskih oblik in področij interesnega izzivljanja. Zasebno interesno druženje ljudi v civilni družbi takega organizacijskega društvenega diktata preprosto ne mara. Zato naj strankari, ki mislijo, da se morajo zrniti v društva zaradi svoje strankarske pripadnosti, ne pa zato, ker bi jih zasebno veselilo druženje z ljudmi enakega zanimanja, kar pazijo, da ne bodo osvojili društev, ostali pa brez članstva v njih! Podobno svarilo velja tudi tistim zvezam kulturnih organizacij na različnih ravneh, še zlasti pa nekaterim občinskim in mestnim, ki še niso dojele, da se morajo čimprej rešiti togih organizacijskih shem, institucionalizacije in razdeljevanja denarja hkrati in s pogojem razdeljevanja kulturnih vsebin. Reši jih lahko le status odprtega strokovnega servisa (organizacija, svetovanje, inštruktaža) za mnogolične kulturne ustvarjalne skupine in celo posameznike. V tem zapisu razgrnjeni pojavi so pripeljali v krizo tudi mnoga strokovno-stanovska društva in združenja, npr. likovna: v času individualnih poetik in pluralističnih umetniških praks bo zlasti najbolj ustvarjalno samonikle individualce težko obdržati v društveni čredi. Če pa se bodo v novi slovenski družbi v duhu civilne družbe uveljavili namesto društvenega transmissijskega distribuirajo družbenih dotacij (in s tem političnega vpliva na društva) bolj svobodni in demokratični kanali podporanja kulture in umetnosti (davčni sistem, proračuni, mecenstvo, sponzorstvo, samofinanciranje in trg), se bodo tudi oblike druženja ustvarjalcev spontano sprostile.

France Forstnerič

POGREBI

Štatenberg
naj počiva
v miru

Da bi po lanskem debaklu srečanja slovenskih pisateljev na Štatenbergu letos pričakovali karkoli vzpodbudnega, je bilo iluzorno pričakovati. Priokus, ki je nastal v zvezi s tem srečanjem, ko sta se skregali med sabo republiška centrala DSP in mariborska podružnica, ki je organizacijo hotela obdržati v svojih rokah, je obeležil tudi 28. srečanje, ki si je za rdečo nit izbralo temo **Edvard Kocbek, 1981–1991**.

Deset let pisateljeve rehabilitacije ni pomagalo, da bi na baročni grad v Halozah, nekdanjo rezidenco cesarja **Franca Jožefa**, prišli množično tudi pisatelji od drugod, saj ni bilo niti vseh iz bližnje okolice. Kaže, da so vedeli, kaj jih čaka in so raje dva dneva koristneje izrabili. Kompletan je bil edino trojec s krmarmem iz Prekmurja v zasedbi **Milan Vincetič, Feri Lainšček in Vlado Žebot**, pa še ti so večino časa prebili blizu šanka.

Razumljivo, saj so razprave izzvenele prazno in samozadostno in niso znale spodbosti peščice novinarjev in ostalih prisotnih. Tudi tema Kocbek je že passe. Edini svetli trenutek je bil Boris Pahor, za avtorje in njihove kolege, a dvomim, da se lahko iz Kocbekove domačije izlušči tak pomen, kot ga ji je dal **Miroslav Slana-Miros**. Najbolj iskren je bil sinko **Vladimirja Gajška**, ki se je po otroško dolgočasil in končal z: »Ata, lačen!«

V nasprotje trditve, da je Štatenberg mrtev, saj so vsi, razen najbolj zagrizeni, pobegnili že prvi dan zvečer in bi ga bilo najboljšje nekaj časa pustiti v počitku, dokler ne bi spet videli smisla za organizacijo srečanja (za prihodnje leto obljublajo drugačno noto), nas ni mogel prepričati niti obisk slovenjebistriškega župana **Ivana Pučnika** in mariborske županje **Magde Tovornik**, ki bi mu naj dala patino večje pomembnosti. Ne glede na to je vse izpadlo kot Štatenberški grad: od zunaj vsi vidimo, da razpada, a od znotraj se trudi zadržati vtis nobilese, čeprav ni prav posrečeno. Ob tem so videti pisatelji kot duhovi. Kralj in dvorski norček pa sta ga že davno zapustila.

Janez Vinič

PLESNI FORUM CELJE – VERONIKA

Živa kača in mali
Friderik

Predstava celjskega Plesnega foruma Veronika je premiero doživela šele pred nekaj dnevi, čeprav bi jo morali prikazati že v okviru Slovenskega kongresa, a jo je preprečila vojna.

Potem ko je **Damir Zlatar – Frey** postavil temelje plesnega teatra, je za njim prevzela niti v roke koreografinja **Goga Stefanovič Erjavc** in postavila tudi to predstavo. Ob tekstu **Bine Štampe Žmavc**, glasbi **Nenada Firšta** in sceni ter kostumih **Franca Purga** plesalke in plesalec razpletajo svojo zgodbo o slovenski legendi, Veroniki Deseniški (**Andreja Cepuš**), ki jo vzame za ženo grof Friderik Celjski (**Marko Peperko**). Tri glavne plesalke, **Sava Malenšek, Estela Žutič** in **Ksenija Steblovnik**, prikazujejo tri Veronikine, ali bolje rečeno, ženske lastnosti (preracunljivost, pohotnost in plašnost), ki jih v celjski grafici skušajo stanovsko zatreti. Poroka, ponazorjena s karikiranim ljubezenskim plesom, se konča z uročitvijo ubogega Friderika – na oder prinesejo kar pravo kačo velikanko – pitona. Veronikino utopi-tev, ki je plačilo za to, ker je Frideriku zmešala glavo, prikazujejo z zaprtjem Veronike v stekleno kletko, s čimer se predstava konča.

Plesnemu forumu Celje lahko očitamo delno neizpoljenost in nedoslednost, ki se odraža v negotovosti posameznih sekvenc in v prepogostih padcih tempa. Najmočnejše so skupinske scene z vojaki in s sojenicami, v katerih se ekipa najbolj znajde in je sposobna spomniti na svoj pretekli lesk, medtem ko za celoto ostaja vtis, da so delali že boljše predstave. Najbolj posrečeno je, kako prikazujejo Friderika, majhnega, nesamostojnega, nedoraslega, a gospodovalnega. Njegovi grotesknosti postavijo nasproti Veronikino božansko milino in fatalnost, v katero se sama ujame.

A končnega vtisa ne morejo popraviti niti posrečene scenske rešitve niti odlična glasba, ki je delno posneta (elektronska), delno pa jo v živo izvaja celjski Godalni orkester in bi brez problema lahko stala sama zase na koncertnem odru ali na kakšnem nosilcu zvoka. Vseeno pa lahko ob še zmerom nizki plesni kulturi v slovenskih gledališčih in dolgoletnem ignoriranju modernega baleta celjski novi predstavi priznamo določen pomen.

Thalia

TVSKOP

Prostor na ekranu

Še eno zgovorno znamenje, da se zloglasna JA res razkraj, so se minulo sredo pridružili zapriseženi optimisti, ko so gledali kako Kadrijevič v Haagu pred objektivom neizprosne TV kamere razpadajo temna očala prav v trenutku, ko je imel besedo srbski vožd. Nebogljivi general, ki išče izgubljeno črno stekelce, in samozavestni Milošević, ki odločno nagovarja svetovno javnost, ne da bi se menil za drobno osebnostno dramo svojega zaveznika – to je pač podoba, ki dovolj jasno govori o razmerju sil in ne dopušča dvoma o tem, kdo je glavni. In vendar: vsakdo, ki je gledal ta znameniti posnetek, natančno ve, kaj je za konferenčno mizo počel Kadrijevič, le malokdo pa je uspel ujeti vsaj kakšen drobček Miloševićeve izjave. Vso pozornost gledalcev je pač pritegnil »nesrečni« general, ki je v hipu postal glavna zvezda TV ekrana, Milošević pa je bil odrinjen v stransko vlogo govornika, ki učinkuje le še kot zvočna kulisa. Navidez nepomemben »incident«, ki ga neposredno navzoči brzkone niso niti opazili, se je tako s pomočjo televizije sprevrgel v pravi mali medijski spektakel, ker je pač nov dokaz, da sposobnosti generala Kadrijeviča ne kaže podcenjevati. Prava resnica podobe, o kateri govorimo, bi bila torej takšna: naj se ve, kdo je tukaj glavni, kajti manjkajoči detajl zlovesčega generalskega videza je kajpak veliko pomembnejši kot klobasanje samozvanega srbskega vožda. Pri tem ne kaže pozabiti, da je »incident« povzročil kar general sam, ko si je dozdevno nespretno snemal slušalke – kot je bilo mogoče razbrati iz upoščenjenih posnetkov dogodka, s katerimi nam je televizija stregla v naslednjih dneh – še manj pa smemo pozabiti, da gre za poveljnika vojske, ki je pred tem »po nerodnosti« že porušila pol Hrvaške. Skratka, Kadrijevič, ki mu vsi podvig njegove armade na Hrvaškem niso prinesli »zaslužene« popularnosti, se je zvito odločil, da bo za svoj medijski »preboj« poskrbel kar sam, tako rekoč z delom lastnih rok, pri čemer je mirne duše žrtvoval Miloševića, čigar voždovska napihjenost mu gre očitno tako ali tako na živce. Tako je navidez neznamenit pripetljaj dobil razsežnosti, ki nemara pomenijo začetek konca srbsko-armadne koalicije.

Spričo tega »balkanskega« postopka izkoriščanja TV medija za napovedovanje, nakazovanje ali kar razglašanje možnih razhajanj se zdijo »evropske« slovenske metode na moč grobe in nedomiselnosti. Medtem ko srbski akterji izkoriščajo vsa mogoča sredstva, da bi zavzeli medijski prostor, se postavili v glavno vlogo in izrinili konkurente, se Slovenci zadovoljijo s tem, da kratko malo odidejo s prizorišča in s tem z ekrana. Tako je, denimo, pred dnevi predsednik sveta RTV Slovenija zapustil sejo tega organa, ker je pred časom TV ekipa njegove hiše zapustila sejo skupščine, člani sveta pa tega niso hoteli demokratično obsoditi; tako so možgani SDZ po znanem razrepu preprosto zapustili kongres stranke in prepustili zavedeno večino, ki bo – upajmo – kmalu manjšina, na milost in nemilost Velikemu Inkvizitorju. Začelo se je, kot vemo, še s partijskimi odhodi članov, delegatov in najrazličnejših predstavnikov pa zastopnikov ljudstva, vendar kaže, da je ta nesrečna navada tako zakoreninjena med Slovenci, da ji tudi v razcvetu demokracije ne moremo ubežati. Kronska dokaz za to je vsekakor znamenita ponedeljkova seja skupščine, ki je potekala za zaprtimi vrati, kar pomeni, da so se poslanci umaknili iz medijskega prostora. Tako nismo bili le TV gledalci prikrajšani za iskriče razprave o poimenovanju nove slovenske valute, ampak so bili tudi »napori« poslancev tako rekoč izničeni, kajti česar dandanes ne »verificira« televizija, tega kratko malo ni. V zvezi s tem je pač poučen »primer« Kadrijevič: kot vojskovodja je v Sloveniji nedvomno doživel poraz, kot medijski akter pa nam je dal pravo lekcijo, saj je nazorno pokazal, kako se da z nekaj domiselnosti onemogočiti samega Miloševića.

Bojan Kavčič

MUZIKA JE BIZNIS

Ko smo z iztekom moratorija namesto dinarjev dobili tolarje in si kljub bedastemu imenu novega denarja oddahnili, da nismo dobili klasov (fej!), ko se je začela jesen z vsemi blagodetmi kot so jabolčnik, šmarnica in izabela, se je pri nas razmahnila tudi ohromljena koncertna scena. V Ljubljani je začel delovati K 4, v Mariboru so predstavili koncertno prizorišče na Sentilju in odžagali Vasjo Koštija, vodjo MKC, Društvo zmerne napredka iz Kopra deluje že ves čas s polno paro, Vidmar je priredil prvi povojni koncert in prav tu se je pokazalo, kakšni siromaki smo.

Naj se novi denarni enoti reče tolar, klas ali lojze, eno je očitno: denarja ni. Zato je cena 400 SLT ali YUD ali SLL (slovenski lojze) skorajda preveč za koncert, pa četudi so to Siouxi & The Banshees. Žalostno je, da preračunano v funte vse to znese le kakšne štiri funte, kar znese skoraj polovično ceno koncertov te stopnje v Angliji. In še zmeraj je preveč. Naši bendi se bodo že privadili revnim razmeram in bodo pač igrali za manj denarja, sicer sploh ne bodo mogli igrati. Kaj pa tuji?

Shane McGowan: »Jaz sem pa vinski brat.«

Marsikateri bend bo že spustil ceno za kakšno marko ali dve, toda žalostna posledica slovenskega obubožanja bo, da bodo tisti, ki bodo organizirali drage bende z visoko vstopnino, imeli prazne dvorane. Seveda z izrazom »visoka vstopnina« mislim na naše razmere. V Sloveniji je moč zavohati nek čuden in doslej dokaj neopazen vonj. Neko če da popuši. In zdi se mi, da bo to rock občinstvo.

NOVICE

SHANE MCGOWAN ne poje več pri THE POUGES! Nedomestil ga bo bivši frontman legendarnih THE CLASH, JOE STRUMMER. McGowan je namreč vsled večletnega prekomernega popivanja z zdravjem popolnoma na psu. Na zadnjih koncertih naj bi menda več časa preživel v garderobi kot pa na odru. Seveda to niso bili edini problemi z alkoholom v McGowanovi burni pijanski zgodovini. Ko so The Pougues spremljali Boba Dylana na njegovi turneji leta 1988, so bili prisiljeni igrati vse koncerte brez njega. Oseba za tisk pri bendu je sicer izjavila, da Strummer ne bo zamenjal prejšnjega peva. Medtem je v trgovinah že moč dobiti al-

Ice-T: nova video kaset

bum z naslovom »The Best Of The Pougues«.

U2 so po dveh letih molka izdali singl z naslovom »The Fly«. V novembru bi naj tudi izšel album, ki za enkrat nosi delovni naslov »Achtung Baby«.

Na tržišču se je pojavila video kaset z naslovom »The Ultimate Video Collection«, na kateri najdemo 85 minut spotov in intervjujev z legendarnimi MARC BOLAN & T. REX.

SLAYER so počastili desetletnico obstoja z dvojnimi živimi albumom, ki nosi naslov »Decade Of Aggression«.

Tudi HAPPY MONDAYS bodo zaslužili kakšen cekinček na račun živega albuma. Ime-

Dva dni kasneje, v petek, 18. 10. ob isti uri, na istem mestu: THE SPOONS. Ena izmed boljših skupin v našem prostoru, vsekakor pa najboljši sixties-revival bend daleč naokoli.

VIDENO

SIUXIE & THE BANSHEES, Hala Tivoli, Ljubljana

Za dober začetek si najprej pogledajmo naslednje besede: fengende, korenine, punk rock, dogodek, dark, več kot deset let. Zdaj lahko nadaljujejo brez slabe vesti.

S & B so prejšnjo sredo odigrali profesionalno dovršen koncert, z dobrim lightom in dobro sceno. To pa je tudi vse. Glasba, ki jo izvajajo danes, ni še zdaleč tako vznemirljiva kot je bila nekoč. Je moderna, toda po malem dolgočasna. Siouxi je v odlični formi za svoja leta in si lahko brezskrbno privoščijo kopalke na odru. Nostalgije je bilo bolj malo, zato pa toliko več novejših stvari. Če se bendi kot so Motorhead in Ramones držijo pokonci tudi po petnajstih letih obstoja, je to zato ker že ves ljubi čas preigravajo iste tri akorde. Korenitega slogovnega odklona pa S&B očitno niso bili sposobni avtorsko izpeljati. Profesionalno, dovršeno in dolgočasno.

LET 3 počasi postajajo pravi jugo-rock bend. To lahko jemljemo le kot kompliment, saj takšnih bendov pri nas sploh ni. Da pa jih kdo ne bi slučajno preveč hvalil, so si za tokratni teater omislili spremljevalne vokale. V LET 3 izvedbi izgleda to takole: bend skače in divja po odru, na samem robu odra pa stojita fant in dekle, se počutita nad vse mizerno in v pozi »mirno« poskušata slediti frontmanovemu vokalu. Jej, jej, le kaj si bodo omislili naslednjic?

LESTVE

Velika Britanija (NME) – singli

1. BRYAN ADAMS – (Everything I Do) I Do It For You
2. GUNS'N'ROSES – Don't Cry
3. RIGHT SAID FRED – I'm Too Sexy
4. ZOE – Sunshine On A Rainy Day
5. OCEANIC – Insanity

Velika Britanija (NME) – albumi

1. DIRE STRAITS – On Every Street
2. PAUL YOUNG – From Time To Time – The Singles Collection
3. ORIGINAL CAST – Joseph And The Amazing Technicolor Dreamcoat
4. REM – Out Of Time
5. LEVEL 42 – Guaranteed

Velika Britanija (NME) – neodvisni singli

1. St ETIENNE – Only Love Can Break Your Heart
2. LEVITATION – After Ever Beep
3. TEENAGE FANCLUB – Star Sign
4. BIZARRE INC – Such A Feeling
5. OCEANIC – Insanity

Velika Britanija (NME) – neodvisni albumi

1. MUDHONEY – Every Good Boy Deserves Fudge
2. TEENAGE FANCLUB – The King
3. SLOWDIVE – Just For A Day
4. BUZZCOCKS – Time's Up
5. THE SHAMEN – En-Tact

ZDA (Billboard) – singli

1. PAUL ABDUL – The Promise Of A New Day

DP REKLAMA, opravljanje storitev s področja ekonomske propagande in trgovine. CELJE, Ul. XIV divizije 6

REKLAMA

2. COLOR ME BADD – I Adore Mi Amor
3. BRYAN ADAMS – (Everything I Do) I Do It For You
4. BOYZ II MEN – Motownphilly
5. C&C MUSIC FACTORY – Things That Makes You Go Hmmm

ZDA (Billboard) – albumi

1. METALLICA – Metallica
2. NATALIE COLE – Unforgettable
3. BONNIE RAITT – Luck Of The Draw
4. COLOR ME BADD-CMB
5. BOYZ II MEN – Cooleyhighharmony

RAP Gbeti (NME)

1. PUBLIC ENEMY – Apocalypse '91 The Enemy Strikes Back
2. A TRIBE CALLED QUEST – Low End Theory
3. THE BLACK SHEEP – A Wolf In Sheep's Clothing
4. BRAND NUBIANS – Concerto In X Minor Remix
5. RESIDENT ALIEN – Shaky Ground

FILMI

1. TERMINATOR 2: JUDGEMENT DAY
2. ROBIN HOOD – PRINCE OF THIEVES
3. OSCAR
4. NEW JACK CITY
5. BACKDRAFT

TREND

Fotokopirati tolarje

TV

»IN«

Komentar Igorja Vidmarja na Studiu Ljubljana

»OUT«

Voditeljice osrednjega dnevnika s premalo napudranimi brki

ZA VEDNO Z NAMI

Pred 5. leti

THE COMMUNARDS – Don't Leave Me This Way

Pred 10. leti

ADAM AND THE ANTS – Prince Charming

Pred 15. leti

ABBA – Dancing Queen

Pred 20. leti

ROD STEWART – Maggie May

Pred 25. leti

Jim Reeves – Distant Drums

Slovensko Ljudsko Gledališče Celje

Četrtek, 17. oktober ob 11.00: Murray Schisgal: LJUBEZEN, režiser Dušan Mlakar, abonma Srednja sola Borisa Kidriča Celje

Petek, 18. oktober ob 20.00: Murray Schisgal: LJUBEZEN, režiser Dušan Mlakar, gostovanje v Mengšu

Sobota, 19. oktober ob 15.00: G. A. Bürger: LAŽNIVI KLJUKEC, režiserka Eka Vogelnik, abonma MRVALJICA in IZVEN ob 19.30: Murray Schisgal: LJUBEZEN, režiser Dušan Mlakar, gostovanje v Velenju

Torek, 22. oktober ob 20.00: Ivan Cankar: HLAPCI, gostovanje na Borštnikovem srečanju v Mariboru

Pokrovitelj SLG Celje sta:
EURODAS CELJE in BIO DOM CELJE

ROKOMETNI KLUB CELJE
PIVOVARNA LAŠKO

DIPL. INŽ. JOŽE BERTALANIČ, DIREKTOR ELEKTRO CELJE

Elektrika v slovensko vas

Vlaganja v distribucijo električne energije so nikoli končana naložba, vzdrževanje pa že skoraj praviloma spominja na delo v izrednih razmerah. Tačas Javno podjetje za distribucijo električne energije Elektro Celje sicer močno bremenijo neplačani računi porabnikov, med njimi k sreči ni velikih slovenskih energetskih pozeruhov, kljub temu pa so po besedah dipl. inž. Jožeta Bertalanica pred vrsto večjih ali manjših investicij, predvsem na demografsko ogroženih in obmejnih območjih.

Teritorialno Elektro Celje zajema zahodno Štajersko, Koroško in del Dolenjskega in svojo dejavnost opravlja na območju šestnajstih občin na 4345 kvadratnih kilometrih površine s 414 tisoč prebivalci. Tod imajo blizu 142 tisoč odjemalcev električne energije, za katere skrbi nekaj manj kot devetsto zaposlenih.

Časi naložbam niso naklonjeni, v podjetjih se lotevajo le najnujnejšega, vendar v vašem podjetju ne morete reči, do tu smo prišli, naprej pa tedaj, ko bo več denarja. Kakšni so vaši načrti za letos in prihodnje leto?

»Res je, investicije so naša stalna dejavnost, kot sta naši dejavnosti novim odjemalcem dobavljati energijo in vsem zagotavljati ustrezno napetost v omrežju. V vseh šestnajstih občinah imamo v načrtu izboljšave, pri čemer v skladu z zakonodajo o razvoju demografsko ogroženih in obmejnih območij pričakujejo opredeljeni republiški deleži. Od natečaja 1991 pričakujemo, da bomo opravili del tistega, kar doslej ni bilo mogoče, zagotovili zlasti napetostne razmere in sigurnost oskrbe. Skupna predračunska vrednost znaša 71 milijonov in 348 tisoč dinarjev, naš vložek v tem pa bi bil 44 milijonov in 322 tisočakov.«

Ljudje zvečinoma ne vedo, da si ponekod svetijo s tujo električno

likvidnostnih razmer, za katere pa vemo, da niso rožnate.

»Naše likvidnostne težave so posledica likvidnostnih težav naših odjemalcev, ki ne plačujejo računov za električno energijo. Vsak mesec odpošljemo preko sedem tisoč opominov, neplačnikom smo v določenih primerih prisiljeni odklopiti elektriko. Še daleč najboljše plačujejo gospodinjstva, 96 odstotkov gospodinjstev redno poravnava svoje obveznosti, medtem ko je slika v tako imenovanem družbenem sektorju precej drugačna, plačuje vsega tri četrte firm, v povprečju vseh to zneso 81,5 odstotkov pla-

nikov.«

V teh odstotkih menda ni železarn, Kidričevega, Ruš?

»Seveda ne, našeti poravnajo le od tri do osem odstotkov svojih obveznosti do dobaviteljev električne energije, kar slovenskemu elektrogospodarstvu povzroča velike težave in povzroča to, da morajo potlej drugi več dati.«

Imate tačas kakšne težave pri dobavi električne energije. Je elektrike dovolj?

»Električne energije je zadošča in obdaja je povsem normalna.«

Med vašimi dejavnostmi je

ob distribuciji, nakupu in prodaji električne energije tudi proizvodnja električne energije. Ste torej tudi proizvajalec elektrike?

»Tu gre predvsem za male hidroelektrarne, ki jih je na našem območju skupaj 76, od tega je v naši lasti pet malih elektrarn, vse skupaj pa proizvedejo 6.662 MWh.«

Kaj sodite o zaprtju krške nuklearke?

»Energetskega objekta, kot je elektrarna v Krškem, ne moreš kar tako zapreti. K zaprtju je treba pristopiti študijsko in dolgoročno domisliti vse možnosti za nadomestilo električne energije, za konkurenčno nadomestilo seveda. Z zaprtjem še niso rešeni vsi ostali problemi, denimo, kaj napraviti z radioaktivnimi odpadki, kako pre zaposliti tamkajšnje delavce. Treba je vedeti, da odločitve niso odvisne le od slovenske strani, nuklearka je tudi hrvaška last, gre torej za meddržavno vprašanje. Če bi se stvari študijsko in premišljeno lotili, osebno nisem prav nič zagret za to, da bi v Sloveniji morali imeti jedrsko energijo.«

Kljub temu, da je energije dovolj, vsake toliko časa po hišah ostanemo v temi. Jezimo se in štejemo minute, vzdrževalcem pa takrat teče znoj po hrbtu. Kako funkcionira vaša vzdrževalska mreža?

»Dostikrat nas za kakšno stvar neupravičeno kritizirajo. Ljudje ne vedo, v kakšnih razmerah delajo naši vzdrževalci. Do napak in izpadov energije

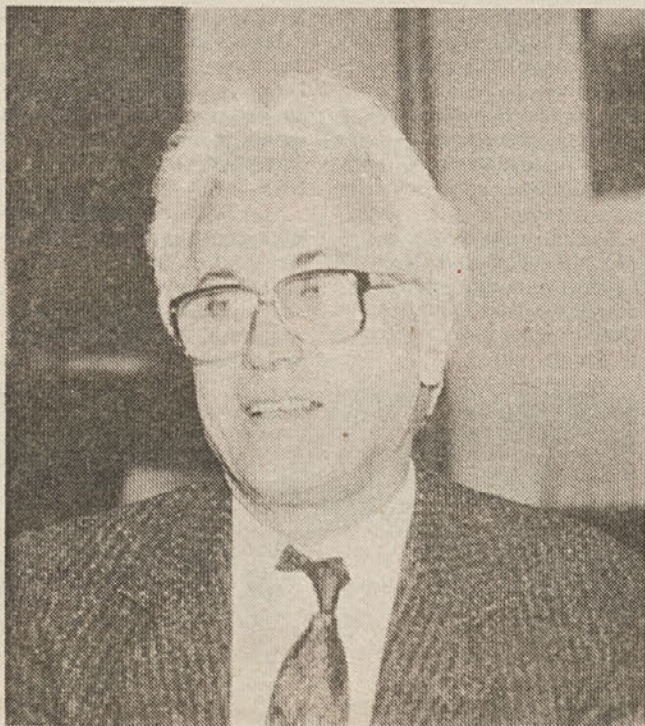
zvečinoma prihaja ob neurjih, v močnem vetru, ponoči, v snežnih zametih in podobnem. Naj vas spomnim na lansko poplavo, naši fantje so opravili nadčloveško delo, v dveh dneh so vsem sedem tisoč odjemalcem v mestu Celju dali električno energijo. Bili so prvi, pred gasilci in policijo, ki so se prebili v Zgodnjo Savinjsko dolino in trdo delali brez toplega obroka 24 ur na dan. Takrat nikogar ni zanimalo, kaj vse so dali od sebe, kako bliskovito so se znašli in si, ko je bilo to potrebno, celo od vojske izposodili helikopter.«

Ljudem se zdi to samo po sebi umevno.

»Točno tako. Električna mora biti, ko greš spat in ko vstaneš. Dostikrat ljudje sploh ne vedo, da je do okvare prišlo. Sladko spijo, medtem ko naši fantje iščejo in odpravijo napako in le elektronske ure nekoliko kasnije.«

Dežurstva imate torej 24 ur na dan?

»Naš informacijski sistem sega v krog visokonapetostnega omrežja, nimamo pa nadzora nad vsakim uporabnikom, na teren odidemo, ko dobimo informacijo o izpadu. Usposobljeni smo, da učinkovito odpravimo napako, če nas seveda odjemnik informira o njem. Teritorialno imajo celotno območje pokrito z nadzorništvi po vseh občinah, dežurni pa so v stalnih telefonskih stikih z vzdrževalci, pripravljenimi na domu. Na poziv se ekipa zbere, skoraj praviloma ponoči in v vremenskih neprilicah. In ljudem se to zdi samo po sebi umevno.«

NATEČAJ 1991

za demografsko ogrožena območja

Občina	Predračun vr. din	Potrebna last. sr. din	Pričak. rep. sred. din
Celje	1.841.200,00	1.288.840,00	552.360,00
Laško	4.269.700,00	2.988.790,00	1.280.810,00
Šmarje	2.550.820,00	1.275.410,00	1.275.410,00
Šentjur	11.914.980,00	8.340.586,00	3.574.394,00
Mozirje	3.851.400,00	2.695.980,00	1.155.420,00
PE Celje skupaj	24.428.100,00	16.589.606,00	7.837.893,00
Krško	4.292.140,00	2.146.070,00	2.146.070,00
Brežice	12.022.259,00	6.011.129,00	6.011.129,00
Sevnica	12.677.350,00	8.874.190,00	3.803.160,00
PE Krško skupaj	28.991.749,00	17.031.389,00	11.960.359,00
Velenje	1.947.300,00	1.363.110,00	584.190,00
Slovenj Gradec	4.236.482,00	2.965.538,00	1.270.744,00
Dravograd	6.013.000,00	3.006.500,00	3.006.500,00
Radlje	1.092.500,00	546.250,00	546.250,00
Ravne	5.639.500,00	2.819.750,00	2.819.750,00
PE Slovenj Gradec skupaj	17.928.782,00	10.701.298,00	8.227.344,00
ELEKTRO CELJE skupaj	71.348.631,00	44.322.293,00	28.025.596,00

Grafična priprava & grafični marketinški & oblikovanje

Simona Vovk

Cesta na Ostržno 113, 63000 Celje, Telefon & fax: 06334222

OBRTNIKI · PODJETJA & TISKARJI · OBLIKOVALCI · MANAGERJI

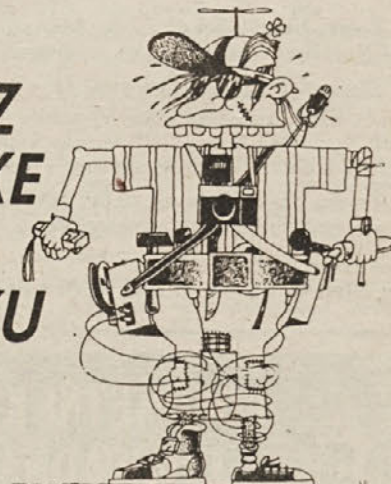
Izdelujemo filme za offset - sito tisk in štampiljke.

Na vašo željo vam naredimo tudi design - zaščitni znak in oblikujemo celostno podobo:

vizitke, dopise, račune, naročilnice, dobavnice, nalepke, plakate, vabila, reklame za časopise, brošure in reklamne letake na barvni papir.

Znani smo po kvaliteti, kreativnosti in hitrosti, saj opravljamo storitve na "fotostavku" in računalniški opremi "Macintosh" z laserskim izpisom (DeskTop Publishing ali "Namizno založništvo" z izhodom 2400 dpi)

**BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU**

MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95,9MHz

BIOLOŠKO DINAMIČNI NAČIN PRIDELOVANJA HRANE

Kmetujte z nami

IZREZUJTE Z NAMI (4)

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Kamilica – preparat 503

Kamilico nabiramo tik pred kresom, ob dnevih za svetlobo-cvet. Če jo nabiramo prepozno, gre cvet v seme in se v njem naselijo črvički. Takšni cvetovi so za preparat neuporabni. Neuporabne cvetove spoznamo po tem, da so cvetni listični nagnjeni navzdol, cvet je torej popolnoma odprt. V takšnih, votlih cvetovih, so se že naselili črvički, seme pa ima sposobnost kaljenja. S preparatom iz takih cvetov bomo razširjali kamilico, ne bo pa imel nobene biološko-dinamičnega učinka.

Cvetove kamilice posušimo v senci in jih shranimo v papirnati ali bombažni vrečki do Mihelovega, ko jih skupaj z ostalimi preparati zakopljemo. Preden kamilico položimo v zemljo jo damo v očiščeno, že prej pripravljeno goveje črevo. Najboljši del črevesa je srednji del. Črevo zavežemo na enem koncu, nato ga napolnimo s posušeni kamiličnimi cvetovi, da izgleda kot klobasa. Seveda moramo črevo zavezati tudi na drugi strani.

Kopriva – preparat 504

Za ta preparat uporabljamo veliko koprivo (*Urtica dioica*), ko cveti. Če cvetoče koprive stresemo v brezveterju, spuščajo droben prah. Ostale koprive (mala kopriva, mrtva kopriva itd.) za ta preparat niso uporabne.

Zgodaj zjutraj koprive pokosimo in jih pustimo ležati, da ovenijo. V tem času skupljamo jamo, približno 40 cm globoko, nikakor pa ne sme biti globlja kot je rodovitna plast zemlje. Nato ovenelo koprivo natlačimo v grobo jutovinasto vrečo (nikakor pa ne v vrečo iz umetnih mas!) ali pa v lesen zaboj z luknjami. Nato vsujemo na dno jame šoto in jo razgrnemo

približno na 10 cm debelo. Vrečo ali zaboj postavimo na šoto, potem pa nasujemo šoto okrog in okrog in še po vrhu vreče ali zaboja. Šota v tem primeru nadomešča živalske organe, ki smo jih uporabili pri drugih preparatih. Na koncu koprive zasujemo z zemljo in mesto označimo, da ga bomo naslednje leto lahko našli. Ta jama mora ostati nedotaknjena eno leto, ko jo previdno odkopljemo in vzamemo ven preparat. Delamo tako, da na isti dan vzamemo preparat iz zemlje in damo v isto jamo novo koprivo na že prej opisan način.

Koprive kosimo na dan za cvet.

Hrastova skorja – preparat 505

Najboljši hrast za ta preparat ima latinsko ime *Quercus robur*, raste pa na plodnih aluvijalnih zemljiščih, bogatih z vodo. Uporabljamo skorjo, ki jo nabiramo na starejših hrastih, ki na deblu nimajo mahu. Skorjo režimo z nožem ali pilo in pri tem pazimo, da ne poškodujemo kambija. Paziti moramo tudi na to, da je skorja dobro zrasla in da nima ličja.

Skorja hrasta je uporabna takoj. Drobno jo zmeljemo ali zdrobimo, da je kot moka. Nato jo natlačimo v lobanjo krave ali konja, ki smo jo dobro očistili. Pri čiščenju lobanje moramo paziti, da ne poškodujemo opne.

Dobro napolnjeno lobanjo nato zapremo, da bo preparat ostal v njej in jo na Mihelovo zakopljemo v vlažno, lahko tudi močvirno zemljišče. Če takega zemljišča nimamo na razpolago, zakopljemo lobanjo zraven reke ali potoka. Preparat vzamemo iz zemlje naslednjo pomlad.

Hrastovo lubje nabiramo ob dnevih za korenino.

Se nadaljuje

fotolik
CELJE

TISKANJE: prospektov, brošur, poslovnih obrazcev, formularjev, vseh vrst eno in večbarvnih tiskovin, etiket ter letakov in lepakov, knjig, offset in sitotisk, lastna knjigovoznica.

FOTOGRAFIRANJE: aplejske fotografije, komercialne fotografije, barvne fotografije, reprodukcija, reportaže, reklamni diapozitivi, amaterske storitve, lasten barvni laboratorij.

PRODAJA: fotografskega materiala, potrebščin in fotoaparatorov, proizvodnja razglednic, značk, obeskov za ključe in leporel ter albumov.

NAJHITREJE PORTRETIRAMO ZA NOVE POTNE LISTE

Warren Beattyjev steznik

Štiriinpetdesetletni Warren je izjavil, da bi lahko o slavni ženskah, ki jih je gostil v svoji postelji, napisal celo knjigo. Ker ima baje vsak človek napake, jih ima lahko tudi slavni playboj. Ena od njih je vsekakor njegova »odebeljena« postava, ki si jo je moral poleg diete tanjšati tudi s steznikom, ki mu je pomagal, da je dobil dimenzije iz mladih let in tudi mlado dekle.

Warren Beatty

Julia Roberts

Meryl Streep in Donald Gummer

EMO EKO

63000 Celje, Mariborska 86, Tel.: (063) 31-521, fax: (063) 34-925, telex: 360-12 YU EMO

PREDSTAVLJA IN PRODAJA

1. Za tiste, ki rišejo s flomastri

– hobi deske za otroke, predavatelje, gostince, trgovce...

2. CEDILA ZA ODSTRANJEVANJE NITRATOV IN NITRITOV IZ PITNE VODE

3. ŠPIRIT PASTA ZA GORILNIKE

4. EKOLOŠKI INŽINIRING ZA TISTE, KI NE VEDO KAM S POSEBNIMI ODPADKI

5. NAPRAVA ZA PRIDOBIVANJE PITNE VODE Z ULTRAFILTRACIJO

6. DESTILACIJSKA NAPRAVA ZA REGENERACIJO ODPADNIH TOPIL

VSE IZDELKE LAHKO KUPITE V BLAGOVNICI T V GUBČEVI ULICI V CELJU

Nagrajenci križanke iz prejšnje številke

- nagrada: knjiga Zadnji knezi celjski v deželah Sv. krone – Albin Klanjšek, Štore 142, 63220 Štore
 - nagrada: trimesečna naročnina Nove dobe – Zupan Franc, Cesta svobode 26, 64240 Radovljica
 - nagrada: majica NOVE DOBE – Mojca Dvoršek, Trg OF 14, 61000 Ljubljana
- Nagrajencem čestitamo. Nagrade boste prejeli po pošti.

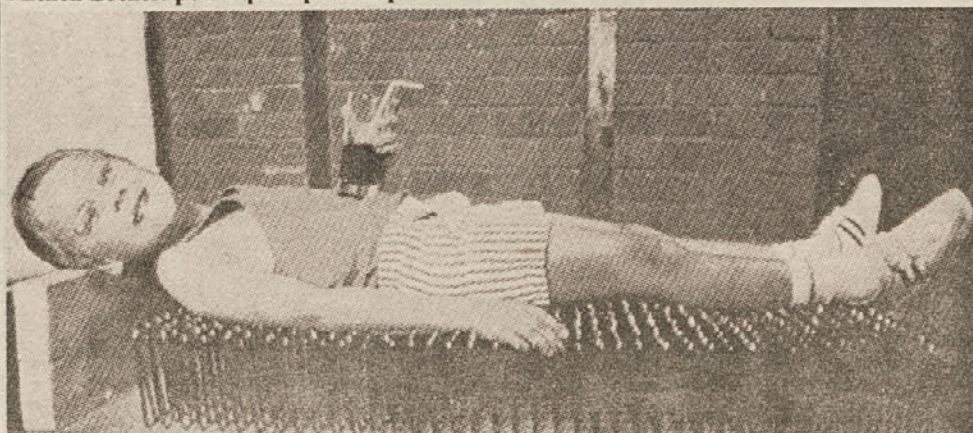
Rešitev križanke iz prejšnje številke

KRKON, DIANA, OBROK, DOBRNA, LOK, OBESEK, OGI, LA, PUTA, NT, ARTILERIJA, RAI, ORTLER, LEV, HINA, DIHUR, BRON, ARIJA, ROVINJ, ZEL, AMIN, KRETA, NADA, ARMIN

Najmlajši fakir na svetu

Prijeten počitek po napornem delu, s kokakolo v roki, bi se prilegel marsikateremu šolarju. Toda na normalni postelji. Tako pa sedemletni Michell Lockert rad počiva na žeblih. In to tistih čisto pravih, petnajst centimetrov dolgih. Mali Michell pravi, da jih mora biti natanko 4800, da je ležišče dovolj udobno. Namesto blazine pa si pod glavo podloži kos lesa. No, vsaj ta je iz mehke smrekovine. Pa naj še kdo reče, da so današnji otroci preveč razvajeni.

Michell Lockert počiva po napornem pouku

Terme Topolšica

TERME TOPOLŠICA

STORITE NEKAJ ZASE IN ZA SVOJE ZDRAVJE.
VABI VAS MIR GOZDOV, ODETIH V BARVITOST JESENI.

V OKTOBRU VAM NUDIMO IZJEMNO UGODNE POČITNICE:

7 DNI 4.050 din	10 DNI 5.420 din	14 DNI 7.110 din
--------------------	---------------------	---------------------

POSEBNA UGODNOST ZA UPOKOJENCE IN INVALIDE:

7 DNI 3.570 din	10 DNI 4.790 din	14 DNI 6.280 din
--------------------	---------------------	---------------------

V CENO PAKETOV JE VKLJUČENO:

- 7, 10 ALI 14 POLNIH PENZIONOV V 1/2 SOBI V HOTELU VESNA
- NEOMEJENA UPORABA TERMALNEGA BAZENA IN SAVNE
- VSAK DAN (RAZEN NEDELJ) TELOVADBA V BAZENU IN TELOVADNICI
- ZABAVNE PRIREDITVE, REKREACIJA POD STROKOVNIM VODSTVOM
- PLESNI VEČERI, KULTURNE PRIREDITVE, KRAJEVNI IZLETI

POPUSTI:

- OTROCI DO 5 LET IMAJO BREZPLAČNO BIVANJE
- OTROCI OD 5 do 12 LET PA 40% POPUSTA (če spijo s starši ali na dodatnem ležišču)

POLEG POČITNIŠKIH PAKETOV VAM NUDIMO ŠE:

- AKTIVNI ODDIH
- ANTISTRES PROGRAM
- KLIMATSKI PROGRAM
- WEEKEND PAKET
- LEPOTILNI PROGRAM

MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA

INFORMACIJE IN REZERVACIJE: TERME TOPOLŠICA
TEL.: 063 891 120/113, 114
TLX.: 56606
FAX.: 063 891 157

Vabimo vas na

turnir v malem nogometu,

ki bo v petek, 18. 10. 1991, v dvorani Golovec v Celju. Izkupiček s prireditve je namenjen beguncem s Hrvaške.

Na prireditvi bodo nastopile ekipe:

Slovenska vlada (Peterle, Janša, Bavčar, Kacin, Šešok, Slapar, Janko), HAŠK Gradžanski (Dinamo Zagreb), EKIPA – slovenski športni časopis, MNK Skavti Red boogie – Celje.

Za vstopnino bo potrebno odšteti 100 tolarjev, vstopnica pa bo spominska.

Generalni sponzor prireditve je CETIS, grafično podjetje Celje.

Pokrovitelji so: Skupščina občine Celje, Izvršni svet, Zavod ŠRC Golovec, Petrol, Abanka d.d. Ljubljana, Salon pohištva Intera, Biro bit, Gradis in Zavarovalnica Triglav Celje.

SEZNAM ŠTEVILK PARAGONSKIH BLOKOV, IZŽREBANIH KOT DARILA NA MEDNARODNEM SEJMU OBRTI V CELJU V ČASU OD 13. 9. DO 22. 9. 1991

13. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 108556, 0118811
SREBRNE NAGRADE: 0118856, 0118863, 0118860, 0118861, 0118866, 0118810, 0118862, 0118865, 050773, 108505, 108452, 108555, 108503, 108501, 108551, 108553, 108557, 108502

14. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 108407, 050775
SREBRNE NAGRADE: 108406, 0118873, 0118872, 0118871, 050776, 0108518, 0118877, 0118874, 0118876, 108568, 108571, 108408, 108595, 108507, 108512, 108405, 108563, 108415

15. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 30007
SREBRNE NAGRADE: 108585, 108462, 108577, 108573, 108523, 108529, 108588, 108526, 108587.

16. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 108594, 0118888
SREBRNE NAGRADE: 0118884, 0118887, 050786, 0118889, 050778, 0118879, 0118878, 050779, 0118886, 108539, 108472, 108477, 108593, 108545, 108478, 108479, 108596, 108541

17. 09. 1991

ZLATA NAGRADA: 108600, 0118897
SREBRNE NAGRADE: 0118901, 0118898, 0118900, 0118821, 0118899, 0118820, 0118891, 0118819, 0118895, 108550, 108482, 108599, 108437, 108489, 108440, 108492, 108484, 108483

18. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 108444, 0118907
SREBRNA NAGRADA: 050794, 0118906, 0118909, 050796, 0118823, 050795, 0118903, 0118913, 0118912, 108661, 108601, 108447, 108664, 108657, 108653, 108654, 109/100, 109/11

19. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 108629, 0118923
SREBRNA NAGRADA: 0118921, 0118925, 0118927, 0118924, 0118934, 0118918, 0118919, 0118920, 050800, 108675, 108711, 108608, 108667, 108611, 108627, 108681, 108710, 108668

20. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 108635, 118938
SREBRNA NAGRADA: 108697, 108736, 108723, 108643, 108497, 108640, 108691, 108698, 108693, 118838, 118947, 118842, 118837, 118937, 118940, 118949, 118939, 118841

21. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 905, 0119007
SREBRNA NAGRADA: 108758, 05/1000, 05/03, 09/12, 05/001, 106/05, 108805, 108806, 108811, 0119002, 050826, 0119006, 0119003, 0119001, 050827, 0118950, 0119005, 0118951

22. 09. 1991:

ZLATA NAGRADA: 050827
SREBRNA NAGRADA: 108862, 108794, 108745, 108854, 108792, 108746, 109357, 108821, 108859

Prosimo vse izžrebane nagradence, da se zglasijo po nagrade v komercialo ZLATARNE CELJE, Celje, Kersnikova 19. Nagradenci, ki bodo poslali svoje paragonske bloke na navedeni naslov pa bodo prejeli nagrado po pošti, zato napišite na blok svoj naslov.

**BLAGOVNI CENTER
CELJE** p. o.

PRODAJNI CENTER GALA

GALA CENTER CELJE - GALA CENTER CELJE - GALA

**PRODAJNI
CENTER GALA
VAM NUDI
PO UGODNIH
CENAH:**

- MOŠKE PLAŠČE 1.938 tolarjev
- BOMBAŽ MELITA 1 kg 614 tolarjev
- ČEVLJE IZ UVOZA 752 tolarjev
- KOZARCE (reklamni) UNION
ŽE OD 28 tolarjev DALJE
- VELIKA IZBIRA ORODJA

GALA CENTER CELJE - GALA CENTER CELJE - GALA

ZDRAVILIŠČE
ATOMSKE TOPLICE
63 254 PODČETRTEK
TEL: 063/828 000
TELEX: 33819 TTG AT YU
TELEFAX: 063 828 024

Bazenski kompleks »Terme«

Za našo deželo doslej edinstven bazenski kompleks velikosti 2800 m², od tega 900 m² vodnih površin, nudi vsem ljubiteljem vodnih užitkov zares veliko izbiro. Podvodne, rimske kopeli, vroče vrelce, slap, bazen, namenjen otrokom, vodni prehod, ki omogoča plavanje iz notranjega dela kopališča v zunanji, prostor za počitek, del namenjen nudistom, solarij, finsko in turško savno ter prikupen »Bikini bar«, kjer se obiskovalci lahko odžejajo.

Temperatura vode se giblje med 30 in 36° C.

TERME SO DOPRTE VSAK DAN
od 9. do 20. ure

Od 1. oktobra 1991 velja za bivanje v zdravilišču posezonski popust in možnost obročnega odplačevanja.

MALI OGLASI

AVTOMOBILI

LADO 1200 kombi, l. 1985, prodam. Tel.: (063) 34-511, interna 99, od 6.-14. ure.

Z 101, letnik 1986, registriran do 8/92, prodam (možno na obroke), menjam golfa, disel, letnik 1986 za lado Samaro z vašim doplačilom. Tel.: (0602) 44-373

SKODO 1051, letnik 1987, registrirano do 7/92, prevoženih 28.000 km, prvi lastnik, prodam. Tel.: (062) 36-183.

PEUGEOT 303 profil Z, letnik 1986, prodam, cena 13.000 DEM ali menjam za manjši avto z doplačilom. Tel.: (063) 24-602.

Z 750, letnik 1984, registriran do 9/92, prodam, cena 1900 DEM. Tel.: (063) 712-590.

ZASTAVA 101, letnik 1978, registrirana do 6/92, bele barve, prodam, cena 1300 DEM, ali menjam za R-4 GTL z mojim doplačilom 1000 DEM. Lipnik Željko, Pustike 6, 63253 Pristava Zibika, po 16. uri, tel.: (063) 25-900, interna 20.

GILLERA RX 200, letnik 1987, registriran do 5/92, prodam. Tel.: (063) 713-324.

OPEL KADETT 1,3 S, limuzina, letnik 1988, prodam, v račun vzajem R-4 GRL. Tel.: (063) 713-703, popoldne.

PEUGEOT 104, letnik 1976, prodam. Ivana Jevtić, Rimska cesta 8, 63270 Laško.

ZASTAVO 750, registrirano do 8/92, obnovljena, prodam. Tel.: (063) 824-206, dopoldne ali 821-557, popoldne.

AUDI 100, letnik 1977, registriran do 6/92, na plin ali bencin, prodam. Tel.: (066) 35-979.

125 P, letnik 1980, registriran do 8/92, prodam ali menjam za mlajše karambolirano vozilo. Tel.: (063) 31-756.

FIAT Croma, letnik 1989, prodam. Tel.: (063) 770-171.

CHEVROLET Monza-Clermont, letnik 1976, prva registracija 1978 v odličnem stanju, registriran do 10/92, prodam. Tel.: (063) 701-636.

BMW 316/2, letnik 9/86, poceni prodam ali zamenjam. Tel.: (063) 712-590.

NSU PRETIS - max, letnik 1956, prodam ali zamenjam. Tel.: (063) 850-089.

AVTOVID

Globoče 14, VOJNIK, tel.: (063) 772-483
NOVI IN RABLJENI REZERVNI DELI, UGODNA PONUDBA ANTIFRIZA 1 l 89.00 SLT

FIAT RITMO 65, letnik 10/81, obnovljen, registriran do 7. 10. 1992, prodam za 5000 DEM. Srečko Gostečnik, Šlandrova 10, Mozirje.

OSTALO

NOVO POSTELJO 180x190 bele barve, prodam za polovično ceno. Tel.: (063) 39-927 po 19. uri.

SOBO Z UPORABO KOPALNICE išče pripravnik z visokošolsko izobrazbo v Celju. Tel.: (063) 27-606 ali 25-331 (Franc).

POTREBUJETE PEVKO in ste dober zabavni ali narodnozabavni ansambel. Tel.: (063) 821-675.

OTROŠKE DRŠALKE štev. 33 in 35, smučarske čevlje štev. 33-34, 34-35 in 40, smuči Elan RC Complex 150 cm in smuči RC 185 cm, ugodno prodam. Tel.: (063) 37-038

ENCIKLOPEDIJO TEHNIKE format 16x24 cm, 750 strani, prodam, cena 400 SLT. Kumar Borut, Gonjače 1c, 65211 Kojško.

BRAKO PRIKOLICO ugodno prodam. Tel.: (063) 713-809 po 20. uri.

DRUŽBENO STANOVANJE, dvoipol sobno, 58 m² s kletjo, balkonom, ogrevanje z etažno centralno, zamenjam za dva manjša stanovanja v bloku s centralnim ogrevanjem. Tel.: (063) 39-618.

SEDEŽNO GARNITURO zelo ugodno prodam. Tel.: (063) 36-438.

GROZDJE IN NAMIZNA JABOLKA prodam. Lipuš Adolf, Zvodno 63, Celje. Tel.: (063) 21-481.

NOVO PEČ za centralno kurjavo, Ferrotherm, 25 KW, prodam, možno plačilo v obrokih. Tel.: (061) 31-378.

STANOVANJE 52 m², zamenjam za dve manjši. Tel.: (063) 31-034.

MOTORNO ŽAGO Jonsered 380, prodam, cena 300 DEM. Tel.: (063) 893-550.

REKREATIVCI - ugodno prodam sobno kolo in napravo za veslanje, vse brezhibno. Tel.: (063) 853-011

TV BARVNI Gorenje, prodam, cena 150 DEM. Tel.: (063) 24-176

KOZO, belo samsko, dobra mlekarica, prodam. Tel.: (063) 850-492, popoldan.

NOVO SPALNICO Zala, prodam ali menjam za starejši avto. Tel.: (063) 882-183, zjutraj ali zvečer

REGAL Katarina, ugodno prodam. Tel.: (063) 34-215.

GARAŽO v garažni hiši v Žalcu in aparat za kavo, znamke Aurora, prodam. Tel.: (063) 711-500.

Adresarji zasebnih trgovcev in grosistov po dejavnosti prodaje so vam na razpolago. Obiščite nas ali po telefonu sporočite vaše potrebe. Svetovali vam bomo in po želji vezan katalog poslali po povzetju. Tel.: (061) 318-516

KUPIM v okolici Žalca, Celja ali Velenja, starejšo hišo z malo zemlje. Franklin Ivan, Tololšica 31, 63326 Topolšica

SMUČARSKI KOMBENZON, rumene barve, štev. 16/168 smučarske čevlje štev. 40 in smučarske palice, ugodno prodam. Tel.: (063) 28-958, po 15. uri.

KUPIN starejšo bivalno hišo s cca 4000 m² zemlje v okolici Celja ali Šentjurja, voda, elektrika, možen dostop z avtomobilom. Tel.: (063) 850-678

SEDEŽNO GARNITURO prodam za 4.000 SLT. Tel.: (063) 813-895 (popoldne)

GLASBENI STOLP prodam, posamezno ali po komponentah ter videorekorder. Tel.: (066) 35-979

PLETILNI STROJ enoredni Brother Difendi, prodam. Tel.: (066) 22-229

MOTORNO KOLO BMW K1, letnik 1990, prevoženih 3.800 km, sedežna preobleka in dve zimski pnevmatiki za Regato (rabljeni), prodam. Tel.: (063) 26-097, popoldan

HIŠO v Šentjurju, prodam ali oddam, 9x9 m, ob glavni cesti, centralna kurjava, telefon, parkirišče, spodaj poslovni prostori. Tel.: (063) 31-136.

REMOTE SIGNALNIK (biper) Panasonic, ugodno prodam. Tel.: (063) 33-756.

GRADBENO PARCELO, komunalno urejeno, v okolici Žalca ali Celja, kupim. Tel.: (063) 712-590

KRZNENO JAKNO, vodni murml, št. 38-40, ugodno prodam. Tel.: (063) 713-965, po 20. uri

FOTO AMATERJI! Prodajam polaroid portret kamero s štirimi objektivni - 4 slike za osebne izkaznice in komplet luči za studio (blitz). Tel.: (063) 856-318

VRSTNO HIŠO s 500 m² zemljišča v IV. fazi v naselju Šentjur pri Celju (primerno je tudi za obrt), prodam. Tel.: (063) 776-034

3000 m² ZEMLJIŠČA za vikend, 23 km iz Celja, prodam. Cena je 3.000 DEM. Tel.: (062) 732-755

VRTALNI STROJ z vsemi priključki (Iskra), poceni prodam. Prodajam tudi nove pasove za avto in zračno puško. Tel.: (063) 39-413.

ENOSOBNO STANOVANJE 32 m² brez centralne kurjave menjam za večje ter prodam mikrovalovno pečico. Ivana Jevtić, Rimska cesta 8, 63270 Laško

Razpis
Dobre, pogumne in drzne novinarje redno ali pogodbeno zaposlimo.

Uredništvo Nove dobe, Aškerčeva 15, Celje

zidarstvo - fasaderstvo

Kapetan Mirsad

NA NAŠI PARCELI VAM ZGRADIMO VRSTNO HIŠO DO III. FAZE, PLAČILO NA OBROKE.

Informacije na telefon: 063/27-277, 63000 Celje, Stanetova 16/a

NAROČILNICA NOVA DOBA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik Nova doba na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

MALI OGLAS ZASTONJ

KUPON 29

MOJ NASLOV:

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

HOROSKOP

od 17. do 23. 10.

Oven 21. 3.-20. 4.

S pridnostjo ni mogoče vedno narediti vsega. Potrebna je tudi natančnost in predanost. To boste potrebovali v prihodnjih dneh, če boste hoteli urediti pomembno zadevo. Pazite tudi na svoje zdravje. Srečne številke 9, 11, 12, 48.

Bik 21. 4.-20. 5.

V prihodnjih dneh bodo v vašem ravnaju prevladovali občutki, poklicne obveznosti bodo ob strani. Toda bodite dovolj skoncentrirani tako doma kot na cesti, sicer se vam lahko pripeti kakšna nesreča. Srečne številke 5, 8, 15, 24.

Dvojčka 21. 5.-21. 6.

V teh dneh boste imeli srečno roko v finančnih zadevah in to bi morali izrabiti kolikor se da. Mirno si lahko privoščite igrico, toda brez pretiravanja. Tudi sicer kaže, da vam bo sijalo sonce. Srečne številke 1, 3, 15, 26.

Rak 22. 6.-22. 7.

V prihodnjih dneh se lahko povsem zanesete na svoje izkušnje in dober spomin. Oboje vam bo pomagalo, da se boste z lahkoto izvlekli iz dokaj neprijetnega položaja. Bodite previdni pri prehrani. Srečne številke 2, 19, 33, 40.

Lev 23. 7.-23. 8.

V ljubezni in prijateljstvu bo prihajalo do nesoglasij, a ne povsem po vaši krivdi. Ne prepustite se toku, marveč skušajte poiskati vzroke partnerjeve zadržanosti. Koristil bi vam krajši počitek. Srečne številke 1, 14, 33, 41.

Devica 24. 8.-23. 9.

Obeta se neka sprememba, čeprav vam trenutno še ni jasno, kam vas vleče veter. V prijateljskem krogu ne boste igrali prve violine, nekdo bi vam rad škodoval. Svojih skrivnosti raje ne zaupajte nikomur. Srečne številke 8, 11, 33, 49.

Tehtnica 24. 9.-23. 10.

Morda bi bilo dobro, če bi se obrz dali, tako bi spoznali, da drevesa ne morejo zaradi vas vedno dajati sence. V soboto bo dobesedno prišla sreča v hišo. Z izdatki ne bodite preveč velikopotezni. Srečne številke 7, 17, 20, 31.

Škorpion 24. 10.-22. 11.

Na delovnem mestu lahko pride do nesporazuma, ker obstajajo nejasnosti, kdo je za kaj pristojen. Držite se svojih obveznosti, pa ne bo nič narobe. Ob koncu tedna se boste pošteno razvedrili in naplesali. Srečne številke 9, 19, 30, 47.

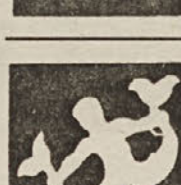
Strelec 23. 11.-21. 12.

V prihodnjih dneh v nobenem primeru ne opustite svoje vloge, če ne bo šlo vse tako kot si predstavljate. Tudi v neki srčni zadevi nekdo pričakuje od vas več kot mu dajete. Ohranite trezno glavo. Srečne številke 1, 11, 22, 44.

Kozorog 22. 12.-20. 1.

Ne bo vam padla krona z glave, če boste dopustili, da vam starejša oseba svetuje v neki zadevi. Tu boste namreč našli najboljšo pomoč. V družinskem krogu bo malo škripalo, denarnica pa bo precej prazna. Srečne številke 11, 22, 34, 40.

Vodnar 21. 1.-19. 2.

Zelo pomembno vprašanje boste morali za vsako ceno pojasniti, to pa bo prineslo nenadejano odkritje. Odločite se za potovanje, pri športnih aktivnostih pa bodite previdni. Tudi možnost dobitka. Srečne številke 2, 13, 21, 48.

Ribi 20. 2. 20. 3.

Pred vami je teden brez vsakršnih problemov in vse dneve boste lahko preživeli po svoji volji. Vaša ustvarjalnost vam lahko prinese polni zadetek. Ne zanemarjajte pa svojega partnerja. Srečne številke 5, 25, 30, 39.

